

Αναστασία Κλήμη : Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού στους νησιωτικούς προορισμούς: η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Διοίκηση Αθλητισμού

Πτυχιακή / Διπλωματική Εργασία

Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού σε νησιώτικους προορισμούς: Η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

Κλήμη Αναστασία

Επιβλέπων καθηγητής/Επιβλέπουσα καθηγήτρια:

Γλυνιά Ελένη & Γεώργιου Κώστα

Πάτρα, Ιούλιος 2024

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του/της φοιτητή/φοιτήτριας («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού σε νησιώτικους προορισμούς: Η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

Κλήμη Αναστασία

Επιτροπή Επίβλεψης Πτυχιακής / Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής/Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Γλυνιά Ελένη

Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ

**Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Μεταπτυχιακό Διοίκησης Αθλητισμού**

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής/Συν-Επιβλέπον Καθηγητή:

Γεώργιου Κώστα

Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ

**Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Μεταπτυχιακό Διοίκησης
Αθλητισμού**

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών

Πάτρα, Ιούλιος 2024

«Ευχαριστίες»

Με την ολοκλήρωση αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας, θα ήθελα να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες σε όλους εκείνους που με υποστήριξαν και με βοήθησαν καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την κ. Γλυνιά Ελένη και την κ. Φουντούκη Αλεξάνδρα για την πολύτιμη καθοδήγηση, την υποστήριξη και τις γνώσεις που μου παρείχαν καθ' όλη τη διάρκεια της ερευνητικής μου προσπάθειας. Η συμβολή τους υπήρξε καθοριστική για την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω από καρδιάς τους γονείς μου για την αδιάκοπη στήριξή τους, την ενθάρρυνση και την αγάπη τους. Η υπομονή και η πίστη τους στις δυνατότητές μου υπήρξαν η κινητήρια δύναμη πίσω από κάθε μου βήμα.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω στο Λιμεναρχείο και τον Αερολιμένα Καλύμνου για την πολύτιμη βοήθειά τους και τη συνεργασία τους, που συνέβαλαν σημαντικά στη συλλογή των απαραίτητων δεδομένων για την εργασία μου.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες σε όλα τα καταστήματα που συμμετείχαν στην έρευνά μου, παρέχοντάς μου τις πληροφορίες και την υποστήριξη που χρειαζόμουν.

Σε όλους εσάς, η συμβολή σας ήταν ανεκτίμητη και αυτή η εργασία δεν θα είχε ολοκληρωθεί χωρίς την υποστήριξή σας. Σας ευχαριστώ από καρδιάς.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η διερεύνηση των λόγων που παρακινούν τους τουρίστες να ασχοληθούν με αθλήματα αναψυχής στις νησιωτικές περιοχές και η αφοσίωσή τους σε αυτά. Εξετάστηκε η ποιότητα υπηρεσιών στο νησί της Καλύμνου, οι αιτίες-κίνητρα που ώθησαν τους τουρίστες να το επιλέξουν ως προορισμό, καθώς και η αποτύπωση των δημογραφικών τους χαρακτηριστικών. Η έρευνα διεξήχθη στο νησί της Καλύμνου στην αρχή της σεζόν την άνοιξη του 2024. Χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο Sports Recreation Questionnaire σταθμισμένο και έγκυρο, που έχει χρησιμοποιηθεί στην Ελλάδα (Πρατσινάκη, 2008). Διαμορφώθηκε σε googleforms και στην συνέχεια σε αυτοκόλλητο QRcode το οποίο σκάναραν (N=106) επισκέπτες του νησιού με το κινητό τους τηλέφωνο. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι αθλητικοί τουρίστες ήταν κατά μικρή πλειοψηφία άνδρες 51%, με ελάχιστη διαφορά από τις γυναίκες 44%, ενώ το ήταν 72% ηλικίας περίπου 26-45 με Μ.Ο=32,4 έτη, αρκετά υψηλής οικονομικής κατάστασης το 43% κέρδιζε πάνω από 40.000 ευρώ το χρόνο οικογενειακό εισόδημα. Οι μισοί ήταν υψηλής μόρφωσης με πτυχίο ΑΕΙ ενώ το 25% σχεδόν κατείχαν Μsc. Το επαγγελματικό τους προφίλ ήταν κατά 35% μισθωτοί, ενώ το υπόλοιπο 30 % ήταν ιδιώτες και κατείχαν διευθυντική θέση σε επιχειρήσεις. Η εθνικότητα ήταν κατα πλειοψηφία 30% Ιταλοί, 25% γερμανόφωνοι Αυστριακοί και Γερμανοί, οι υπόλοιποι 20% ήταν Αγγλοαμερικανοί, ενώ 10% ήταν Έλληνες και 11% Τσέχοι, λίγοι Πολωνοί και Νορβηγοί. Όσον αφορά την καταναλωτική τους συμπεριφορά ξόδευαν πάνω από 50 ως 100 ευρώ/ημέρα και κατέφθαναν στο νησί κυρίως με πλοίο, ενώ από την χώρα τους με αεροπλάνο. Ήταν απόλυτα εστιασμένοι στο να ασχοληθούν με το αγαπημένο τους σπορ στην Κάλυμνο, ενώ ένιωθαν πολύ ικανοποιημένοι από τον συνδυασμό “φύση -άνθρωποι-φιλοξενία”. Συνήθως κανονίζουν μόνοι τους τις διακοπές τους μέσω διαδικτύου και έχουν παρέα, κάτι που ενισχύεται από την βιβλιογραφία για τον αθλητικό τουρίστα (Gibson, 2018). Δήλωσαν ότι έχουν έρθει από 3 έως 8 φορές στο νησί και ότι σκοπεύουν να συστήσουν τον προορισμό παραπέρα σε φίλους και γνωστούς. Οι αθλητικοί τουρίστες της Καλύμνου α)έχουν ασφάλεια ζωής, β) είναι οικολόγοι και τονίζουν ότι υπάρχει ανάγκη περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των ντόπιων, γ)σχεδόν παντού καταγγέλλουν τις κακές συγκοινωνίες και την ελλιπή σήμανση. Τους ενοχλεί η περισσότερο η έλλειψη καθαριότητας κι η υγιεινή στους δημόσιους χώρους και λιγότερο η έλλειψη σήμανσης, πάρκινγκ και περίθαλψης, καθώς υπάρχει κάλυψη από ομάδες πολιτικής προστασίας και εθελοντές διασώστες. Παρόλα αυτά δηλώνουν ότι αγαπάνε την Κάλυμνο και τους ανθρώπους της, ενώ σχεδόν όλοι δήλωσαν στα ποιοτικά σχόλια “φίλοι του νησιού” και έχουν την πρόθεση να ξαναέρθουν σύντομα για το αγαπημένο τους σπορ. Συμπερασματικά, χρειάζονται απλές και βασικές βελτιώσεις στις υπηρεσίες της Καλύμνου και οργάνωση για να αναπτυχθεί περισσότερο ως νησιωτικός προορισμός αθλητικού τουρισμού. Χρειάζεται οι ντόπιοι εξοικειωθούν με την έρευνα για να αναζητήσουν τις πληροφορίες που θα βελτιώσουν τις υπηρεσίες τους πιο στοχευμένα. Στο μέλλον κάθε ενέργεια χρειάζεται περισσότερη έρευνα, αξιολόγηση ποιότητας υπηρεσιών κλπ. καθώς δεν βρέθηκε επαρκές σχετικό υλικό στην ελληνική βιβλιογραφία.

Λέξεις κλειδιά: Αθλητική προσκόλληση, τουριστικά κίνητρα, Αθλητικός τουρισμός, Αθλητική αναψυχή, Sports Recreation Questionnaire

Αναστασία Κλήμη : Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού στους νησιωτικούς προορισμούς: η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the reasons that motivate tourists to engage in recreational sports in the island regions and their dedication to them. The quality of services on the island of Kalymnos, the reasons and motivations that prompted tourists to choose it as a destination, as well as the recording of their demographic characteristics were examined. The research was conducted on the island of Kalymnos at the beginning of the season in the spring of 2024. The Sports Recreation Questionnaire weighted and valid, which has been used in Greece (Pratsinaki, 2008), was used. It was configured in googleforms and then in a QRcode sticker which (N=106) visitors to the island scanned with their mobile phone. The results showed that the sports tourists were by a small majority men 51%, with a slight difference from women 44%, while 72% were aged approximately 26-45 with M.O=32.4 years, quite high economic status in 43 % earned more than 40,000 euros a year family income. Half were highly educated with a university degree while almost 25% had an Msc. Their professional profile was 35% employed, while the remaining 30% were self-employed and held managerial positions in companies. The nationality was by majority 30% Italian, 25% German-speaking Austrians and Germans, the remaining 20% were Anglo-Americans, while 10% were Greeks and 11% Czechs, a few Poles and Norwegians. Regarding their consumption behavior, they spent more than 50 to 100 euros/day and arrived on the island mainly by ship, while from their country by plane. Regarding their attachment, they were completely focused on playing their favorite sport in Kalymnos, while they felt very satisfied by the combination of "nature-people-hospitality". They arrange their own holidays digitally and find company, which reinforces research on the profile of the sports tourist (Gibson, 2018). They stated that they have been to the island from 3 to 8 times and that they intend to recommend the destination further to friends and acquaintances. Sports tourists appear to be environmentalists and emphasize the need for local environmental awareness. Almost the entire island destination lacks frequent transport and signage. They are most bothered by the lack of cleanliness and hygiene in public places and less by the lack of signage and health services, as there is coverage by civil protection groups and volunteer rescuers. Nevertheless, they declare that they love Kalymnos and its people, while almost all of them declared in the qualitative comments that they are "friends of the island" and intend to come again soon for their favorite sport. In conclusion, simple and basic improvements are needed in Kalymnos services and organization to develop more as a sports tourism destination. Finally, local professionals were not familiar with survey procedures to collect more responses, let alone search for the information that would improve their services in a more targeted manner. More research is needed in the future, as not enough relevant material was found in the Greek literature.

Keywords: Sports Attachment, tourism motivation, Sports tourism, Leisure tourism, sports recreation, Sports Recreation Questionnaire

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Abstract	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Περιεχόμενα	8
Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων	9
Κατάλογος Πινάκων.....	10
Συνοτομογραφίες & Ακρωνύμια	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
1. Εισαγωγή.....	10
2. Ανασκόπηση βιβλιογραφίας	12
2.1 Τουρισμός στην Ευρώπη.....	14
2.1.1 Τουρισμός στην Ελλάδα	1Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
2.1.2 Νησιωτικές περιοχές.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
3. Μεθοδολογία της έρευνας.....	42
3.1.	
Ερωτηματολόγιο.....	43
3.2. Δείγμα της έρευνας.....	43
3.3. Περιγραφικές Αναλύσεις.....	44
3.4. Διεξαγωγή	
.....	44
4. Αποτελεσματα.....	47
5. Συμπεράσματα -Συζήτηση -Προτάσεις.....	72
Βιβλιογραφία.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης. 8
Παράρτημα Α: «τίτλος παραρτήματος»	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης. 2

Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων

Εικόνα 2.1 Προορισμός διεθνών τουριστών στον κόσμο και την λεκάνη της Μεσογείου, με στοιχεία από INE, UNWTO και WTTC (CaixaBank Research, 2020).....	13
Εικόνα 2.2 Μηνιαίο μερίδιο ταξιδιών και διανυκτερεύσεων από κατοίκους της ΕΕ, 2022 (μερίδιο % στους 12 μήνες) (Eurostat statistics explained, 2023).....	14
Εικόνα 2.3. Χάρτης των χωρών αναρρίχησης στην Ευρώπη (Climb Europe, 2024)...	36
Εικόνα 2.4. Χάρτης αναρριχητικών περιοχών της Ιταλίας (Climb Europe, 2024).....	39
Εικόνα 2.5. Χάρτης αναρριχητικών περιοχών της Ισπανίας (Climb Europe, 2024)....	39
Σχήμα 4-1 Φύλο συμμετεχόντων.....	42
Σχήμα 4-2 Ηλικίες Συμμετεχόντων	43

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1-1 Αναλυτική **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένας από τους σημαντικότερους κλάδους της παγκόσμιας οικονομίας και ένα πολυδιάστατο φαινόμενο με ξεχωριστές εποχικές και γεωγραφικές διαφοροποιήσεις είναι ο τουριστικός. Ο τουρισμός, ο οποίος ορίζεται ως οι ανθρώπινες μετακινήσεις και οι συναφείς δραστηριότητες από τη Διεθνή Ακαδημία Τουρισμού και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, καθορίζει το πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργεί αυτό το αναπτυσσόμενο και εξαιρετικά σημαντικό κομμάτι της κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας. Η έρευνα επικεντρώνεται επίσης στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο ως κύριους τουριστικούς προορισμούς, αναδεικνύοντας τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις αυτής της βιομηχανίας σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο. Ο αθλητικός τουρισμός αποτελεί έναν δυναμικό και αναπτυσσόμενο τομέα της τουριστικής βιομηχανίας, εστιάζοντας στις αθλητικές δραστηριότητες και τη συμμετοχή των ανθρώπων σε αυτές, δημιουργώντας σημαντικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ταξιδιωτών, των τοπικών κοινοτήτων και των τουριστικών επιχειρήσεων. Η εργασία εξετάζει την εξέλιξη και τη σημασία του αθλητικού τουρισμού, από την αρχαιότητα μέχρι τις σύγχρονες πρακτικές, αναδεικνύοντας τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές του πτυχές. Αρχικά, ο αθλητικός τουρισμός έχει τις ρίζες του στην αρχαία Ελλάδα, όπου αθλητές και θεατές ταξίδευαν για να συμμετάσχουν ή να παρακολουθήσουν αθλητικά γεγονότα σε διάφορους αρχαίους αγώνες.

Ο Ηρόδοτος, πατέρας της ιστορίας, κατέγραψε αυτά τα ταξίδια και περιγράφει τις διάφορες μεθόδους μετακίνησης, τα καταλύματα και τα αξιοθέατα που προσέφεραν οι αρχαίοι αθλητικοί προορισμοί (Κώστας Γ., Ματσούκας Ο., Τσισκαρη Ε., Τριγώνης Ι., 2015). Με την πάροδο των αιώνων, ο αθλητικός τουρισμός αναπτύχθηκε σε έναν κλάδο που προσφέρει όχι μόνο αναψυχή, αλλά και οικονομικά οφέλη και ευκαιρίες για την προβολή των τοπικών κοινοτήτων. Με την αύξηση των διεθνών αθλητικών γεγονότων, ο αθλητικός τουρισμός έχει ενσωματωθεί στις στρατηγικές υγείας, κοινωνικής συνοχής και εξωτερικής πολιτικής πολλών χωρών (Gibson, 1998). Σύμφωνα με τον Kurtzman (2005), ο αθλητικός τουρισμός κατηγοριοποιείται σε πέντε βασικές κατηγορίες: αθλητικά γεγονότα, αθλητικά θεάματα, αθλητικές εκδρομές, αθλητικά καταφύγια και κρουαζιέρες, κάθε μία από τις οποίες προσφέρει μοναδικές εμπειρίες στους ταξιδιώτες. Το Υπουργείο Τουρισμού (2018) διαχωρίζει τον αθλητικό τουρισμό σε τρεις κύριες κατηγορίες: τουρισμό αθλητικών διοργανώσεων, τουρισμό αθλητικής αναψυχής - περιπέτειας και προπονητικό τουρισμό, καθιστώντας σαφές το φάσμα των δραστηριοτήτων που καλύπτει ο αθλητικός τουρισμός.

Η πρωτοποριακή έρευνα των Lütje (2007) δείχνει ότι οι διεθνείς πρωταθλητές αγώνων μπορούν να κατανοήσουν τις ανάγκες των ικανοτήτων της αγοράς και την ανάπτυξη του επαγγελματικού δικτύου. Η πρακτική αυτή προσφέρει σημαντικά κοινωνικά οφέλη. Επίσης, η χρήση της τεχνολογίας για την εκπαιδευτική κατάρτιση είναι κρίσιμη. Οι τουριστικές πρακτικές και οι στρατηγικές ανάπτυξης αποτελούν προτεραιότητα για τις τοπικές κοινότητες, αναβαθμίζοντας την κοινωνική συνοχή και προσφέροντας διαδικτυακές ευκαιρίες για την προβολή των τοπικών πόρων. Η ενότητα 2.3 της διατριβής αναφέρεται στις εναλλακτικές και ειδικές μορφές τουρισμού, προσδιορίζοντας διάφορες κατηγορίες δραστηριοτήτων που αποσκοπούν

στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και την διαφοροποίηση από τον μαζικό τουρισμό. Ο αθλητικός τουρισμός, με ιστορικές ρίζες στην αρχαία Ελλάδα, και περιγράφει πώς ο αθλητισμός επηρεάζει την τουριστική βιομηχανία σήμερα. Αναλύει τις διάφορες μορφές του αθλητικού τουρισμού, όπως αθλητικά γεγονότα, αθλητικές εκδρομές, κρουαζιέρες και αθλητική αναψυχή, καθώς και τη σημασία του για την υγεία και τις διαπροσωπικές σχέσεις.

Ο τουρισμός στα ελληνικά νησιά παρουσιάζει μοναδικά χαρακτηριστικά και προκλήσεις λόγω της νησιωτικής τους φύσης. Η οικονομία των νησιών εξαρτάται κυρίως από τον τουρισμό, ο οποίος επηρεάζει το φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον. Η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη αποτελεί προτεραιότητα για την προστασία τους, διασφαλίζοντας ότι ο τουρισμός δεν υπονομεύει την ποιότητα του περιβάλλοντος ή τις ευκαιρίες για άλλες οικονομικές δραστηριότητες. Ο καταδυτικός τουρισμός στα ελληνικά νησιά ενθαρρύνει την εξερεύνηση υποβρύχιων τοπίων και αρχαιολογικών ευρημάτων, ενώ η ασφάλεια και η εκπαίδευση είναι κρίσιμα για τις μοναδικές εμπειρίες που προσφέρει. Τα ελληνικά νησιά αντιπροσωπεύουν πλούσιο πολιτισμό και φυσική ομορφιά, καθιστώντας τα κέντρα ενδιαφέροντος για τον τουρισμό και την εξερεύνηση της θαλάσσιας ζωής. Ο τουρισμός περιπέτειας και ο ορειβατικός τουρισμός είναι δύο διακριτοί τομείς με διαφορετικά χαρακτηριστικά και ιστορία, αλλά με κοινά στοιχεία στο πεδίο του αθλητισμού και της εξερεύνησης της φύσης. Ο τουρισμός περιπέτειας κερδίζει συνεχώς περισσότερους οπαδούς, περιλαμβάνοντας δραστηριότητες όπως BASE jumping, Big Wave Surfing, Wing Suit Flying, Highlining, και Free Solo Climbing, οι οποίες προσφέρουν αδρεναλίνη και βαθύτερη αυτοσυνειδησία. Από την άλλη πλευρά, ο ορειβατικός τουρισμός επικεντρώνεται στην εξερεύνηση των ορεινών περιοχών με δραστηριότητες όπως αναρρίχηση, πεζοπορία, και αλπινισμό. Η ιστορία της ορειβασίας ξεκινά από την αρχαιότητα και εξελίσσεται σε σύγχρονες αναβάσεις. Συνολικά, ο τουρισμός περιπέτειας και ο ορειβατικός τουρισμός προσφέρουν ευκαιρίες για την ανακάλυψη της ανθρώπινης δύναμης και της επιθυμίας για εξερεύνηση σε φυσικά περιβάλλοντα. Η σπηλαιολογία στην Κάλυμνο είναι σημαντική λόγω των ασβεστολιθικών σπηλιών της. Τρεις κύριες σπηλιές είναι ανοιχτές στο κοινό: η Σπηλιά της Κεφαλάς, η Σπηλιά του Δασκαλίου και η Σπηλιά των Χοιρομάντρων. Η αναρρίχηση αφορά την ανάβαση σε βουνά και βράχια, ενώ ο αλπινισμός πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Η αναρρίχηση περιλαμβάνει διάφορες μορφές όπως αναρρίχηση βράχου και πάγου, με ιστορικές ρίζες από τον 19ο αιώνα και καθιέρωση στη δεκαετία του 1960. Η μελέτη εξετάζει την ανάπτυξη του αναρριχητικού τουρισμού παγκοσμίως, αναδεικνύοντας κορυφαίες περιοχές αναρρίχησης όπως το Yosemite στις ΗΠΑ, την Κάλυμνο στην Ελλάδα, και τις Δολομίτες στην Ιταλία. Περιγράφεται η εποχικότητα και οι καλύτερες εποχές για αναρρίχηση σε κάθε περιοχή, καθώς και οι απαιτούμενες προετοιμασίες και εξοπλισμοί.

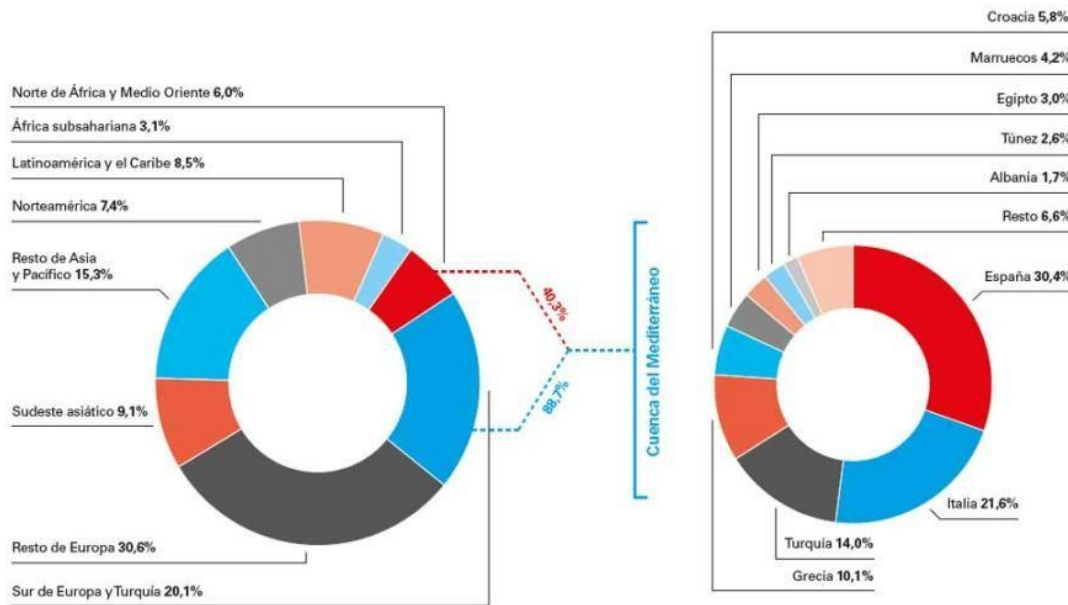
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

2.1 Τουρισμός στην Ευρώπη – Ελλάδα

Η Διεθνή Ακαδημία Τουρισμού, αναφέρει τον όρο "τουρισμός" ως το σύνολο των ανθρώπινων μετακινήσεων και των συνακόλουθων δραστηριοτήτων. Αντίστοιχα, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, ο τουρισμός χαρακτηρίζεται ως μια δραστηριότητα που περιλαμβάνει κάθε μορφή μετακίνησης, είτε πραγματοποιείται διασχίζοντας διεθνή σύνορα είτε όχι, και με διάρκεια που υπερβαίνει τις 24 ώρες.

Ο τουρισμός αντιπροσωπεύει ένα σύνθετο σύνολο δραστηριοτήτων, όπου συμμετέχουν διάφορα στοιχεία όπως τα ταξιδιωτικά γραφεία, η ψηφιακή πλατφόρμα πληροφόρησης, τα ξενοδοχεία, οι οργανωτές ταξιδιών, οι εταιρείες μεταφοράς, και τα τουριστικά αξιοθέατα. Εκδηλώνεται σε διάφορες μορφές περιοχών, όπως αστικά κέντρα, νησιά, παράκτιες περιοχές, αγροτικά τοπία, απομακρυσμένες περιοχές, καθώς και σε απομακρυσμένες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή επιτροπή ενημερώνει τα όργανα της: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, καθώς και την Επιτροπή των Περιφερειών, σχετικά με τα θέματα τουρισμού και των μεταφορών από το 2020 και μετά ότι, περίπου 267 εκατομμύρια Ευρωπαίοι πραγματοποιούν τουλάχιστον ένα προσωπικό ταξίδι αναψυχής ετησίως, ενώ το 78% των Ευρωπαίων επιλέγει να περνά τις διακοπές του είτε στη χώρα του, είτε σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020).

Η Ευρωπαϊκή Ήπειρος συγκεντρώνει το 48% του παγκόσμιου τουρισμού σύμφωνα με τα δεδομένα του ΠΟΥ. Η περιοχή της Μεσογείου είναι η κύρια προορισμός τουρισμού παγκοσμίως, καταγράφοντας 269 εκατομμύρια διεθνείς επισκέψεις το 2018, αντιπροσωπεύοντας το 19,7% του παγκόσμιου τουρισμού. Η οροθέτηση της λεκάνης της Μεσογείου περιλαμβάνει χώρες όπως η Ισπανία, η Ιταλία, η Σλοβενία, η Κροατία, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο, η Αλβανία, η Μάλτα, η Ελλάδα, η Κύπρος, η Τουρκία, ο Λίβανος, το Ισραήλ, η Αίγυπτος, η Τυνησία και το Μαρόκο. Η Γαλλία δεν συμπεριλαμβάνεται σε αυτήν την περιοχή λόγω του χαμηλού ποσοστού τουρισμού της στις ακτές της Μεσογείου (της Γαλλικής Ριβιέρας) που ανέρχεται στο 14% του συνόλου της χώρας (Javier Ibáñez de Aldecoa Fuster, 2020).

Εικόνα 2.1 Προορισμός διεθνών τουριστών στον κόσμο και την λεκάνη της Μεσογείου, με στοιχεία από INE, UNWTO και WTTC (CaixaBank Research,2020).

Από τοπικής άποψης, η περιοχή της Μεσογείου περιλαμβάνει κυρίως σταθερές αγορές όπως η Ισπανία (30,4% του συνόλου), η Ιταλία (21,6%) και η Ελλάδα (10,1%). Επιπλέον, υπάρχει σημαντική παρουσία αναδυόμενων τουριστικών προορισμών, όπως η Τουρκία (14,0%), η Κροατία (5,8%) και η Αλβανία (1,7%). Η δεύτερη θέση της Ισπανίας ως προορισμού τουρισμού στον κόσμο δεν είναι τυχαία, αλλά αποτέλεσμα πολλών παραγόντων όπως η ποικιλόμορφη προσφορά, οι υψηλής ποιότητας υποδομές, οι ανταγωνιστικές τιμές, η αίσθηση ασφάλειας και ασφάλειας. Η γεωγραφική θέση της Ισπανίας ήταν ιστορικά καθοριστική για την ανάπτυξη του τουρισμού, χάρη στις θερμές θερμοκρασίες κατά το μεγαλύτερο μέρος του έτους. Επομένως, η εστίαση στην προώθηση του υψηλής ποιότητας τουρισμού αποτελεί κλειδί για τη διατήρηση της υγείας του κλάδου στο μακροπρόθεσμο, κάτι που τονίζει εδώ και πολλά χρόνια η ισπανική τουριστική βιομηχανία (Javier Ibáñez de Aldecoa Fuster, 2020).

Μια έκθεση που δημοσιεύτηκε στο World Travel & Tourism Council – WTTC ανακοίνωσε ότι ο τομέας των ταξιδιών και τουρισμού στην Ευρώπη, το 2022, προσέφερε ένα χρηματοοικονομικό έδαφος ύψους 1,9 τρισεκατομμυρίων ευρώ προς την περιφερειακή οικονομία, ενώ προβλέπεται να αυξηθεί στα 2,04 τρισεκατομμύρια έως το τέλος του 2023. Η απασχόληση στον τομέα εκτιμάται ότι ανήλθε σε 34,7 εκατομμύρια άτομα σε όλη την περιοχή κατά τη διάρκεια του 2022, σημειώνοντας αύξηση 2,9 εκατομμυρίων σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κοιτώντας πίσω στο προηγούμενο έτος, γίνεται αντιληπτό πως παρά τις επιπτώσεις που επέφερε η πανδημία Covid-19 στο κομμάτι του τουρισμού, ο κλάδος έχει ανακτήσει το 82% των θέσεων εργασίας που χάθηκαν στην πανδημία και απασχολεί σχεδόν 800.000 εργαζόμενους σε εθνικό επίπεδο. Αυτή η αυξητική τάση στην απασχόληση εργαζομένων στον κλάδο του τουρισμού δείχνει ένα αισιόδοξο μέλλον για την Ελλάδα. Όσον αφορά τη συμβολή του τουρισμού στο παγκόσμιο ΑΕΠ, η Ελλάδα βρίσκεται στην 13η θέση ανάμεσα στις 20 χώρες που, το 2021, κατέγραψαν τη

σημαντικότερη αύξηση σε ό,τι αφορά το ποσοστό συμβολής του τουριστικού τομέα στο εθνικό τους ΑΕΠ. Στην Ελλάδα, παρατηρήθηκε αύξηση 74,9% στη συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ, κατατάσσοντας τη χώρα στην πρώτη θέση μεταξύ των ισχυρών τουριστικών χωρών της Μεσογείου (Οικονομάκη, Ε., 2022).

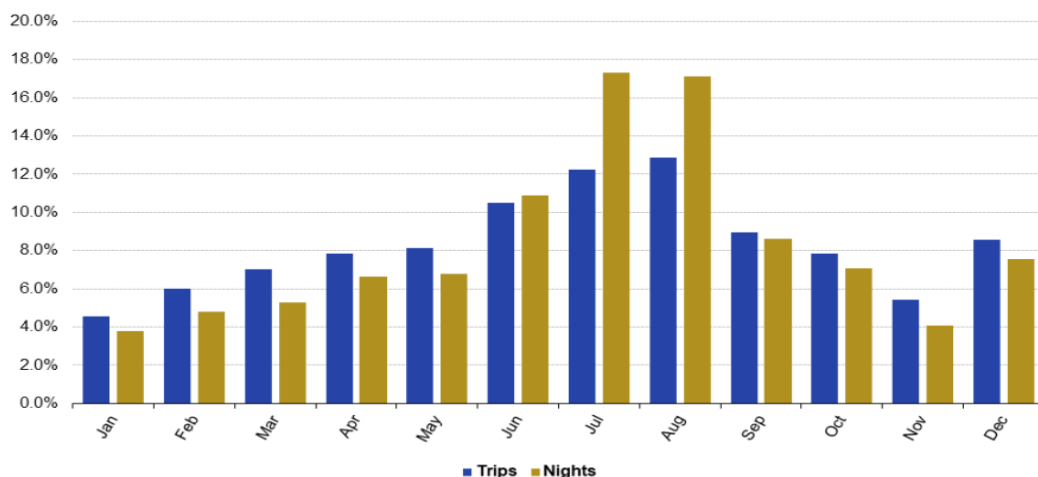
2.2 Εποχικότητα τουρισμού

Η εποχική φύση του τουρισμού αναφέρεται στην τάση των τουριστικών επισκέψεων να εμφανίζουν μεγαλύτερη ένταση κατά συγκεκριμένους μήνες ή εποχές του χρόνου. Μπορεί επίσης να περιγράφει ως η ανισορροπία στη ροή των τουριστών κατά μήκος του χρονικού άξονα, με περιόδους υψηλής ζήτησης και περιόδους χαμηλής ζήτησης.

Η διακύμανση του τουρισμού αντικειμενοποιείται διαρκώς από την ακαδημαϊκή κοινότητα και εμφανίζεται σε διάφορους προορισμούς, χωρίς ωστόσο να τους επηρεάζει όλους με τον ίδιο τρόπο. Για παράδειγμα, χώρες στη νοτιοανατολική Ασία και περιοχές της Μεσογείου καταγράφουν υψηλότερα επίπεδα διακύμανσης στην τουριστική τους κίνηση (Duro and Turrión-Prats,2019).

Σύμφωνα με μια έκθεση της Eurostat που εξετάζει το εποχικό πρότυπο της τουριστικής ζήτησης από τους κατοίκους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περίπου ένα τέταρτο (1/4) των ταξιδιών που πραγματοποιούν οι κάτοικοι της ΕΕ συμβαίνει κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο. Επιπλέον, τα δεδομένα για την τουριστική ζήτηση το έτος 2022 αποκαλύπτουν ότι ο αριθμός των ταξιδιών κατά την πιο έντονη περίοδο (Αύγουστος) ήταν 2,8 φορές υψηλότερος σε σχέση με τον αριθμό των ταξιδιών κατά τη χαμηλότερη περίοδο (Ιανουάριος), ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων κατά τον πιο έντονο μήνα (Ιούλιος) ήταν 4,6 φορές υψηλότερος από τον αριθμό των διανυκτερεύσεων κατά τον πιο ανενεργό μήνα (Ιανουάριος) (Eurostat statistics explained, 2023).

Monthly share of trips and nights spent by EU residents, 2022 (% share on the 12 months)

Note: Trips which started in 2021 and ended in 2022, are included in the corresponding month of departure of 2022 (for instance a trip that started in November 2021 and ended in January 2022 is included in November 2022).
Source: Eurostat (online data codes: tour_dem_ttmtd, tour_dem_tnmtd)

eurostat

Εικόνα 2.2 Μηνιαίο μερίδιο ταξιδιών και διανυκτερεύσεων από κατοίκους της ΕΕ, 2022 (μερίδιο % στους 12 μήνες) (Eurostat statistics explained, 2023).

Η απήχηση του ελληνικού τουρισμού συνδέεται κυρίως με τον θαλάσσιο χαρακτήρα, όπως συμβαίνει και σε πολλές άλλες χώρες της Μεσογείου. Αυτό το γεγονός έχει ως αποτέλεσμα την έντονη εποχικότητα στον τουρισμό και την εμφάνιση χωρικών ανισοτήτων. Ως αποτέλεσμα αυτών, παρατηρείται η εμφάνιση του υπέρ-τουρισμού, καθώς και η υπέρβαση των ορίων της τουριστικής χωρητικότητας και η επίτευξη του κορεσμού (Κραμποκούκης, Θ., 2022).

Στην Ελλάδα παρατηρείται ότι οι περιοχές με την έντονη εποχικότητα περιλαμβάνουν τα Ιόνια Νησιά, το Νότιο Αιγαίο και την Κρήτη, ενώ, αντίθετα, οι περιοχές της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, της Ηπείρου και της Αττικής παρουσιάζουν σημαντικά χαμηλότερη εποχικότητα σε σύγκριση με το σύνολο της ελληνικής επικράτειας (Ντελέζος, Κ. 2014).

2.3 Εναλλακτικές και ειδικές μορφές τουρισμού

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού, εκτός από τον μαζικό, χαρακτηρίζονται ως τρόποι ταξιδιού που έχουν ως στόχο τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και του οικοσυστήματος, την αλληλεπίδραση του ανθρώπου με τα πολιτιστικά μνημεία, την ενίσχυση των αγροτικών περιοχών και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης του τουρισμού. Αυτές οι τουριστικές πρακτικές/ομάδες, που θα αναλυθούν παρακάτω, συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της εποχικότητας και αποφεύγουν τις πρακτικές που συνήθως συνδέονται με τον μαζικό τουρισμό (Κοκκώσης Χ., Τσάρτας Π., Γκριμπα Ε., 2011).

Οι ομάδες διαμορφώνονται ανάλογα με τα κίνητρα και τα ενδιαφέροντα των ταξιδιωτών και είναι επτά στον αριθμό συν τις υποκατηγορίες τους.

- I. Η ομάδα που κυριαρχείται από την επιθυμία να αλληλοεπιδράσει με τη φύση και το υπαίθριο περιβάλλον περιλαμβάνει διάφορες μορφές τουρισμού. Ο Αγροτουρισμός/Αγροτικός τουρισμός αποκτά δημοτικότητα ως τρόπος να ανακαλύψουμε την αγροτική ζωή και τα παραδοσιακά τοπία. Ο Οικοτουρισμός/Οικολογικός τουρισμός εστιάζει στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Ο Ορεινός/Ορειβατικός τουρισμός προσφέρει στους επισκέπτες τη δυνατότητα να εξερευνήσουν τα ορεινά τοπία με πεζοπορία και αλεξίπτωτο πλαγιάς. Τέλος, ο Χιονοδρομικός τουρισμός/τουρισμός χιονοδρομικών σπορ καλύπτει την απόλαυση των χειμερινών σπορ σε ορεινά κέντρα.
- II. Η δεύτερη κατηγορία τουρισμού περιλαμβάνει τον Πολιτισμικό, Θρησκευτικό, Εκπαιδευτικό/Επιστημονικό, και Αστικό τουρισμό. Ο Πολιτισμικός τουρισμός εστιάζει στην ανακάλυψη πολιτιστικών θησαυρών, ενώ ο Θρησκευτικός επιτρέπει την εξερεύνηση θρησκευτικών τόπων. Ο Εκπαιδευτικός / Επιστημονικός τουρισμός εστιάζει σε μάθηση και έρευνα, ενώ ο Αστικός επιτρέπει την εμβάθυνση σε αστικά περιβάλλοντα. Αυτές οι εμπειρίες εκπροσωπούν την πολυμορφία τουριστικών επιλογών που προσφέρουν πλούσιες και πολυδιάστατες καλλιέργειες γνώσης και εμπειρίας.

- III. Η τρίτη κατηγορία τουρισμού, υπό το πρίσμα επαγγελματικών κινήτρων, συγκεντρώνει διάφορες μορφές, συμβάλλοντας στη δυναμική του επαγγελματικού τομέα. Ο Συνεδριακός τουρισμός επικεντρώνεται σε συνέδρια και συναντήσεις, ενώ ο Εκθεσιακός αναζητά τις εκθέσεις για επαγγελματική προβολή. Ο Τουρισμός Κινήτρων αφορά τα ταξίδια που αποτελούν ανταμοιβή ή κίνητρο εργασίας, ενώ το Ατομικό Επαγγελματικό Ταξίδι επιτρέπει την ανάπτυξη επαγγελματικών δικτύων. Αυτές οι πτυχές αντικατοπτρίζουν την ολοένα αυξανόμενη σημασία του επαγγελματικού τουρισμού ως στρατηγικού παράγοντα για την επιχειρηματική επιτυχία.
- IV. Η τέταρτη κατηγορία εναλλακτικών μορφών τουρισμού κατατάσσεται υπό το κύριο κίνητρο της θάλασσας και συνίσταται από τον Θαλάσσιο Τουρισμό, τον Τουρισμό Γιότινγκ και Ιστιοπλοΐας, τον Τουρισμό Κρουαζιέρας, και τον Τουρισμό Θαλάσσιων Σπορ/Ναυταθλητισμό. Αυτές οι μορφές τουρισμού αντιπροσωπεύουν μια εξειδικευμένη προσέγγιση, επικεντρώνοντας στην ανάδειξη των θαλάσσιων εμπειριών.
- V. Η πέμπτη ομάδα τουρισμού επικεντρώνεται σε κοινωνικούς λόγους, υγεία και ποιότητα ζωής, αναλύοντας τις υποκατηγορίες Κοινωνικό Τουρισμό, Ιαματικό/Θεραπευτικό Τουρισμό, Ιατρικό Τουρισμό και Τουρισμό Ευεξίας. Ο Κοινωνικός Τουρισμός επικεντρώνεται στην κοινωνική αλληλεπίδραση, ενώ ο Ιαματικός/Θεραπευτικός αναζητά τα οφέλη της θεραπείας. Ο Ιατρικός Τουρισμός εστιάζει στην ιατρική περίθαλψη, ενώ ο Τουρισμός Ευεξίας προωθεί την ψυχοφυσική ευεξία.
- VI. Η έκτη ομάδα τουρισμού επικεντρώνεται στον θεαματικό τομέα και περιλαμβάνει τον Τουρισμό Καζίνο, τα Τουριστικά Θεματικά Πάρκα/Μουσεία, τον Τουρισμό Γκολφ, τον Τουρισμό Περιπέτειας, και τις Μεγάλες Διοργανώσεις.
- VII. Η έβδομη και τελευταία ομάδα εναλλακτικού τουρισμού με κίνητρο τον παραθερισμό περιλαμβάνει στις υποκατηγορίες τον Παραθερισμό, το Οργανωμένο real estate εξοχικών κατοικιών και την Χρονομεριστική μίσθωση (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, άρθρο 6).

2.4 Αθλητικός τουρισμός

Ο τομέας του τουρισμού επικεντρώνεται στις δραστηριότητες και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ταξιδιωτών, των τουριστικών επιχειρήσεων (όπως αεροπορικές εταιρίες, ξενοδοχεία κ.λπ.), του νομικού πλαισίου που τις διέπει, και των τοπικών κοινοτήτων υποδοχής.

Ο αθλητικός τουρισμός έχει τις ρίζες του στην Αρχαία Ελλάδα, καθώς αναφορές του Ηρόδοτου, πατέρα της Ιστορίας και, κατά πολλούς, και της γεωγραφίας, περιγράφουν ταξίδια αθλητών προς αθλητικούς προορισμούς. Οι αθλητές αυτοί επισκέπτονταν αγώνες για να συμμετάσχουν ή να παρακολουθήσουν τα γεγονότα, όπως και τα δρώμενα που τους συνοδεύαν. Ο Ηρόδοτος, ως ιστορικός, περιγράφει τα ταξίδια του σε πόλεις κατά την αρχαιότητα και καταγράφει τις διάφορες μεθόδους μετακίνησης, τα καταλύματα για διανυκτέρευση, τα μέρη εστίασης, καθώς και τα αξιοθέατα που

μπορούσε κανείς να επισκεφτεί και ήταν ο πρώτος που έγραψε έναν αθλητικό-τουριστικό οδηγό (Κώστα Γ., Ματσούκα Ο., Τσισκαρη Ε., Τριγώνης Ι., 2015).

Με την αύξηση της δημοτικότητας εθνικών και διεθνών αθλητικών γεγονότων ο αθλητικός τουρισμός αναπτύχθηκε ως μέσω βελτίωσης της υγείας, δημιουργίας σχέσεων μεταξύ των λαών και ύπαρξης εξωτερικής πολιτικής από κρατικές αρχές. Η Gibson (1998) αναφέρεται στον αθλητικό τουρισμό ως μια τουριστική δραστηριότητα που επικεντρώνεται στην αναψυχή και προσφέρει προσωρινή απόσπαση ατόμων από τον καθημερινό τους τόπο διαμονής. Αυτό μπορεί να συμβαίνει είτε με την ενεργό συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες (ενεργητικός αθλητισμός), είτε με την παρακολούθηση αθλητικών γεγονότων (παθητικός αθλητισμός), είτε με την αναδρομή σε στιγμές που σχετίζονται με αθλητικά γεγονότα (νοσταλγικός αθλητισμός) (Υφαντίδου Γ., Κώστα Γ.,2015).

Ο Kurtzman (2005) κατηγοριοποιεί τον αθλητικό τουρισμό: α)

- I. Αθλητικά γεγονότα (Ολυμπιακοί αγώνες, παγκόσμια πρωταθλήματα κ.α.)
- II. Αθλητικά θεάματα (συνέδρια, μουσεία κ.α.)
- III. Αθλητικές εκδρομές (σαφάρι, εκδρομές περιπέτειας κ.α.)
- IV. Αθλητικά καταφύγια (κατασκηνώσεις, προπονητικά κάμπινγκ κ.α.)
- V. Κρουαζιέρες (ιστιοπλοΐα, καταδύσεις, ψάρεμα κ.α.)

Το υπουργείο τουρισμού, άρθρο 5, διαχωρίζει τον αθλητικό τουρισμό σε:

- I. Τουρισμός αθλητικών διοργανώσεων: θεατές αγώνων, αποστολές, ομάδες αθλητών, δημοσιογράφους κ.α.
- II. Τουρισμό αθλητικής αναψυχής – περιπέτειας: προγράμματα υπαίθριων αθλητικών δραστηριοτήτων, χειμερινός τουρισμός, αεροπορικός τουρισμός, προγράμματα αθλητικής αναψυχής και αθλητικές δραστηριότητες αναψυχής-περιπέτειας
- III. Προπονητικός τουρισμός: προγράμματα προετοιμασίας και αποθεραπείας επαγγελματικών ή ερασιτεχνικών ομάδων (Άρθρο 05 – Αθλητικός τουρισμός,2018).

Ο κλάδος που επωφελείται από τον αθλητισμό και είναι αλληλένδετος με αυτόν είναι ο τουρισμός. Ο τουρισμός θεωρείται παγκοσμίως ως η πιο αναπτυσσόμενη βιομηχανία, με πληθώρα εναλλακτικών μορφών. Ο αθλητικός τουρισμός ανήκει σε αυτές τις κατηγορίες. Το 2001, ο Διεθνής Οργανισμός Τουρισμού (World Tourism Organization), και η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (International Olympic Committee) ενέκριναν την ιδέα ότι Αθλητισμός και Τουρισμός συνδέονται στενά και προσφέρουν πολλές κοινές δυνατότητες και προοπτικές. Με βάση μια έρευνά τους την ίδια χρονιά, κατέληξαν ότι ο αθλητισμός συνεισφέρει στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) των βιομηχανοποιημένων εθνών κατά περίπου 1-2%, ενώ ο τουρισμός σε ποσοστό περίπου 4-6% (Κώστα Γ., Ματσούκα Ο., Τσισκαρη Ε., Τριγώνης Ι., 2015).

Ο Τερζάκης αναφέρει πλειάδα οφελών που προκύπτουν από την υλοποίηση προγραμμάτων Αθλητικού Τουρισμού. Αρχικά, σημειώνει τα έσοδα που προκύπτουν από διάφορες δραστηριότητες, όπως μετακίνηση, διαμονή, διατροφή, προπόνηση, αγορές, περιήγηση και κατανάλωση προϊόντων/υπηρεσιών. Συνεχίζει αναφέροντας

την αναβάθμιση τουριστικής κατάστασης στις περιοχές προορισμού και τις κοινωνίες υποδοχής. Ταυτόχρονα, υπογραμμίζει την προτροπή των κατοίκων για συμμετοχή σε αθλητικά δρώμενα, τη διεθνή προβολή και θετική εικόνα της περιοχής, καθώς και την παροχή δυνατοτήτων απασχόλησης. Επιπλέον, αναφέρει τη δημιουργία προσφοράς σε ξένες συναλλαγές, την συμβολή στην αύξηση του τουριστικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.), και την ανάπτυξη υποδομής που στηρίζει τον τοπικό εμπόριο και τη βιοτεχνία. Επιπλέον, επισημαίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης βασιζόμενη στο τοπικό δυναμικό και τις υπάρχουσες φυσικές συνθήκες, την προσφορά σε άλλες οικονομικές δραστηριότητες, τη διεύρυνση εκπαιδευτικών και κοινωνικών οριζόντων, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής που συνδέεται με αυξημένο εισόδημα. Τέλος, υπογραμμίζει τη συμβολή του στη διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος, καθώς και τη βοήθειά του στην υπέρβαση δυσκολιών επικοινωνίας και στην άρση ρατσιστικών, πολιτικών και θρησκευτικών διαφορών.

Ο αθλητικός τουρισμός είναι ένα οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό φαινόμενο που δημιουργείται από την σχέση δραστηριότητας, ανθρώπων και τοποθεσίας. Ο άνθρωπος σήμερα δείχνει ενδιαφέρον για την δομή του σώματος του, την υγεία του και τη σωματική του δραστηριότητα. Μέσα από αυτό τον αυτοσκοπό επέρχεται η επιθυμία για άθληση συνδικάστηκε με τις διακοπές του. Η περιοχή που σχεδιάζεται για αθλητικό τουρισμό αποτελεί το τελικό τουριστικό προϊόν, το οποίο αξιολογεί προσεκτικά ο επισκέπτης. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να παρέχει ένα περιβάλλον που ξεχωρίζει χάρη στην ομορφιά και την καθαριότητά του, ενώ πρέπει επίσης να ανταποκρίνεται στις φιλοδοξίες των επισκεπτών. Στην παρακίνηση του τουρίστα που δεν δραστηριοποιείται αυθόρμητα στον αθλητικό τομέα έχουν εισέλθει τα animation: καταλύματα, ξενοδοχεία, φορείς τουρισμού, τα οποία προσφέρουν ερασιτεχνικό αθλητισμό, αθλητικό τουρισμό και αναψυχή και αθλητικές δραστηριότητες υπαίθρου (Παναγιωτόπουλος Π.,2022)

Ο τουρισμός στην Ελλάδα τα τελευταία 40 χρόνια αποτελεί τεράστια βιομηχανία εισαγωγής συναλλάγματος στην χώρα. Η χώρα παρέχει την δυνατότητα σε κάποιον να αθληθεί σε βουνό και θάλασσα σε κοντινές αποστάσεις. Το πλαίσιο δυνατοτήτων για άθληση γίνεται αντιληπτό μέσα από της αθλητικές εγκαταστάσεις, εθνικού και δημοτικού επιπέδου. Η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) για το 2010-2018 αναφέρει πως στην Ελλάδα υπάρχουν 38 εθνικές αθλητικές εγκαταστάσεις (154 εγγραφές) που εποπτεύει η Γ.Γ.Α, 4.457 δημοτικές αθλητικές εγκαταστάσεις (10.508 εγγραφές) που εποπτεύονται από τους δήμους και 27 αθλητικές εγκαταστάσεις αρμοδιότητας Α.Ε.Ι – Τ.Ε.Ι. Η νέα καταγραφή εγκαταστάσεων που ξεκίνησε το 2020 δεν έχει ολοκληρωθεί (Παναγιωτόπουλος Π.,2022).

Δημοσιεύματα από έρευνες αναφέρουν σχετικά με τον αθλητικό τουρισμό στην Ελλάδα:

- I. Έρευνα από το Πανεπιστήμιο Πειραιώς το 2020, προκύπτει ότι οι οικονομικές επιπτώσεις από επενδύσεις σε αθλητικές υποδομές στην Ελλάδα ανέρχονται σε περίπου 1,8 δισ. ευρώ από το 2000, με ταυτόχρονη δημιουργία 27.000 θέσεων εργασίας. Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2021 επιβεβαιώνουν ότι περίπου 75.000 άτομα εργάστηκαν στον τομέα του αθλητισμού κατά τη διάρκεια του έτους 2020(Michael Ja.,2023).

- II. Έκθεση του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για το 2020, παρατηρήθηκε ότι η συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους υγειονομικής περίθαλψης κατά περίπου 150 εκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2021, ο αθλητικός τουρισμός συνέβαλε με 1,2 δισ. ευρώ στον οικονομικό τομέα της χώρας για το έτος 2019, αντιπροσωπεύοντας το 5% του συνολικού εισοδήματος από τον τουρισμό. Αυτό το ποσό αντιστοιχεί σε σημαντικό ποσοστό των συνολικών εσόδων του τουρισμού, ενώ κορυφαία αθλητικά γεγονότα όπως ο Μαραθώνιος της Αθήνας, διεθνείς αγώνες ιστιοπλοΐας και το Spetses mini marathion συνέβαλαν σημαντικά σε αυτό το αποτέλεσμα (Michael Ja.,2023).
- III. Κατά τη διάρκεια της 37ης έκθεσης Philoxenia, ο κ. Φραγκάκης, γραμματέας του Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι ο αθλητικός τουρισμός κατέχει μερίδιο 12,2% στην παγκόσμια τουριστική αγορά, ενώ οι πιο ανεπτυγμένες χώρες διαθέτουν ποσοστό 20%. Το γεγονός του Μαραθωνίου της Αθήνας προσέλκυσε 18.000 συμμετέχοντες, προσφέροντας έσοδα ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, το Ράλι Ακρόπολις συνέβαλε με 25 εκατ. ευρώ εσόδων σε τρεις μέρες, ενώ η διεθνής ποδηλατική εκδήλωση Tour of Hellas επέφερε 17 εκατ. ευρώ και κατέληξε να προβάλλεται σε 28 διεθνή τηλεοπτικά κανάλια. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, ο αθλητικός τουρισμός αναμένεται να παράγει έσοδα που θα φτάσουν τα 1,8 δισ. δολάρια έως το 2030 (Ομάδα υποστήριξης GTP,2022).

2.5 Νησιωτικός τουρισμός

Οι περιοχές που ανήκουν στην κατηγορία των νησιωτικών περιφερειών, καθορίζονται στο επίπεδο NUTS 3 (Ονοματολογία των Εδαφικών Μονάδων για Στατιστικούς Σκοπούς) εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελούνται από ένα ή περισσότερα νησιά. Σύμφωνα με τον ορισμό, ένα νησί καθορίζεται ως ένα τμήμα γης με ελάχιστη επιφάνεια 1 τ.χλμ., ελάχιστη απόσταση 1 χιλιόμετρο από την ηπειρωτική χώρα, μόνιμο πληθυσμό άνω των 50 κατοίκων και έλλειψη σταθερής σύνδεσης μεταξύ του νησιού και της ηπειρωτικής χώρας. Βάση αυτών των κριτηρίων, ανάμεσα στις 1.348 περιφέρειες επιπέδου 3 του NUTS 2016, υπάρχουν συνολικά 76 νησιωτικές περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση-28 (Eurostat,2016).

Τα νησιά λειτουργούν ως αυτόνομες κοινότητες με τα δικά τους όργανα πολιτικής εκπροσώπησης και μια ξεχωριστή πολιτική ταυτότητα. Τα μικρότερα νησιά, ειδικότερα, αποτελούν μια μικρογραφία του κόσμου, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους να επιφέρουν διάφορες προκλήσεις και προβλήματα που επηρεάζουν την πορεία της ανάπτυξής τους. Η περιορισμένη έκτασή τους συνεπάγεται περιορισμένη ποικιλία και ποσότητα φυσικών πόρων, ενώ το υψηλό κόστος μεταφοράς εμπορευμάτων και ανθρώπων συνεπάγεται αυξημένο κόστος λειτουργίας επιχειρήσεων και δημιουργίας υποδομών για βασικά δημόσια αγαθά. Το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον των νησιών, κυρίως, εξαρτάται από τον τουρισμό, με τις ανισοροπίες στην επισκεψιμότητα να έχουν επιπτώσεις στην τοπική οικονομία και να προκαλούν υποβάθμιση στο φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον, εφόσον ο τουρισμός αποτελεί

οικονομική δραστηριότητα η οποία εξαρτάται από την ποιότητα του περιβάλλοντος (κύκλος ζωής προορισμού). Ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη των νησιών είναι η αιεφόρος τουριστική ανάπτυξη σύμφωνα με την οποία, ορίζουμε ως βιώσιμο τουρισμό εκείνον που αναπτύσσεται και διατηρείται εντός μιας περιοχής με τρόπο και σε κλίμακα, ώστε να παραμένει υγιής και βιώσιμος για μια ατελείωτη χρονική διάρκεια. Κατά την ανάπτυξή του, δεν πρέπει να προκαλεί αρνητικές επιπτώσεις στο ανθρώπινο και φυσικό περιβάλλον με το οποίο αλληλοεπιδρά, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν υπονομεύει ή αλλοιώνει τις προϋποθέσεις για την επιτυχή ανάπτυξη και ευημερία άλλων δραστηριοτήτων και διαδικασιών (Δοξόπουλος Γ., 2013).

Τα νησιά χωρίζονται σε κατηγορίες βάση μεταβλητών όπως η γεωγραφική τους θέση, το εισόδημα, οι φυσικοί πόροι, η οικονομική δραστηριότητα, ο πληθυσμός το φυσικό περιβάλλον κ.α. Η Ελλάδα θεωρείται ένα θαλάσσιο κράτος με 6.000 νησιά, νησίδες και βραχονησίδες, εκ των οποίων τα 117 κατοικούνται, τα 79 έχουν πληθυσμό πάνω από 100 κατοίκους και τα 53 πάνω από 1.000 κατοίκους. Τα νησιά και συμπλέγματα νησιών της Ελλάδας είναι:

- I. Κρήτη
- II. Εύβοια
- III. Νησιά Βορειοανατολικού Αιγαίου
- IV. Βόρειες Σποράδες
- V. Νησιά Αργοσαρωνικού
- VI. Κυκλάδες
- VII. Δωδεκάνησα
- VIII. Νησιά Ιονίου Πελάγους
- IX. Νησιά που βρίσκονται κοντά σε ηπειρωτικές ακτές και δεν ανήκουν σε κάποιο σύμπλεγμα, νησιά εσωτερικών υδάτων και νησιά σε εκβολές και δέλτα ποταμών.

Τα Δωδεκάνησα είναι ένα νησιωτικό σύμπλεγμα στην νοτιοανατολική πλευρά του Αιγαίου πελάγους. Η ονομασία σημαίνει τα 12 μεγαλύτερα νησιά της περιοχής, ωστόσο είναι 15 τα βασικά νησιά του συμπλέγματος και μαζί με τα μικρότερα και τις βραχονησίδες 108, εκ των οποίων τα 27 κατοικούνται. Στα 15 μεγαλύτερα νησιά συγκαταλέγονται η Ρόδος, η Κάρπαθος, η Κως, η Κάλυμνος, η Αστυπάλαια, η Κάσος, η Τήλος, η Σύμη, η Λέρος, η Νίσυρος, η Πάτμος, η Χάλκη, η Λειψοί, η Ψέριμος και το Καστελόριζο. Η Κάλυμνος αποτελεί ένα νησί της Ελλάδας με έκταση 109 τετραγωνικά χιλιόμετρα στο Αιγαίο Πέλαγος, βρίσκεται κοντά στον όμιλο των Δωδεκανήσων Νήσων. Τα Δωδεκάνησα αποτελούν ένα σύμπλεγμα από 27 κατοικημένα και πολλά ακατοίκητα νησιά, καλύπτοντας μια έκταση 2714 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Από την αρχαιότητα, αυτά τα νησιά ανήκαν στο ευρύτερο σύνολο των Νοτίων Σποράδων. Το όνομα "Δωδεκάνησα" εμφανίστηκε για πρώτη φορά στις βυζαντινές πηγές του 8ου αιώνα και αρχικά αναφερόταν σε δώδεκα νησιά των Κυκλάδων γύρω από τη Δήλο (Zafeiropoulos G.,2021). Η Κάλυμνος αποτελεί το τέταρτο σε έκταση (111.14τγλμ.) και το τρίτο σε πληθυσμό νησί του νομού με την τελευταία απογραφή 17.797 μόνιμους κατοίκους. Προς τα βορειοδυτικά συνορεύει με τη Λέρο, ενώ προς τα νοτιοανατολικά με την Κω. Το νησί είναι έδρα επαρχίας, στην οποία υπάγονται η Πάτμος, η Λέρος, η Ψέριμος, η Τέλενδος, η Αστυπάλαια, το

Αγαθονήσι και οι Λειψοί. Πρωτεύουσα της Καλύμνου είναι η περιοχή "Πόθια"(Eurostat,2016).

2.6 Τουριστική κολύμβηση και καταδυτικός τουρισμός

Η κολύμβηση αντιπροσωπεύει ένα πολύπλοκο συνδυασμό πολιτιστικών πρακτικών, τοπικών παραδόσεων και φυσικών αλληλεπιδράσεων μεταξύ σώματος και νερού, οι οποίες εξελίσσονται και εξαρτώνται από τον χρόνο και τον τόπο. Η αυξανόμενη δημοτικότητα της αντικατοπτρίζεται στον αυξανόμενο αριθμό συμμετεχόντων και στην κατηγοριοποίησή της σε διάφορες ομάδες της κοινωνίας. Έχει αποκτήσει σημασία ως μέσο αναψυχής, προσπάθεια για την υγεία και την ευημερία, καθώς και ως κοινωνικός χώρος. Η υπαίθρια κολύμβηση καλύπτει μια εκτενή γκάμα δραστηριοτήτων, περιλαμβάνοντας την κολύμβηση σε λίμνες, ποτάμια, θάλασσες και ανοιχτά κολυμβητήρια, αντιπροσωπεύοντας ποικίλες προσεγγίσεις και ορισμούς που συζητούνται εντός της κοινότητας των υπαίθριων κολυμβητών (Moles K.,2020).

Στο άρθρο "Χαρακτηριστικά και Προκλήσεις της Επίδοσης στην Κολύμβηση σε Ανοιχτά Νερά", σύμφωνα με τους κανόνες της FINA (Διεθνής Ομοσπονδία Κολύμβησης), η "κολύμβηση σε ανοιχτά νερά" αναφέρεται σε οποιονδήποτε αγώνα πραγματοποιείται σε ποτάμια, λίμνες, ωκεανούς ή ρέματα. Στα Παγκόσμια και Ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, υπάρχουν τρεις διαφορετικές αποστάσεις, 5, 10 και 25 χιλιόμετρα (κλασικοί αγώνες), ενώ μόνο οι 10 χιλιόμετρα συμμετέχουν στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Για τους κλασικούς αγώνες χρησιμοποιείται συνήθως ένας πολυγύρος πολλαπλών γύρων μήκους 2.500 μέτρων. Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις (απρόβλεπτα κύματα, παλίρροιες και ρεύματα), που δεν είναι συνηθισμένες σε άλλα υδάτινα αθλήματα, μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην απόσταση που καλύπτουν οι κολυμβητές" (Baldassarre R, Bonifazi M, Zamparo P, Piacentini MF,2017).

Οι υποβρύχιες καταδύσεις αντιπροσωπεύουν μια αγαπημένη υποβρύχια δραστηριότητα (SCUBA diving = Self Contained Underwater Breathing Apparatus), κατά την οποία οι δύτες χρησιμοποιούν ειδικό εξοπλισμό για την παροχή αέρα. Η ασφάλεια είναι ζωτικής σημασίας, με τη δυνατότητα προσφοράς μαθημάτων σε κάθε οργανωμένο καταδυτικό κέντρο και τη δυνατότητα συμμετοχής σε ποικίλες αναψυχικές δραστηριότητες (κατάδυση σε σπηλιές, κατάδυση σε ναυάγια, υποβρύχια φωτογραφία, κατάδυση σε ενάλιες αρχαιότητες κ.ά.). Η ελεύθερη κατάδυση, γνωστή ως Snorkeling, αν και δεν προσφέρει την ίδια εμπειρία με τις υποβρύχιες καταδύσεις, είναι ευρέως γνωστή και προσιτή. Οι συμμετέχοντες στις καταδύσεις εξερευνούν καταδυτικές περιοχές, κυρίως σε θερμά νερά και περιοχές με υψηλή βιοποικιλότητα. Είναι σημαντικό οι καταδυτικές περιοχές να είναι προστατευμένες περιοχές όπου επιτρέπονται οι καταδύσεις, γνωστές ως "θαλάσσιες προστατευμένες περιοχές" (Πρατσινάκη E.,2008).

2.6.1 Κάλυμνος το νησί των σφουγγαράδων

Ο πληθυσμός της Καλύμνου αντιμετώπιζε έλλειψη γεωργικής έκτασης, αναγκάστηκε να αναζητήσει μέσα επιβίωσης στη θάλασσα, επικεντρώνοντας την προσοχή του κυρίως στην αλιεία σφουγγαριών. Η βιομηχανοποίηση των ευρωπαϊκών χωρών κατά τα μέσα του 19ου αιώνα επιτείνει τη ζήτηση για σφουγγάρια. Αυτή η αυξημένη

ζήτηση αποτελεί οικονομική ευλογία για τον ποικίλο πληθυσμό της Καλύμνου, ο οποίος αυξήθηκε εκρηκτικά από τους 7,600 κατοίκους το 1850 στους 23,200 το 1912. Η έναρξη της αλιείας σφουγγαριών στην Κάλυμνο χρονολογείται αιώνες πίσω. Τα έσοδα που αποκομίζονταν από την αλιεία σφουγγαριών είχαν σημαντική συνεισφορά στην ευημερία του νησιού, ιδιαίτερα όταν οι καιροί ήταν δύσκολοι. Από το 1522, κατά τη διάρκεια της εποχής του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς, η Κάλυμνος αναπτύχθηκε με ένα δικό της σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης, προσφέροντας φόρους στους Τούρκους. Χάρη στην αλιεία σφουγγαριών, η Κάλυμνος βίωσε εξαιρετικές περιόδους δημοκρατικής αυτοδιοίκησης και ανάπτυξης στους τομείς του εμπορίου, των τεχνών και της κοινωνικής ευημερίας. Η βιομηχανική επανάσταση στη Δυτική Ευρώπη δημιουργεί αυξημένη ζήτηση για σφουγγάρια, με τους εμπορικούς οίκους της Καλύμνου να ευημερούν. Η ετήσια παραγωγή υπερέβαινε τα 100 τόνους. Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος κατέστρεψε ολόκληρο τον αλιευτικό στόλο σφουγγαριών. Από το 1945 και μετά, κατασκευάστηκαν νέα πλοία, με τον αριθμό τους να ξεπερνά τα 150. Ο αλιευτικός στόλος καταστρέφεται ξανά από τη "νόσο των σφουγγαριών" που εμφανίζεται τον Οκτώβριο του 1986 και τον Απρίλιο του 1996 (J. Castritsi-Catharios¹, G. D. Zouganelis², P. Berillis¹, J. Pantelis⁴, G. Ekonomou¹ & E. Kefalas,²⁰¹⁶).

Κατά τις τεχνικές εξόρυξης σφουγγαριών πριν το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα, χρησιμοποιούνταν μικρά ιστιοφόρα και ψαράδικα και οι εξής μέθοδοι σπογγαλιείας:

- I. Η τεχνική της Καγκάβας: Ο δύτης δεν βύθιζε τον εαυτό του στο βυθό. Αντίθετα, χρησιμοποιούσε ένα βαρύ συρόμενο ξύλινο και μεταλλικό πλαίσιο για να σκουπίσει τον πυθμένα και ανέσυρε τα σφουγγάρια στην επιφάνεια.
- II. Η μέθοδος του Γυαλιού: Ο δύτης δεν αναγκαζόταν να βουτήξει στον βυθό. Είχε ένα μεταλλικό κύλινδρο με γυάλινο πάτο και ένα ξύλινο καλέμι μήκους 10-30 μέτρα. Χρησιμοποιώντας αυτά τα εξαρτήματα, αγκιστρωνόταν στα σφουγγάρια και τα τραβούσε προς την επιφάνεια.
- III. Η τεχνική της σκανταλόπετρας: Ο δύτης βύθιζε τον εαυτό του κρατώντας μια σκανταλόπετρα στα χέρια του. Το βάρος της σκανταλόπετρας τον καθοδηγούσε προς τον πυθμένα. Αφού έφτανε στον πυθμένα, αφήνοντας τη σκανταλόπετρα, συλλέγοντας τα σφουγγάρια και τραβώντας το σχοινί που ήταν συνδεδεμένο με τη σκανταλόπετρα, το πλήρωμα της βάρκας τον τραβούσε προς την επιφάνεια. Αυτή ήταν μια επικίνδυνη τεχνική.
- IV. Η τεχνική του σκάφανδρου: Η μέθοδος αυτή περιλάμβανε μια στεγανή και αεροστεγή στολή που κάλυπτε ολόκληρο το σώμα και ζύγιζε πάνω από 20 κιλά. Ο δύτης ανέπνεε μέσω ενός λάστιχου που ενώνονταν με την αντλία του αλιευτικού σκάφους. Παρά τον κίνδυνο, οι δύτες αγνοούσαν τον απαιτούμενο χρόνο αποσυμπίεσης στον βυθό, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας. Από το 1866-1915 σημειώθηκαν 10.000 θάνατοι και 20.000 παραλύσεις.
- V. Το 1920, εισήχθη η μέθοδος Φερνεζ με χειροκίνητο αεροσυμπιεστή οξυγόνου, ενώ το 1970 ανακαλύφθηκε η μέθοδος του Ναργιλέ, προσφέροντας μια ασφαλή διαδικασία κατάδυσης και ανάδυσης

Ο όρος «ποκίνημα» χρησιμοποιούταν από τους ντόπιους κατοίκους για να περιγράψουν το χρονικό διάστημα κατά το οποίο πραγματοποιούνταν όλες οι προετοιμασίες για το ταξίδι των σφουγγαράδων. Αυτό περιλάμβανε τη στιγμή που το σκάφος αναχωρούσε και ήταν το τελευταίο χρονικό διάστημα που οι σφουγγαράδες έπαιρναν αποχώρηση με τους οικείους τους. Ο δύτες βρίσκεται μπροστά από τους υπόλοιπους, δημιουργώντας μια σκηνή που στοχεύει να προκαλέσει ανάμικτα συναισθήματα στον θεατή, παρόμοια με εκείνα που έζησαν οι παρακολουθούντες: αβεβαιότητα για το μέλλον και τη γλυκιά αίσθηση της ανάμνησης (Σεντε Χ.,2017). Η Κάλυμνος αναβίωσε το «ποκίνημα των σφουγγαράδων» μέσω μια πολιτιστικής εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στο νησί στις 2 Αυγούστου του 2023 με σκοπό να αναπαραστήσουν την διαδικασία αναχώρησης των σφουγγαράδων μέσα από αναπαραστάσεις, θεατρικά δρώμενα και αφηγήσεις (Δήμος Καλυμνίων,2023).

Ανάμεσα στις σημαντικότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις στην Κάλυμνο βρίσκεται το «Καταδυτικό Φεστιβάλ και Αγώνες Σκανταλόπετρας Καλύμνου». Με κύριο στόχο να αναδείξει την πλούσια καταδυτική ιστορία του νησιού και τη σημαντική του συμβολή στην ιστορία και την πρόοδο της κατάδυσης, το φεστιβάλ προσπαθεί να συνδυάσει αυτήν την παράδοση με τις σύγχρονες πτυχές του τουριστικού καταδυτικού τομέα και της εκπαίδευσης. Με αυτόν τον τρόπο, προσφέρει ένα ισχυρό κίνητρο τόσο σε αρχάριους όσο και σε έμπειρους δύτες όλων των ηλικιών και επιπέδων, είτε ασχολούνται με την ελεύθερη είτε με την αυτόνομη κατάδυση, να επισκεφτούν την Κάλυμνο και να εξερευνήσουν την καταδυτική κληρονομιά της Ελλάδας, ταυτόχρονα με τις πιο σύγχρονες εξελίξεις στον τομέα των καταδύσεων. Το πρόγραμμα του φεστιβάλ περιλαμβάνει μια σειρά από εκδηλώσεις, όπως δοκιμές και εκπαίδευση στην κατάδυση με σκανταλόπετρα για όλες τις ηλικίες και για ΑΜΕΑ, αγώνες σκανταλόπετρας, εκπαίδευση σε αγωνίσματα άπνοιας, εκπαίδευση και πιστοποίηση κριτών διεθνών αγώνων, επίδειξη καταδυτικών τεχνικών, ξεναγήσεις σε εξειδικευμένα μουσεία, αυτόνομες και ελεύθερες καταδύσεις σε εντυπωσιακά βάθη, σεμινάρια και διαγωνισμούς υποβρύχιας φωτογραφίας(Deer sea news,2011).

Στα καλοκαιρινά πολιτιστικά δρώμενα της Καλύμνου συμπεριλαμβάνονται επιπλέον και ο κολυμβητικός διάπλους Τέλενδος-Μασούρι, ο κολυμβητικός διάπλους Ρίνα-Βαθύ και διαγωνισμός στις φουντανέλες (βουτιές) από τα βράχια(kalymnos.gov,2018 & kalymnosnews,2017).

2.7 Τουρισμός περιπέτειας – Ακραία σπορ

Τα ακραία σπορ είναι ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς στην αθλητική δραστηριότητα αυτόν τον αιώνα. Φαίνεται να χρησιμοποιούνται εναλλακτικά με τα αθλήματα υψηλού κινδύνου σε μεγάλο μέρος της ερευνητικής βιβλιογραφίας. Τόσο το άθλημα υψηλού κινδύνου όσο και τα ακραία σπορ ορίζονται ως κάθε άθλημα όπου κάποιος πρέπει να αποδεχτεί την πιθανότητα σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου ως εγγενές μέρος της δραστηριότητας, γίνονται γρήγορα η σωματική δραστηριότητα της επιλογής και έχουν διαδοθεί σε όλο τον κόσμο με εκπληκτικό ρυθμό και πολύ πιο γρήγορα από τα καθιερωμένα αθλήματα. Εμπορικά, εξαιρετικός είναι ο κωδικός πρόσβασης των εταιρειών και των διαφημιζόμενων σε νεαρό πληθυσμό, τα ακραία σπορ προσελκύουν όλο και περισσότερο συμμετέχοντες

από διαφορετικές κοινωνικές τάξεις και ηλικιακές ομάδες, γυναίκες και μειονοτικές ομάδες. Περιλαμβάνουν τουριστικές δραστηριότητες, θεραπευτικές δραστηριότητες, ψυχαγωγικές δραστηριότητες και αθλητικές δραστηριότητες. Έχουν γίνει αθλητικό θέαμα και συζητούνται ακόμη και στη βιβλιογραφία μάρκετινγκ (niche market), διαχείρισης και πολιτικής ως νόμιμες θέσεις που απαιτούν την περιέργη κατανόησή τους ή ακατάλληλες δραστηριότητες που πρέπει να απαγορευθούν. Αθλήματα περιπέτειας και ανάλισης κινδύνου όπως ορειβασία, ράφτινγκ, σέρφινγκ, σκι, αλεξίπτωτο, ποδηλασία βουνού, αναρρίχηση βράχου και BASE (Building, Antenna (ή Aerial), Span (δηλαδή, γέφυρα), Earth (βράχια ή άλλος βράχος σχηματισμοί)) έχουν αυξηθεί σε δημοτικότητα τα τελευταία χρόνια. Οι συμμετέχοντες πιστεύουν ακράδαντα ότι ο φυσικός κόσμος λειτουργεί ως διευκολυντής για μια βαθύτερη, πιο θετική κατανόηση του εαυτού και της θέσης του στο περιβάλλον. Ο φόβος, το συναίσθημα, το άγχος, ο κίνδυνος, η αβεβαιότητα, το κίνητρο, η ευεξία, η ευεξία, τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας και η αποφασιστικότητα είναι τα βασικά στοιχεία των ακραίων σπορ (Ramesh raj Kunwar,2021).

Οι παραδοσιακές αντιλήψεις για τα κίνητρα περιλαμβάνουν προοπτικές που τονίζουν την εξέγερση ενάντια σε μια κοινωνία που γίνεται υπερβολικά απέχθεια για τον κίνδυνο. Για άλλους, πρόκειται για το θέαμα και το εμπόρευμα που συνδέεται με οργανωμένες δραστηριότητες και λαμπερούς αθλητές. Οι συγγραφείς έχουν επίσης προτείνει ότι η συμμετοχή σε ακραία αθλήματα είναι απλώς μια διέξοδος για εκείνους τους ανθρώπους που έλκονται από τον κίνδυνο και τον κίνδυνο ή την επιθυμία να καυχηθούν. Για άλλους ακόμα, πρόκειται για την επιθυμία να ανήκει σε υποκοουλτούρες και την αίγλη που συνοδεύει τα ex Αυτή η συγκεκριμένη σειρά εξηγήσεων είναι ατυχής, καθώς, παρά τη δημοτικότητά τους, εξακολουθούν να υπάρχουν αρνητικές αντιλήψεις για τη συμμετοχή σε ακραία αθλήματα, ιδιαίτερα έντονες αμέσως μετά από ατυχήματα ή ανεπιθύμητα συμβάντα. Η παραδοσιακή προοπτική των συμμετεχόντων έχει γενικά αποδεχτεί ότι οι συμμετέχοντες είναι ακραίοι (ενίοτε αποκλίνοντες), δίνοντας έμφαση στην προσωπικότητα, τον συναισθηματικό αντίκτυπο και τον ρόλο της αδρεναλίνης και της συγκίνησης. Οι συμμετέχοντες θεωρείται ότι αναζητούν ευκαιρίες για συμμετοχή επειδή έχουν υποκείμενες δομές προσωπικότητας που απαιτούν νέες, επικίνδυνες και επικίνδυνες εμπειρίες. Η προοπτική του περιβάλλοντος βασίζεται τόσο σε κοινωνικές όσο και σε φυσικές εξηγήσεις, με την ιδέα ότι τα ακραία σπορ είναι μόνο για τους νέους να αλλάζει καθώς τα ποσοστά συμμετοχής μεταξύ των γενεών αυξάνονται (Brymer E., Feletti F., Monasterio E., Schweitzer R.,2020)

Σύμφωνα με δημοσιεύματα η γκάμα αθλημάτων που ανήκει στην κατηγορία ακραία σπορ είναι πολύ μεγάλη, ορισμένα από αυτά τα αθλήματα αυτά είναι: BASE Jumping, Big Wave Surfing, Wing Suit Flying, Highlining, Free Solo Climbing, Ice Climbing, Cave Diving, Extreme Skiing, Free Diving, Kiteboarding, Bungee Jumping, Parkour, Cliff Diving, Mountain Biking κ.α.(. Brymer E., Feletti F., Monasterio E., Schweitzer R.,2020)

2.8 Ορειβατικός τουρισμός

Η Ορειβασία επικεντρώνεται στην ανακάλυψη των ορεινών περιοχών. Παρόλο που η ορειβασία χαρακτηρίζεται κυρίως ως πεζοπορία στα βουνά, εκτείνεται σε μια ποικιλία δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αυτό το περιβάλλον. Σύμφωνα με τον ορισμό που παρέχει ο Νίκος Νέζης, ο οποίος κατέγραψε την γεωγραφία της Ελλάδος και κυρίως των βουνών της, η ορειβασία αποτελεί την αναρρίχηση σε χαμηλά ή ψηλά βουνά, την κατάκτηση κορυφών είτε διασχίζοντας το βουνό, είτε περπατώντας, είτε χρησιμοποιώντας ορειβατικά σκι. Επομένως, η έννοια της ορειβασίας είναι ευρεία και περιλαμβάνει όλες τις πτυχές της απλής πεζοπορίας, καθώς και της αναρρίχησης και του αλпинισμού. Κάθε μια από αυτές τις υποκατηγορίες ανήκει στον γενικό όρο της ορειβασίας, αλλά παράλληλα αποτελεί και διακλάδωση της. (Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Αθηνών, 2024).

2.8.1 Ιστορική εξέλιξη

Οι άνθρωποι παγκοσμίως σκαρφάλωναν σε υψηλά μέρη για την αναζήτηση τροφής και πόρων από αρχαίες περιόδους. Αν και η ύπαρξη κοινοτήτων σε υψηλά γεωγραφικές θέσεις υπάρχουν αποδεδειγμένα από αμνημονεύτων χρόνων, η πρακτική της ορειβασίας, όπως κατανοούμε σήμερα, αποτελεί σχετικά πρόσφατο φαινόμενο. Ο πρώτος εγγεγραμμένος ορειβάτης, ο Antoine de Ville, κατέκτησε το Mont Inaccessible το 1492 κατόπιν εντολής του βασιλιά Charles VIII της Γαλλίας, χρησιμοποιώντας τεχνικές που εξελίχθηκαν για την πολιορκία κάστρων, κατάφερε να φτάσει στην κορυφή, επισημαίνοντας την ανάβασή του με τρεις σταυρούς. Η ιστορική πορεία συνεχίζεται το 1760 όταν ο Horace-Bénédict de Saussure, ένας ευγενής της εποχής, ήταν ενθουσιασμένος από την ομορφιά των Άλπεων και επιθυμούσε να κατακτήσει το Mont Blanc. Αντιμετωπίζοντας δυσκολίες να πραγματοποιήσει την ανάβαση μόνος του, πρόσφερε οικονομική ανταμοιβή σε αυτόν που θα τον συνόδευε. Το χρηματικό έπαθλο παρέμεινε ανεκμετάλλευτο για περισσότερα από 25 χρόνια, έως ότου ένας κυνηγός κρυστάλλων, ο Jacques Balmat, ανέλαβε την πρωτοβουλία. Στη θέση του αχθοφόρου, βοήθησε τον Paccard να κατακτήσει την κορυφή το 1786. Μετά την επιτυχία αυτής της αναρρίχησης, συνεργάστηκε με τον de Saussure για να αναβεί στην κορυφή ένα χρόνο αργότερα. Ο Balmat τιμήθηκε με τον τίτλο "du Mont Blanc" από τον βασιλιά Victor Amadeus III. Η ανάβαση του Balmat το 1786, χωρίς χρήση σχοινιών και τσεκουριών πάγου, δημιούργησε τις βάσεις για την χρυσή περίοδο της ορειβασίας που ακολούθησε το 1857 με την ίδρυση του αναρριχτικού συλλόγου «The Alpine Climbing Club». Έχουν καταγραφεί ανά τα χρόνια πολλές προσπάθειες κατάκτησης υψηλών κορυφών στον κόσμο. Άλλες είχαν αίσιο τέλος, όπως για παράδειγμα η υψηλότερη κορυφή της Ελβετίας με τους Edward Whymper και Peter Taugwalder να είναι οι πρώτοι που ολοκλήρωσαν επιτυχώς τόσο την ανάβαση, όσο και την κατάβαση. Ενώ πολλοί ήταν εκείνοι που χάθηκαν στην προσπάθεια τους να κατακτήσουν το Έβερεστ, το υψηλότερο βουνό στον πλανήτη με ύψος 8.848μ. Αναμεσά τους ο θρύλος και πιο γνωστός ορειβάτης του Έβερεστ, George Mallory (Pilson G., 2020). Ο Mallory πραγματοποίησε τρεις αναβάσεις στο Έβερεστ 1921, 1922 και 1924, με την τελευταία

να αποβέπει μοιραία εφόσον δεν επέστρεψε ποτέ και το σώμα του βρέθηκε μετά από 75 χρόνια το 1999 από ένα Αμερικανό ορειβάτη ονόματι Conrad Anker (Serena K., 2023).

Ιστορικά στην Ελλάδα η κατάκτηση της υψηλότερης κορυφής που ήταν στον Όλυμπο έγινε μετά από πολλές αποτυχημένες προσπάθειες το 1913. Η ομάδα πεζοπόρων αποτελούταν από τον Frédéric Boissonnas, τον Daniel Baud-Bovy, τον Χρήστο Κάκκαλο, τον Νίκο Μπίστικο, τον Αθανάσιος Κατράτζης και ένα παιδί (Νέζης Ν., 2019). Ενώ η ίδρυση του πρώτου Ελληνικού Ορειβατικού Συλλόγου επήλθε 14 χρόνια μετά το 1927 στην κορυφή του Ολύμπου από 24 ορειβάτες, ελληνικής, γαλλικής και ελβετικής καταγωγής (Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Αθηνών, 2024).

2.9 Τουρισμός πεζοπορίας

Η περιπατητική δραστηριότητα αποτελεί μια ευχάριστη ή διαδρομή άθλησης μέσα σε αγροτικές περιοχές. Αν και ο όρος "πεζοπορία" είναι σχετικά νέος, η ανθρώπινη κίνηση πεζοπόρων υπήρχε πολύ πριν από αυτόν. Από την αρχαία εποχή, οι άνθρωποι περιφέρονταν σε νομαδικές κοινότητες, συχνά με τα κοπάδια τους, αναζητώντας εύκολα πεδία βοσκής και επιβίωσης. Η κίνησή τους είχε διάφορους λόγους, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών, όπου διέσχισαν μονοπάτια όπως το Rob Roy Way στη Σκωτία. Το μονοπάτι Pembrokeshire Coast Path είναι ένα παράδειγμα μιας μακράς ιστορίας παράνομης μεταφοράς εμπορευμάτων. Μονοπάτια όπως αυτά του τοίχου του Ανδριανού χρησιμοποιήθηκαν για στρατιωτικούς σκοπούς κατά τη διάρκεια συγκρούσεων. Επιπλέον, η πεζοπορία χρησιμοποιήθηκε για μεταναστευτικούς λόγους, εξερεύνηση απομακρυσμένων περιοχών λόγω περιέργειας ή ανάγκης για νερό και τροφή, καθώς και για επιδρομές και αποστολές. Το προσκύνημα ήταν η αρχική μορφή της πεζοπορίας και ένα δημοφιλές κίνημα, όπως φαίνεται στο Camino de Santiago στην Ισπανία. Το 1336, ο Francesco Petrarca ήταν ο πρώτος που ανέβηκε στο βουνό Mont Vertoux για εμπειρία. Το 1857, δημιουργήθηκε ο πρώτος πεζοπορικός σύλλογος, το "The Alpine Club of London", στη χρυσή εποχή των Άλπεων. Το 1980, η προστασία του περιβάλλοντος και οι προστατευμένες περιοχές έγιναν μέρος του ενδιαφέροντος των πεζοπορικών συλλόγων. Σήμερα, στον 21ο αιώνα, η πεζοπορία είναι μια δραστηριότητα που επιλέγεται ατομικά για αναψυχή και άσκηση.

Η πεζοπορία προσφέρει αμέτρητα οφέλη για την υγεία μας. Βοηθά στη βελτίωση της καρδιαγγειακής υγείας και στην αύξηση της αερόβιας κατάστασης, ενώ ενισχύει την αντοχή του οργανισμού. Τακτική άσκηση μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της οστικής πυκνότητας και στη μείωση του σωματικού βάρους, ενώ ενισχύει επίσης την ψυχική ευεξία μας. Επιπλέον, η πεζοπορία βοηθάει στην οικοδόμηση μυών και στη βελτίωση της σωματικής δύναμης και ευελιξίας. Είναι ένας φυσικός τρόπος άσκησης που ενισχύει το σώμα και το πνεύμα μας ενώ προσφέρει ταυτόχρονα την ευκαιρία να εξερευνήσουμε τη φύση και το περιβάλλον.

Η πεζοπορία είναι ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει διάφορες μορφές ταξιδιών με τα πόδια. Ξεχωρίζεται καταρχήν σε διάφορες κατηγορίες, όπως

το "Walking", που αποτελεί την πιο γενική μορφή και περιλαμβάνει τόσο σύντομες βόλτες όσο και πολυήμερες πεζοπορίες στα βουνά των Άλπεων. Το "Backpacking", αποτελεί πολυήμερη πεζοπορία όπου ο πεζοπόρος κουβαλάει όλα τα απαραίτητα εφόδια για επιβίωση στην πλάτη του, προετοιμασμένος για μια περιπέτεια εξερεύνησης και αυτοανακάλυψης. Το "Tramping" αναφέρεται σε δύσκολες πολυήμερες πεζοπορίες μέσα από τον θάμνο της Νέας Ζηλανδίας, προσφέροντας μια πραγματική πρόκληση στους εξερευνητές. Το "Bushwalking" αποτελεί μια πεζοπορία μέσα από ένα μονοπάτι ή τον θάμνο, ένας όρος που χρησιμοποιείται κυρίως στην Αυστραλία. Επιπλέον, σε άλλες περιοχές όπως η Βρετανία, χρησιμοποιούνται οι όροι "Rambling", "Hiking" και "Fellwalking" για να περιγράψουν παρόμοιες εμπειρίες πεζοπορίας μέσα στη φύση.

Η Κάλυμνος παρουσιάζει μια αρκετά ακανόνιστη μορφή και ένα αρκετά ορεινό τοπίο. Αποτελεί ένα ημιορεινό-ορεινό νησί με έντονη οριζόντια και κάθετη διαίρεση λόγω της τεκτονικής δραστηριότητας. Το νησί αποτελείται από περίπου τρεις παράλληλες οροσειρές που αναδύονται από τη θάλασσα και ευθυγραμμίζονται κυρίως βορειοδυτικά προς νοτιοανατολικά. Η μέση από αυτές τις οροσειρές είναι η υψηλότερη και περιβάλλεται από κοιλάδες τόσο στη βόρεια όσο και στη νότια πλευρά, ενώ η βόρεια οροσειρά είναι ένας εκτεταμένος χερσόνησος με απότομες πλαγιές κατά μήκος του μήκους του. Πολλά βαθιά ρέματα και οροσειρές διασχίζουν το νησί. Η υψηλότερη κορυφή είναι ο Προφήτης Ηλίας (678 μέτρα) στο κεντρικό τμήμα του νησιού. Μπορούμε να διακρίνουμε το βόρειο τμήμα, όπου επικρατεί ένα βορειοδυτικά περίγραμμα της ορογραφίας, και το νότιο τμήμα, όπου αναπτύσσονται τρεις παράλληλοι βορειοδυτικοί άξονες της ορογραφίας. Οι λίγες χαμηλότερες περιοχές, λιγότερο από το 10% της συνολικής έκτασης, βρίσκονται στο στόμιο των κυρίων υδρογείων στις περιοχές του Πανόρμου και του Βαθύ (Zafeiropoulos G.,2021).

2.10 Τουρισμός σπηλαιολογίας

Η υπόγεια εξερεύνηση, γνωστή και ως καταδρομή σε σπήλαια, περιλαμβάνει την κίνηση κάτω από την επιφάνεια της γης με περπάτημα, τράβηγμα, αναρρίχηση και ακόμη και κολύμπι μέσα από τα ανοίγματα των άγριων σπηλαίων. Τα περισσότερα κοντινά σπήλαια δημιουργούνται από ασβεστόλιθους που διαλύονται με την πάροδο του χρόνου, δημιουργώντας ένα δίκτυο αίθουσας και διαδρόμων που διακοσμούνται με διάφορες σχηματισμούς ασβεστίου. Για εκείνους που επιθυμούν να εξερευνήσουν σπήλαια, υπάρχουν δύο επιλογές: εμπορικά και άγρια σπήλαια. Τα εμπορικά σπήλαια παρέχουν διάφορες δραστηριότητες ανάλογα με τις προτιμήσεις. Η ξενάγηση με φωτισμό περιλαμβάνει μια οδηγούμενη περιήγηση μέσα από εύκολη πρόσβαση σε μέρη της σπηλιάς, προσφέροντας μια απλή εμπειρία για τους επισκέπτες που απλώς θέλουν να θαυμάσουν το περιβάλλον χωρίς να διασχίσουν δύσκολα εδάφη, αλλά απαιτούν τη χρήση εξοπλισμού ασφαλείας όπως κράνη, φανάρια και προστατευτικά ενδύματα. Αντίθετα, τα άγρια σπήλαια παρέχουν πληθώρα ευκαιριών για αυθόρμητη εξερεύνηση και ανακάλυψη. Στα παλιά χρόνια, οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν τα σπήλαια ως καταφύγια και αυτό τα έκανε σημαντικά στην ιστορία της ανθρωπότητας. Κάποιοι αρχαιολόγοι επικεντρώνονται στην ανασκαφή των σπηλαίων για να

ανακαλύψουν μέρη που φιλοξενούσαν αρχαίους ανθρώπινους οικισμούς, αποκαλύπτοντας έτσι μια πτυχή του παρελθόντος. Λόγω της σταθερής θερμοκρασίας τους, τα σπήλαια ήταν δημοφιλή τόσο για τους ανθρώπους όσο και για τα ζώα. Οι λάτρες της σπηλαιολογίας έχουν διάφορους λόγους για να τους εξερευνήσουν. Κάποιοι επιθυμούν να συλλέξουν ακριβή δεδομένα, άλλοι ενδιαφέρονται για τη γεωλογία και τη σχηματογένεση των βράχων, ενώ άλλοι εστιάζουν στη φυτική και ζωική ζωή εντός τους, μελετώντας τα είδη που τα κατοικούν. Επιπλέον υπάρχουν και εκείνοι που ενδιαφέρονται για τη διατήρηση αυτού του είδους φυσικών πόρων. Ωστόσο, οι περισσότεροι επισκέπτονται τα σπήλαια για λόγους αναψυχής. Κατά την αλλαγή του αιώνα, η εξερεύνηση των σπηλαίων εμφάνισε μια ριζική μεταμόρφωση. Δημόσιοι φορείς και ιδιωτικά κλαμπ ιδρύθηκαν με σκοπό να αναδείξουν τη σπηλαιολογία ως ανεξάρτητο ακαδημαϊκό πεδίο. Αντίθετα με τους προηγούμενους επισκέπτες των σπηλαίων, οι ταξιδιώτες άρχισαν να εισέρχονται σε υπόγειες περιοχές και να αυτοαποκαλούνται "εξερευνητές" ή "ερευνητές". Το πεδίο της εργασίας, ειδικά η εξορμητική εξέταση και η χαρτογράφηση των σπηλαίων, έγινε κοινή πρακτική στη σπηλαιολογία και αυτό το έργο παρείχε σημαντικά στοιχεία για τη σπηλαιογένεση, ένα θέμα που προκάλεσε συζητήσεις το πρώτο μισό του 20ού αιώνα. Λόγω του γεγονότος ότι οι σπηλαιολόγοι άρχισαν να ξεχωρίζουν από τους συνήθεις επισκέπτες των σπηλαίων και τους τουρίστες, τα εργαλεία και τα μέσα για την εξερεύνηση και τη χαρτογράφηση των σπηλαίων, όπως οι λάμπες καρβιδίου, τα σκοινιά, οι πυξίδες, οι κλινόμετροι και οι πίνακες σχεδίασης, έγιναν τα σύμβολα της σπηλαιολογίας. Η σπηλαιολογία περιλαμβάνει δεξιότητες ταυτόχρονα φυσικές, τεχνικές και θεωρητικές και ορίζεται ως «αθλητική επιστήμη», όντας στο όριο μεταξύ υπαίθριων αθλημάτων περιπέτειας και επιστήμης πολιτών. Το νησί της Καλύμνου θεωρείται ένα από τα πλουσιότερα σε σπηλιές από ασβεστόλιθο. Υπάρχουν περίπου πενήντα σπηλιές, με πολλές από αυτές να παραμένουν ανεξερευνητές λόγω της ανωμαλίας του εδάφους, που τις καθιστά απρόσιτες (κάποιες από αυτές είναι προσβάσιμες μόνο από τη θάλασσα). Μόνο τρεις από αυτές έχουν ανοιχτεί για το ευρύ κοινό, διασφαλίζοντας μια ασφαλή επίσκεψη, παρά την έλλειψη οργανωμένων εκδρομών από ειδικούς επαγγελματίες. Κάποιες από αυτές χρησιμοποιήθηκαν ως κατοικίες και μέρη λατρείας, ενώ άλλες ως αποθήκες, κρυψώνες και πηγές νερού. Πολλές από αυτές συνδέονταν με διάφορες επαγγελματικές δραστηριότητες στο νησί, περιλαμβάνοντας εκτροφή ζώων και εκσκαφή λίθων. Ορισμένες από αυτές έχουν αρχαιολογικό ενδιαφέρον, καθώς ήταν κατοικημένες στο παρελθόν ή χρησιμοποιήθηκαν ως μέρη λατρείας. Οι σπηλιές της Καλύμνου, ανάλογα με τη μορφολογία τους, κατηγοριοποιούνται ως "οριζόντιες" (εύκολα προσβάσιμες), "καταπραϊνόμενες" (λιγότερο εύκολα προσβάσιμες) και "υποβρύχιες" σπηλιές. Η πρώτη συστηματική σπηλαιολογική έρευνα στην Κάλυμνο πραγματοποιήθηκε τη δεκαετία του 1950 από την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία (Zafeiropoulos G., 2021).

Από τις πιο γνωστές σπηλιές στο νησί της Καλύμνου θεωρούνται πλέον οι παρακάτω αναφερόμενες:

- Η Σπηλιά της Κεφαλάς, επίσης γνωστή ως Σπηλιά του Δία, βρίσκεται στη δυτική πλευρά του όρους Καρίνα κοντά στο ακρωτήριο Κεφαλάς στο νησί. Θεωρείται η πιο εντυπωσιακή σπηλιά του νησιού με έκταση 1000 τ.μ. και έξι εσωτερικές αίθουσες. Επιπλέον, διακρίνεται για τον εντυπωσιακό διάδρομο με

σταλακτίτες και σταλαγμίτες, μήκους 103 μέτρων. Η είσοδος βρίσκεται σε υψόμετρο 105 μέτρων από τη θάλασσα. Η κύρια αίθουσα έχει μέγιστες διαστάσεις 40x25 μέτρα και διαμορφώνεται σε μικρότερα δωμάτια με σταλαγμίτες και σταλακτίτες. Στην πρώτη αίθουσα, οδηγεί ένας τούνελ προς την κύρια αίθουσα με διαστάσεις 9x20x6 μέτρα. Τρία μικρότερα δωμάτια είναι προσβάσιμα μέσω μικρών οπών στους τοίχους της κύριας αίθουσας. Χαρακτηριστικά λατρείας του Δία έχουν εντοπιστεί στη σπηλιά, που την οδήγησαν να αποκαλείται και "Σπηλιά του Δία".

- Η σπηλιά του Δασκαλίου βρίσκεται κοντά στο λιμάνι του Βαθύ, στον μικρό κόλπο της Ρίνας και προσβάσιμη μόνο από τη θάλασσα. Η κύρια αίθουσα εκτείνεται σε μήκος 25 μέτρα και πλάτος 12 μέτρα με ταβάνι ύψους 10 μέτρων. Ένας δεύτερος χώρος στην ανατολική πλευρά περιέχει γιγαντιαίους σταλαγμίτες και συνδέεται με μια μεγάλη κοίλη όπου συσσωρεύεται νερό. Πλούσια αρχαιολογικά ευρήματα από την ύστερη νεολιθική εποχή έως την εποχή των Γεωμετρικών Χρόνων αποκαλύπτουν ότι η σπηλιά χρησιμοποιήθηκε ως τόπος λατρείας. Ανάμεσα στα ευρήματα περιλαμβάνονται μυκηναϊκά και μινωικά αγγεία, θρησκευτικά αντικείμενα και μια χάλκινη γλυπτή εικόνα προσευχόμενου προσώπου.
- Η Σπηλιά των Χοιρομάντρων βρίσκεται στη νότια πλαγιά της Πόθιας, κάτω από το μοναστήρι των Αγίων Πάντων. Δυστυχώς, η μορφή της σπηλιάς αλλοιώθηκε μετά την κατάρρευση της οροφής, ενώ οι τρέχουσες διαστάσεις του λάκκου είναι 12 μέτρα πλατιά και 3–5.5 μέτρα βαθιά. Ο Ιταλός αρχαιολόγος Α. Μαιυί πραγματοποίησε ανασκαφή το 1921, αποκαλύπτοντας νεολιθικά αντικείμενα και κοχύλια που χρονολογούνται από την αρχή της χριστιανικής εποχής, επιβεβαιώνοντας τη συνεχή κατοίκηση και τη θρησκευτική χρήση του χώρου. Ωστόσο, δεν είναι ακόμα γνωστό πότε κατέρρευσε η οροφή και ποιες ήταν οι αιτίες.
- Η Σπηλιά Σκάλια, γνωστή επίσης ως η σπηλιά του Αγίου Ιωάννη, βρίσκεται στη Μασούρι, περίπου ένα χιλιόμετρο από τα Σκάλια. Διαμορφώθηκε σε δολομιτοποιημένα ασβεστολιθικά πετρώματα από διάβρωση, εκτείνεται από βορειοδυτικά προς νοτιοανατολικά σε ευθεία γραμμή μήκους 60 μέτρων και με μέγιστο βάθος 32 μέτρων. Είναι εντυπωσιακή λόγω της πλούσιας διακόσμησής της με φυσικούς σταλακτίτες που περιλαμβάνουν παράξενες μορφές, καθώς και ψηλούς στύλους και σταλαγμίτες. Η σπηλιά έχει επίσης διεθνές τουριστικό ενδιαφέρον, με εσωτερική θερμοκρασία περίπου 25°C και υγρασία που φτάνει το 98%.
- Η σπηλιά Στημένα βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά του φαραγγιού του Βαθέως, στην περιοχή του Αγίου Νικολάου. Λίγο πιο πέρα, στο βορειοδυτικό άκρο του φαραγγιού, υπάρχουν ακόμα δύο σπηλιές, οι ευρήματα των οποίων αποδεικνύουν τη χρήση τους ως κατοικίες στο παρελθόν. Η σπηλιά Στημένα διαθέτει οπές στο επάνω μέρος της που λειτουργούν τόσο ως πηγή φωτός για το εσωτερικό της όσο και ως είσοδος για τους επισκέπτες. Η εσωτερική διακόσμησή της είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακή. Γύρω από τη σπηλιά υπάρχουν αρχαία κεραμικά της χριστιανικής και βυζαντινής περιόδου, αρχαιότητες και ερείπια κτιρίων.
- Η Αλάτσια, γνωστή επίσης ως Σικάτι Ντολίνη, βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της ακτής της Καλύμνου, και παρά το γεγονός ότι οι αναρριχητές την αποκαλούν Σικάτι, οι ντόπιοι την προσδιορίζουν ως Αλάτσια. Πρόκειται για έναν τεράστιο χώρο στο έδαφος, μια σπηλιά χωρίς οροφή, η

οποία έχει διάμετρο περίπου 50–60 μέτρα και σε ορισμένα μέρη μπορεί να φτάσει βάθος έως και 70 μέτρα.

- Το πεδίο αναρρίχησης Grande Grotta (Εικόνες 2 και 8δ–ε) αποτελεί έναν από τους πιο εντυπωσιακούς προορισμούς της Καλύμνου, καθώς και τον πιο αγαπητό από τους αναρριχητές! Η σπηλιά Grande Grotta δημιουργεί έναν εντυπωσιακό φυσικό σχηματισμό από ασβεστόλιθο, με ύψος 70 μέτρων και πλάτος 200 μέτρων, πλούσιο σε μεγάλους σταλακτίτες και εκπληκτική πανοραμική θέα. Αποτελεί προορισμό έλξης για αναρριχητές από όλο τον κόσμο, προσφέροντας μοναδικές εμπειρίες που δε ξεχνιούνται εύκολα (Zafeiropoulos G.,2021).

2.11 Αναρριχητικός τουρισμός

Η αναρρίχηση αναφέρεται στο ανέβασμα σε κορυφές βουνών, χρησιμοποιώντας αναρριχητικές τεχνικές, σε καλοκαιρινές κυρίως συνθήκες. Σε αντίθεση με τον αλπινισμό που λαμβάνει χώρα κατά τις χειμερινές συνθήκες. Και στις δύο περιπτώσεις, χρειάζεται εξειδικευμένος εξοπλισμός, όπως μπωντριέ, σχοινιά, καρφιά, караμπίνερ, κ.ά. Ο όρος αναρρίχηση βράχου εκτείνεται και σε αναρριχήσεις σε μεμονωμένα συγκροτήματα βράχων, χαμηλά βράχια, ορθοπλαγιές κοντά στη θάλασσα, βράχια λατομείων κλπ. Η αγωνιστική αναρρίχηση αποτελεί την ανάβαση σε τεχνητές πίστες που έχουν την μορφή του φυσικού ανάγλυφου βράχου, είτε σε εσωτερικό χώρο είτε σε ανοικτό.

2.11.1 Ιστορική εξέλιξη

Οι πρώτες καταγεγραμμένες περιπτώσεις αναρρίχησης προέκυψαν στην Κίνα και την Ευρώπη προς τα τέλη του 19ου αιώνα. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η εξέλιξη της αναρρίχησης αποτελεί σημαντική φάση και είναι γνωστή ως η χρυσή εποχή του Αλπινισμού, με πρωτοπόρους όπως ο George Mallory και ο Paul Preuss. Η ιστορική αναβάθμιση έλαβε χώρα με την ανάβαση στην κοιλάδα Yosemite το 1950, ενώ τη δεκαετία του 1960, οι αναρριχητικές αποστολές στα Ιμαλία καθιέρωσαν την αναρρίχηση ως ένα παγκόσμιο άθλημα (Krug,2023).

Σημαντικές ιστορικές ημερομηνίες για τον τομέα της αναρρίχησης ήταν:

- I. Το 1985 στην Bardonecchia της Ιταλίας πραγματοποιήθηκε ο πρώτος διαγωνισμός Lead (ο κάθε ορειβάτης αυτό-ασφαλίζεται με το σχοινί σε μπουλόνια που είναι στερεωμένα στον τοίχο/βράχο ή σε κομμάτια εργαλείων που ο ίδιος τοποθετεί) που ονομάστηκε SportRoccia στον φυσικό βράχο Valle Stretta.
- II. Το 1986 εκτός από τον 2^ο διαγωνισμό SportRoccia, διεξήχθη από την Γαλλική Ομοσπονδία διαγωνισμός αναρρίχησης σε κλειστό γυμναστήριο το Vaulx-en-Velin.
- III. Το 1991 στην Φρανκφούρτη της Γερμανίας πραγματοποιήθηκε το 1^ο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα αναρρίχησης.

- IV. Το 2016 το άθλημα της αγωνιστικής αναρρίχησης καθίσταται επίσημο Ολυμπιακό άθλημα
- V. Το 2017 εισάχθηκε στην Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή
- VI. Το 2020 έλαβε μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες για πρώτη φορά στο Τόκυο (Μια ιστορία των αναρριχητικών αγώνων από το 1985, 2019 & Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Αθηνών,2024).

2.11.2 Κατηγορίες αναρρίχησης

Ο κόσμος της αναρρίχησης χωρίζεται σε δυο κλάδους με σχοινί και χωρίς σχοινί και δημιουργεί τους τύπους της αναρρίχησης. Ο κάθε τύπος αναρρίχησης αντανακλά την ποικιλία των περιβαλλοντικών συνθηκών και των προκλήσεων και προσφέρουν έναν πλούτο εμπειριών για εκείνους που αναζητούν την ένωση με τον κόσμο της υψηλής υπαίθρου. Οι διάφοροι τύποι αναρρίχησης που συνθέτουν αυτό το συναρπαστικό αθλητικό και περιπετειώδες πεδίο χωρίζονται σε 12 κατηγορίες:

- I. Traditional climbing - Παραδοσιακή αναρρίχηση αναφέρεται στη μέθοδο αναρρίχησης που πραγματοποιείται χωρίς τη χρήση σύγχρονου εξοπλισμού και τεχνικών. Συχνά συνδέεται με την αναρρίχηση που πραγματοποιούνταν παλαιότερα, προτού αναπτυχθούν προηγμένα αναρριχητικά εργαλεία και τεχνικές και ενέχει υψηλότερο επίπεδο κινδύνου.
- II. Sport climbing - Αγωνιστική αναρρίχηση είναι υψηλής έντασης σε σύντομες κυρίως διαδρομές. Πραγματοποιείται τόσο σε κλειστούς όσο και σε ανοιχτούς χώρους και εστιάζει στην φυσική κατάσταση της αναρρίχησης παρά στην αυτάρκεια, εφόσον οι αναρριχητές ασφαλιζονται σε ήδη τοποθετημένα μπουλόνια/ασφαλιστήρια που υπάρχουν στις διαδρομές-πίστες.
- III. Bouldering είναι είδος αναρρίχησης που πραγματοποιείται σε ογκόλιθους (φυσικούς ή τεχνητούς) ύψους έως 7-8 μέτρα ενώ οι πιο τολμηροί αναρριχητές δοκιμάζουν σε highball ύψους πάνω από 10 μέτρα. Το bouldering πραγματοποιείται χωρίς την χρήση σχοινού, χρησιμοποιώντας κατάλληλη τεχνική πτώσης σε ειδικά μαξιλάρια πρόσκρουσης.
- IV. Top rope climbing - Αναρρίχηση κορυφής με σχοινί είναι μια προσέγγιση αναρρίχησης που είναι κατάλληλη για αρχάριους αναρριχητές. Σε αυτήν τη μέθοδο, το σχοινί περνά από τον ορειβάτη μέσω ενός συστήματος αγκύρωσης στην κορυφή της διαδρομής και επιστρέφει προς τα κάτω μέχρι το σημείο που βρίσκεται στο έδαφος. Αυτή η διαδικασία δημιουργεί έναν συνεχή βρόχο σχοινού, προσφέροντας προστασία στον ορειβάτη σε περίπτωση πτώσης. Πραγματοποιείται σε γυμναστήρια αναρρίχησης ή σε φυσικά εξωτερικά βράχια.
- V. Aid climbing – Βοηθητική αναρρίχηση απαιτεί την επιδεξιότητα του ορειβάτη στη χρήση ειδικού εξοπλισμού για την προαγωγή του κατά τη διάρκεια μιας διαδρομής. Αυτή η προσέγγιση είναι αρκετά

απαιτητική, καθώς ο ορειβάτης πρέπει να τοποθετεί εξοπλισμό τόσο για ασφάλεια κατά την πτώση όσο και για να εξελίξει την αναρρίχηση του. Ενώ οι περισσότερες περιπτώσεις τεχνικής αναβάθμισης σχετίζονται με μεγάλες διαδρομές που μπορεί να απαιτήσουν αρκετές ημέρες για την ολοκλήρωσή τους, κάθε διαδρομή μπορεί να μετατραπεί σε μια προσέγγιση τεχνικής αναβάθμισης, αν ο ορειβάτης χρησιμοποιεί εξοπλισμό για την προώθηση του κατά τη διάρκεια της αναρρίχησης.

- VI. Big wall climbing (multi-pitch) – Αναρρίχηση μεγάλων βράχων πραγματοποιείται σε γκρεμούς με ύψος εκατοντάδων ή χιλιάδων μέτρων. Είναι διαδρομές με πολλαπλά βήματα, οι οποίες υπερβαίνουν το ύψος ενός σχοινού και διαρκούν μέρες ή και εβδομάδες για να ολοκληρωθούν. Ένα από τα πιο γνωστά μέρη για τον εν λόγω είδος αναρρίχησης είναι το Εθνικό Πάρκο Yosemite με εμβληματικές διαδρομές την El Cap και Half Dome.
- VII. Ice climbing - Αναρρίχηση στον πάγο αναφέρεται σε έναν είδος αναρρίχησης όπου, ο αναρριχητής ανεβαίνει σε παγωμένες επιφάνειες, χρησιμοποιώντας εξειδικευμένα εργαλεία που επιτρέπουν την προώθηση προς τα επάνω χωρίς να γλιστράει στην επιφάνεια. Με τη χρήση παγοκρούστη, κραμπόν, και ειδικών βιδών, οι αναρριχητές στον πάγο μπορούν να ανέβουν σε παγωμένους καταρράκτες και βράχους κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών.
- VIII. Alpine climbing - Αναρρίχηση των Άλπεων" χρησιμοποιείται σαν ορολογία για να περιγράψει το είδος της αναρρίχησης που λαμβάνει χώρα σε απομακρυσμένες και υψηλότερες περιοχές των Άλπεων. Κάθε ανάβαση μπορεί να διαφέρει, αλλά πολλές από αυτές περιλαμβάνουν κάποια μορφή αναρρίχησης σε βράχο, αναρρίχηση στον πάγο ή γενική ορειβασία.
- IX. Mixed climbing and dry tooling – οι ορειβάτες σε αυτό το είδος είναι εξοπλισμένοι με αναρριχητικό εξοπλισμό πάγου αλλά θα αναρριχθούν σε υβριδικές διαδρομές μεταξύ αναρρίχησης σε πάγο και αναρρίχησης σε βράχο. Επιπλέον θα χρειαστούν εργαλεία ασφάλειας trad, όπως αναφέρθηκε στην παραδοσιακή αναρρίχηση προκειμένου να προστατεύσουν τον εαυτό τους σε περίπτωση πτώσης.
- X. Free soloing – Ελεύθερη αναρρίχηση πραγματοποιείται από ορειβάτες οι οποίοι 'παρατήθηκαν' από οποιαδήποτε μορφής προστατευτικό εξοπλισμό κατά την ανάβαση μια διαδρομής. Είναι η πιο επικίνδυνη μορφή αναρρίχησης εφόσον μια πτώση μπορεί να αποδειχθεί θανατηφόρα ή να προκαλέσει σοβαρό τραυματισμό (Pilson G.,2020). Ο Alex Honnold είναι ο διασημότερος ορειβάτης free solo παγκοσμίως, γνωστός για τις αναβάσεις του χωρίς σχοινί στους τοίχους του Εθνικού πάρκου Yosemite της Καλιφόρνια. Επιπλέον κέρδισε το Όσκαρ 'Καλύτερου Ντοκιμαντέρ μεγάλου μήκους' το οποίο αφορούσε την ζωή και τα κατορθώματα του (Clarke O.,2022).

- XI. Deep water soloing – Ελεύθερη αναρρίχηση σε βράχους οι οποίοι προεξέχουν σε λίμνες, κόλπους ή στην θάλασσα. Σε αυτό το είδος το νερό λειτουργεί ως δίχτυ ασφαλείας όπου θα προσγειωθεί ο αναρριχητής κατά την πτώση του με μικρές πιθανότητες τραυματισμού. Απαιτούνται γνώσεις για το πως πρέπει να προσγειωθεί ο αναρριχητής στο νερό κυρίως από μεγάλα ύψη για την αποφυγή τραυματισμών.
- XII. Speed climbing – Αναρρίχηση ταχύτητας είναι ένας διαγωνισμός στον οποίο οι αναρριχητές διαγωνίζονται σε μια δεδομένη κοινή διαδρομή για όλους σε έναν τεχνητό τοίχο. Ο διαγωνιζόμενος με τον ταχύτερο χρόνο κατακτάει την πρώτη θέση. Όλοι οι κανόνες ρυθμίζονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Αθλητικής Αναρρίχησης (Pilson G.,2020).

2.11.3 Βιομηχανία αναρριχητικού τουρισμού παγκοσμίως

Με την πρόοδο στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα, παρατηρείται ανέλιξη στον τουρισμό που επικεντρώνεται στη φύση και στις περιπέτειες, με τον τομέα να αναδεικνύεται ως ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος στον χώρο του τουρισμού. Η αναρρίχηση, ως αθλητική δραστηριότητα που σχετίζεται άρρηκτα με τις φυσικές μορφές του τοπίου, αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την προώθηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού. Από τη δεκαετία του 1990, παρατηρείται σημαντική αύξηση του αριθμού των αναρριχητών σε πολλές χώρες, με τον συνολικό αριθμό των συχνών συμμετεχόντων να φτάνει τα 44,5 εκατομμύρια παγκοσμίως. Επιπλέον, περίπου ένα εκατομμύριο διαδρομές αναρρίχησης έχουν δημιουργηθεί παγκοσμίως σε κύριες οροσειρές. Ο αναρριχητικός τουρισμός αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο από πολλές χώρες ως μια τουριστική δραστηριότητα που επικεντρώνεται στην αναρρίχηση, προσφέροντας παράλληλα βιώσιμη ανάπτυξη για τουριστικούς προορισμούς και επιδρά σημαντικά στην τοπική οικονομία. Η βιομηχανία του αναρριχητικού τουρισμού από τις αρχές της δεκαετίας του 1890, μετά από συνεχή ανάπτυξη, έχει διαμορφώσει σταδιακά μια κοινότητα αναρριχητών ως μονάδα ανάπτυξης, με τη συντονισμένη επιρροή της κυβέρνησης και την προώθηση από τον τομέα ως το κύριο οργανωτικό σύστημα (Qianru C. & Yuan I.,2021).

Αναλόγως με την εποχή και τις καιρικές συνθήκες, οι αναρριχητικοί προορισμοί που προτείνονται παγκοσμίως διαφέρουν σύμφωνα με τους μήνες του έτους, την γεωγραφική θέση της χώρας που επιλέγουν οι ταξιδιώτες και το είδος αναρρίχησης που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν. Το περιοδικό 57 hours προτείνει για το 2024 τους εννιά κορυφαίους αναρριχητικούς βράχους στον κόσμο, συμπεριλαμβάνοντας όλες τις κατηγορίες προτίμησης των ορειβατών:

- I. Το Yosemite των ΗΠΑ_είναι φημισμένο για την αναρρίχηση σε μεγάλα επιβλητικά βράχια, διαδρομές multi-pitch και bouldering. Οι τοίχοι του είναι από λείο γρανίτη: πλάκες χωρίς λαβή, ρωγμές διαχωρισμού, πλάτος, καμινάδες κ.α. , το οποίο καθιστά το επίπεδο δυσκολίας μεσαίο προς προχωρημένο εφόσον ο αναρριχητής θα πρέπει να τοποθετήσει την δική του

- προστασία. Η προτεινόμενη εποχή για αναρρίχηση στο Yosemite είναι το φθινόπωρο και η άνοιξη.
- II. Η Κάλυμνος νησί των Δωδεκανήσων της Ελλάδας προσφέρει όλα τα είδη της αθλητικής αναρρίχησης εφόσον διαθέτει βράχους από ασβεστόλιθο με πάνω από 3.400 διαδρομές. Τα βράχια απευθύνονται και σε ερασιτέχνες αλλά και σε επαγγελματίες με το επίπεδο δυσκολίας να ξεκινάει από 4a/5,5 έως 9a/5,14d. Η προτεινόμενη εποχή για αναρρίχηση στην Κάλυμνο είναι το φθινόπωρο και η άνοιξη με πιο δημοφιλή μήνα τον Οκτώβριο.
- III. Οι Δολομίτες στην Ιταλία συνδυάζουν αλπική αναρρίχηση τους χειμερινούς μήνες αλλά και βράχους για αθλητική αναρρίχηση οι οποίοι εκτείνονται 80χλμ. ανατολικά του Μπολτσάνο με ύψος πάνω από 9.000 πόδια. Η ποιότητα του βράχου ποικίλει από βράχο σε βράχο και το επίπεδο ικανότητας καλύπτει και τους αρχάριους και τους επαγγελματίες. Η προτεινόμενη εποχή για αθλητική αναρρίχηση είναι το καλοκαίρι, από Ιούλιο έως Σεπτέμβριο.
- IV. Το Fontainebleau της Γαλλίας διαθέτει ογκόλιθους από ψαμμίτη οι οποίοι είναι ιδανικό για bouldering. Το δάσος είναι μεγαλύτερο από 900τ.χλμ. με περισσότερους από 300.000 διαδρομές/προβλήματα, κατάλληλο και για ερασιτέχνες αλλά και για επαγγελματίες. Η προτεινόμενη εποχή είναι η άνοιξη και το φθινόπωρο.
- V. Το Squamish στον Καναδά με βράχους από λείο γρανίτη, διαθέτει διαδρομές για όλους τους κλάδους, bouldering, trad, multi-pitch, single-pitch, αθλητική αναρρίχηση, όπως επίσης και μονοπάτια πεζοπορίας. Τα βράχια απευθύνονται και σε ερασιτέχνες αλλά και σε επαγγελματίες με το επίπεδο δυσκολίας να ξεκινάει από 4a/5,5 έως 9a/5,14d. Η προτεινόμενη εποχή είναι από το Μάιο έως το Σεπτέμβριο.
- VI. Το Zermatt στην Ελβετία φημίζεται για το υψηλό αλπικό του περιβάλλον και παρέχει πρόσβαση σε 38 κορυφές στις Ελβετικές Άλπεις. Είναι ο κατάλληλος προορισμός για ορειβασία με καρμπόν και τσεκούρια για πάγο και έχει διαδρομές για μεσαίας και επαγγελματικής ικανότητας ορειβάτες, με την πιο εμβληματική κορυφή να είναι το Matterhorn σε ύψους 15.000 πόδια. Το έδαφος αποτελείται από μείγμα χιονιού και βράχου με κορυφές από γνεύσιο, μείγμα σχιστόλιθου και άλλων πετρωμάτων. Η προτεινόμενη εποχή είναι Ιούνιο με Σεπτέμβριο.
- VII. Το Red Rock των ΗΠΑ βρίσκεται 20 μίλια μακριά από το Λας Βέγκας, διαθέτει τοίχους από ψαμμίτη με κόκκινες ρίγες από την έρημο της Νεβάδα. Ο ψαμμίτης είναι εύθραυστος όταν είναι υγρός με αποτέλεσμα η ανάβαση να πρέπει να αποτελείται αποκλειστικά όταν η σκόνη άμμου στο έδαφος είναι ξηρή. Η περιοχή είναι κατάλληλη για αθλητική αναρρίχηση και multi-pitch αρχάριου έως μεσαίου επιπέδου ικανότητας αλλά και έως ελίτ επίπεδο bouldering. Η προτεινόμενη εποχή είναι ο χειμώνας για αθλητική αναρρίχηση και bouldering και το φθινόπωρο και η άνοιξη για multi-pitch.
- VIII. Το Rocklands στην Νότια Αφρική, μόλις τρεις ώρες από το Κέιπ Τάουν είναι ιδανικό για bouldering, με τις περισσότερες περιοχές του να απαιτούν άδεια αναρρίχησης. Διαθέτει κόκκινους και πορτοκαλί ογκόλιθους από ψαμμίτη και το επίπεδο ικανότητας ξεκινάει από ενδιάμεσο έως επαγγελματικό V6/7A έως

V16/8C+. Η προτεινόμενη εποχή είναι ο χειμώνας Νότιας Αφρικής: Ιούνιος έως Σεπτέμβριος.

- IX. Το Tonsai και Railay στην Ταϊλάνδη με διαδρομές από ασβεστόλιθο και σταλαχτίτες είναι ιδανικό για multi-pitch, αθλητική αναρρίχηση αρχάριου έως προχωρημένου επιπέδου έως 8c/5.14b και μερικές πίστες για bouldering. Ορισμένοι βράχοι είναι διαθέσιμοι μόνο με προσέγγιση με βάρκα ή κατά την διάρκεια της άμπωτης. Η προτεινόμενη εποχή είναι το Νοέμβριο έως τον Μάρτιο (Levatic J., 2024).

Λόγω των διαφορετικών ειδών αναρρίχησης, δεν μπορεί να προσδιοριστεί απόλυτα η κατάταξη των κορυφαίων προορισμών αναρρίχησης στον κόσμο ή οι καλύτερες πολιτείες για την αναρρίχηση, και ακόμη περισσότερο τα απόλυτα καλύτερα σημεία αναρρίχησης παγκοσμίως. Ωστόσο, ιστοσελίδες και περιοδικά του χώρου της αναρρίχησης αναφέρουν κάποιες από τις πιο γνωστές περιοχές του κλάδου όπως οι προαναφερόμενες από το περιοδικό 57 hours. Η επίσημη ιστοσελίδα της Red Bull, χορηγός των ακραίων σπορ συμπεριλαμβάνει σε άρθρο της πέρα από τις εννιά παραπάνω περιοχές προτίμησης, την Patagonia στην Νότια Αμερική, το Peak District στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη Μαγιόρκα στην Ισπανία (Kissam B.,2023). Κοινές είναι οι προαναφερόμενες εννιά περιοχές των 57 hours αλλά και οι τρεις επιπρόσθετες της Red Bull και στην ιστοσελίδα Trip Savvy με τον αρθρογράφο να συμπληρώνει επιπλέον πέντε. Το Bugaboos στον Καναδά, το Red River George στο Κεντάκι, το Hueco Tanks στο Τέξας, το Fiordland στη Νέα Ζηλανδία και το Verdon στην Γαλλία (Becker K.,2020).

2.11.4 Αναρρίχηση στην Ευρώπη

Στην Ευρώπη σύμφωνα με την συνεργατική πλατφόρμα αναρρίχησης και ογκόλιθων The Crag για το 2023, υπάρχουν 776.486 διαδρομές εκ των οποίων το 55% είναι για αθλητική αναρρίχηση, το 20% για trad, το 19% για bouldering και το 2% αναρρίχηση. Το μεγαλύτερο ποσοστό (52.486 διαδρομές) είναι επιπέδου δυσκολίας 6b και η κορύφωση της εποχικότητας του τουρισμού ήταν τον Μάιο με 129.019 αναβάσεις (The Crag,2023).

2.3. Χάρτης των χωρών αναρρίχησης στην Ευρώπη (Climb Europe,2024)

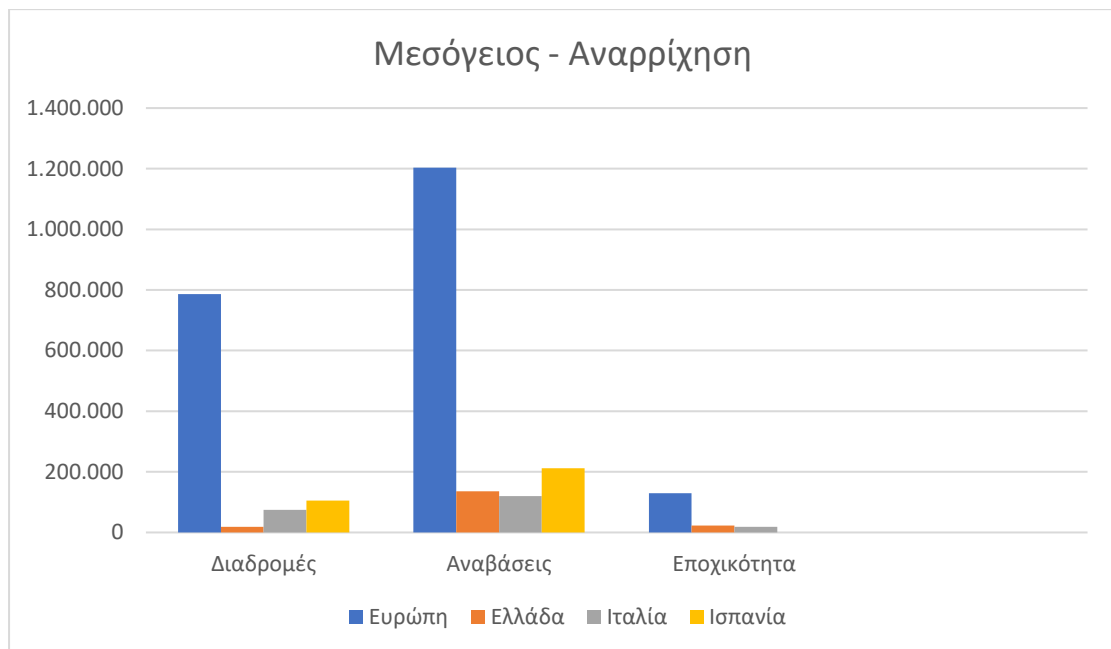
Η αναρρίχηση στην Ευρώπη εκτίνεται σε 18 κύριοι προορισμοί, κράτη/μέλη της Ε.Ε, βάση της ιστοσελίδας Climb Europe. Παρακάτω παρατίθενται ονομαστικά οι περιοχές και συνοπτικά ορισμένα από τα χαρακτηριστικά τους σχετικά με τον τομέα της αναρρίχησης :

- I. Η Αυστρία στην καρδιά των Άλπεων , με τους πιο γνωστούς βράχους να είναι το Salzburg και το Innsbruck, είναι ιδανική για αλπική αναρρίχηση, αθλητική αναρρίχηση, multi-pitch και bouldering.
- II. Το Freyγ στο Βέλγιο αποτελείται από ασβεστολιθικούς βράχους για αθλητική αναρρίχηση, με την προτεινόμενη εποχή να είναι από Απρίλιο έως Οκτώβριο.
- III. Η Βουλγαρία με δημοφιλέστερες περιοχές αναρρίχησης την Vratza, την Rila, το Lakatnik και το Veliko Tarnovo. Η Vratza είναι η μεγαλύτερη περιοχή βράχου με ασβεστολιθικό πέτρωμα ιδανική για multi-pitch αλλά και αθλητική αναρρίχηση.
- IV. Το νησί Corsica διαθέτει βράχους από γρανίτη, από ψαμμίτη και από ασβεστόλιθο και συνδυάζει τέσσερα είδη αναρρίχησης. Την αθλητική αναρρίχηση, την παραδοσιακή, το multi-pitch και το bouldering.
- V. Η Κροατία γνωστή για το Εθνικό της πάρκο Paklenica αλλά και άλλες περιοχές, προσφέρει από παραδοσιακές διαδρομές πολλών γηπέδων, αθλητική αναρρίχηση έως μονόδρομο σε βαθιά νερά- deep water soloing και ογκόλιθους από ασβεστολιθικούς βράχους.
- VI. Η Τσεχία είναι φημισμένη για την παραδοσιακή αναρρίχηση σε τρομακτικούς βράχους από ψαμμίτη αλλά και για τις περιοχές που διαθέτουν βράχους από γρανίτη για bouldering.
- VII. Η Δανία με την καλύτερη περιοχή αναρρίχησης βράχου να αποτελεί το νησί Bornholm είναι ιδανικός προορισμός για bouldering και deep water soloing.
- VIII. Η Γαλλία διαθέτει περιοχές παγκοσμίου φήμης, το Chamonix και το όρος Blanc για ορειβασία και αναρρίχηση και το Fontainebleau για bouldering.

- IX. Η Γερμανία με την Frankejura να είναι η πιο γνωστή περιοχή για αναρρίχηση βράχου, αθλητικών διάδρομων, μονού αγωνιστικού χώρου, η οποία έχει σύνθεση από γκρι και λευκό ασβεστολιθικό πέτρωμα. Υπάρχουν περιοχές και στα νότια της χώρας όπως η Allgau, η Blautal κ.α.
- X. Η Ελλάδα διαθέτει πολλές περιοχές αναρρίχησης όπως το Λεωνίδιο, τα Μετέωρα κ.α, με δημοφιλέστερο προορισμό αναρρίχησης το νησί της Καλύμνου. Η Καλύμνος έχει ασβεστολιθικά πετρώματα και είναι ιδανική για αθλητική αναρρίχηση.
- XI. Η Ιρλανδία διαθέτει ιστορία παραδοσιακής αναρρίχησης σε βράχους στην θάλασσα αλλά και στα βουνά, με τις βασικότερες να βρίσκονται στο Ailladie, το Fair Head, τα Mourne Mountains, το Glendalough και το Dalkey Quarry.
- XII. Η Ιταλία διαθέτει τους Δολομίτες που έχουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο στο κομμάτι της αθλητικής αναρρίχησης αλλά και άλλες περιοχές όπως το Arco, κοντά στη λίμνη Garda και το Finale Ligure στην ακτή της Μεσογείου κοντά στη Γαλλία.
- XIII. Το Berdorf στο Λουξεμβούργο είναι κατάλληλο για αθλητικές διαδρομές αναρρίχησης και αποτελείται από βράχο από ψαμμίτη, ο οποίος είναι πολύ σκληρός, συμπαγής και απαιτεί γνώσεις τεχνικής αναρρίχησης.
- XIV. Η Μακεδονία με την περιοχή αναρρίχησης στο Prilep αναδεικνύεται ως ο απόλυτος προορισμός. Επιπλέον υπάρχουν πολλές άλλες περιοχές για αναρρίχηση και αθλητική αναρρίχηση, στοχεύοντας σε φαράγγια, πλαγιές βουνών ή ακόμη και δίπλα σε λίμνες.
- XV. Η Μάλτα και η Γκόζο, νησιά με ασβεστολιθικούς βράχους διαθέτουν διαδρομές για trad αναρρίχηση, μονοπάτια πολλαπλών γηπέδων, bouldering και deep water soloing.
- XVI. Η Πορτογαλία διαθέτει πληθώρα εκπληκτικών βράχων, από γρανίτη και ασβεστόλιθο, κατακλυσμένους σε διάφορες περιοχές της χώρας. Αναφερόμαστε σε βράχους γρανίτη και ασβεστόλιθου κοντά στη Λισαβόνα, στον περίφημο βράχο bouldering Pedra do Urso στην Κεντρική Πορτογαλία, καθώς επίσης και σε ασβεστολιθικούς βράχους στην περιοχή του Αλγκάρβε.
- XVII. Η Ρουμανία με δημοφιλείς περιοχές αναρρίχησης είναι το Baile Herculane, το Ceile Bicazului, τα βουνά Bucegi και τα βουνά Trascau, που περιλαμβάνει το φαράγγι Turda.
- XVIII. Η Σαρδηνία αποτελείται από ασβεστολιθικά πετρώματα και παρέχει trad αναρρίχησης πολλαπλών γηπέδων και της αθλητικής αναρρίχησης σε περιοχές όπως το Isili και το Domusnovas.
- XIX. Η Σλοβακία, με τα εντυπωσιακά Καρπάθια όρη και τις υψηλότερες κορυφές συγκεντρωμένες στην περιοχή Fatra-Tatra, παρέχει αφθονία ευκαιριών για αλπική ορειβασία, διαδρομές multi-pitch και αθλητική αναρρίχηση, προσφέροντας περισσότερες από 1.500 διαδρομές.
- XX. Η Ισπανία διαθέτει πολλές περιοχές αναρρίχησης, η περιοχή γύρω από την Costa Blanca με ασβεστολιθικό βράχο διαθέτει βιδωμένες διαδρομές, ενώ το El Chorro προσφέρει αναρρίχηση σε φαράγγι σε πολλά γήπεδα, μαζί με αθλητικές διαδρομές μονής αγωνιστικής. Δημοφιλείς χώροι αναρρίχησης υπάρχουν επίσης στα Κανάρια νησιά και στις Βαλεαρίδες Νήσοι.

- XXI. Η Σουηδία επικεντρώνεται στην κατάκτηση μονοπατιών και αθλητικών διαδρομών αναρρίχησης ενώ παράλληλα προσφέρει εξαιρετικές ευκαιρίες για bouldering, κυρίως σε βράχο γρανίτη υψηλής ποιότητας, με δημοφιλέστερη περιοχή το Gothenburg.
- XXII. Η Ελβετία βρίσκεται στην καρδιά των Άλπεων με κορυφές που φτάνουν τα 15.000 πόδια όπως το Matterhorn, είναι ιδανικός προορισμός για αλπική αναρρίχηση, πολλαπλών βημάτων που απαιτεί trad εξοπλισμό. Ο πιο φημισμένος προορισμός είναι το Zermatt το οποίο δεν έχει διαδρομές για αθλητική αναρρίχηση και bouldering, όπως διαθέτουν άλλες περιοχές της χώρας (Rock climbing destinations in Europe,2024).

2.11.5 Αναρρίχηση στην Μεσόγειο

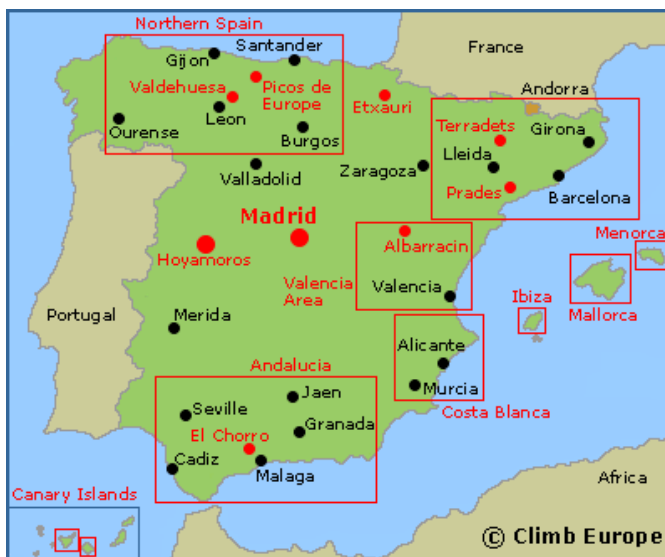

Διάγραμμα 1.1. Διαδρομές, αναβάσεις και εποχικότητα στις χώρες της Μεσογείου.

Η Ευρώπη αποτελείται από 786.769 διαδρομές αναρρίχησης (55% sport climbing, 20% trad climbing, 20% bouldering, 2% rock climbing), πραγματοποιούνται 1.203.530 αναβάσεις, εκ των οποίων η μεγαλύτερη εποχικότητα εμφανίζεται στο μήνα Μάιο με 129.858 αναβάσεις. Η Ελλάδα αποτελείται από 18.753 διαδρομές αναρρίχησης (85% sport climbing, 9% bouldering, 3% trad climbing, 0,6 top roping), πραγματοποιούνται 136.293 αναβάσεις, εκ των οποίων η μεγαλύτερη εποχικότητα εμφανίζεται το μήνα Οκτώβριο με 23.308 αναβάσεις. Η Ιταλία αποτελείται από 75.044 διαδρομές αναρρίχησης (88% sport climbing, 5% bouldering, 2% trad climbing, 2% climbing), πραγματοποιούνται 120.286 αναβάσεις, εκ των οποίων η μεγαλύτερη εποχικότητα εμφανίζεται το μήνα Οκτώβριο με 18.968 αναβάσεις. Η Ισπανία αποτελείται από 105.047 διαδρομές αναρρίχησης (76% sport climbing, 16% bouldering, 4% trad climbing, 0,6% deep water soloing), πραγματοποιούνται 212.185 αναβάσεις, εκ των οποίων η μεγαλύτερη εποχικότητα εμφανίζεται τον μήνα Δεκέμβριο με 23.017 αναβάσεις (thecrag,2023).

2.4. Χάρτης αναρριχητικών περιοχών της Ιταλίας (Climb Europe,2024)

2.5. Χάρτης αναρριχητικών περιοχών της Ισπανίας (Climb Europe,2024)

Στην Ελλάδα υπάρχουν καταγεγραμμένες 18.451 αναρριχητικές διαδρομές εκ των οποίων το 85% αφορά αθλητική αναρρίχηση με τις περισσότερες να είναι επιπέδου 6b (1.563 διαδρομές), το 9% bouldering, το 6% top roping και το 3% trad climbing. Η αναρρίχηση στην Ελλάδα περιλαμβάνει τις περιοχές: Καλύμνος, Ρόδος, Κάρπαθος, Κρήτη, Πελοπόννησος, Αργολίδα, Αθήνα, Μανίκια, Πάτρα, Βόλο και Μετέωρα, με τις αναβάσεις να κορυφώνονται τον μήνα Οκτώβριο (23.033 για το έτος 2023), (The Crag,2023).

Εικόνα 2.6 Χάρτης των περιοχών αναρρίχησης στην Ελλάδα (Climb-Europe,2024)

Η Κάλυμνος αναρριχητικός προορισμός παγκοσμίου φήμης, με τα ασβεστολιθικά βράχια που διαθέτει κυρίως στο βόρειο μέρος του νησιού αλλά και το γειτονικό νησάκι Τέλενδος έχει σύμφωνα με τον οδηγό Καλύμνου του Άρη Θεοδωρόπουλου για το 2024, 4.200 διαδρομές, εκ των οποίων οι περισσότερες είναι δυσκολίας 6a+ (420 διαδρομές), (The Crag, 2023)

Οι δυνατότητες των ασβεστολιθικών πετρωμάτων στον νησί της Καλύμνου σχετικά με τον τομέα της αναρρίχησης ανακαλύφθηκαν το 1996 από τον Andrea di Bari ο οποίος, επέστρεψε στο νησί την επόμενη χρόνια με φίλους του και άνοιξαν τις πρώτες 43 αναρριχητικές διαδρομές. Την ίδια χρονιά επισκέφθηκε το νησί και ο φωτογράφος του περιοδικού Alp, Andrea Gallo ο οποίος διέδωσε την είδηση της ύπαρξης του νησιού παγκοσμίως.

Το 1999 ο Έλληνας Άρης Θεοδωρόπουλος σε συνεργασία με τον δήμο Καλυμνίων άνοιξαν επιπλέον διαδρομές και δημιούργησε τον οδηγό « Kalymnos Climbing Guidebook» (Kalymnos experience,2024).

Το πρώτο Διεθνές αναρριχητικό φεστιβάλ στην Κάλυμνο διοργανώθηκε το 2000 και σύμφωνα με την ιστοσελίδα του Climb Kalymnos είχε προσελκύσει 180 ορειβάτες από 13 διαφορετικές χώρες. Ακολούθησαν διοργανώσεις το 2004, 2006, 2009, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018. Το 2006 ήταν χορηγός της διοργάνωσης Roc trip Kalymnos ήταν η εταιρεία Petzl η οποία επιμελήθηκε την γεώτρηση για το άνοιγμα αναρριχητικών διαδρομών στο σπήλαιο της Συκάτης. Ενώ από το 2012 έως το 2014 χορηγοί της διοργάνωσης ήταν η Noth Face, μέσω του αλпинιστή παγκοσμίου φήμης Simone Moro, και η Jeep.

Τα αναρριχητικά φεστιβάλ Καλύμνου περιλάμβαναν: αναρριχητικούς μαραθωνίους για όλα τα επίπεδα, παρουσιάσεις / προβολές από ζωντανούς θρύλους του αθλήματος

που ήταν προσκεκλημένοι ή συμμετείχαν στην διοργάνωση, χρηματικά έπαθλα και δώρα, deep water soloing και beach party (ClimbKalymnos,2024).

Όπως είδαμε από τα παραπάνω όσο αφορά στην Κάλυμνο υπάρχει μια ασυμφωνία στα νούμερα των αναρριχητικών διαδρομών στα νούμερα, η οποία μπορεί να οφείλεται σε εκτιμήσεις των συλλόγων. Ενώ φαίνεται μια προοδευτική διάνοιξη νέων διαδρομών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1. Δείγμα της έρευνας

Το δείγμα συλλέχθηκε στο νησί της Καλύμνου την περίοδο Μαρτίου – Ιουνίου 2024 από επισκέπτες και μόνιμους κάτοικους του νησιού. Το ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε σε μορφή google forms αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα Kalymnos Climbing και σε μορφή QR code τοιχοκολλήθηκε στην έναρξη μονοπατιών προς τα αναρριχητικά πεδία του νησιού στις περιοχές: Μασούρι, Αργινώντα και Σκάλια. Επιπλέον μοιράστηκε σε κάρτες με μορφή QR code στα καταστήματα: Climb Rock, Auto Market – Car & Motor Rentals-Kardoulas, Kalymnos Experience Outdoors, Petra Boutique Homes, Ontheroad Streetfood και στην πίστα αναρρίχησης Loukas Dourdourekas.

3.2. Περιγραφή ερευνητικού εργαλείου

Τα παρακάτω ερωτηματολόγια εφαρμόστηκαν στη διατριβή της κυρίας Ελένης Πρατσινάκη με τίτλο "Η εξέλιξη του υποβρύχιου τουρισμού στην Ελλάδα":

a) Κίνητρα των επισκεπτών για την επίσκεψη στην Ελλάδα (κίνητρα) (Bansala, Eiselt, 2004), b) Σύνδεση με τις υποβρύχιες καταδύσεις (σύνδεση με το άθλημα) (Filo, Funk και Alexandris, 2008, Williams και Roggenbuck, 1989), c) Ποιότητα των υπηρεσιών στα καταδυτικά κέντρα (ποιότητα υπηρεσιών) (Αλεξανδρής κ.ά., 2002)

Η έρευνα σχετικά με τα κίνητρα για την επιλογή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού πραγματοποιήθηκε με 34 ερωτήσεις. Οι απαντήσεις αντιστοιχούσαν σε κλίμακα Likert (1=καθόλου σημαντικό, 7=πολύ σημαντικό). Ενώ η έρευνα για τα κίνητρα πίστης στο άθλημα της υποβρύχιας κατάδυσης πραγματοποιήθηκε με 5 ερωτήσεις, και οι απαντήσεις καταγράφηκαν σε κλίμακα 5 βαθμών Likert (1=καθόλου έως 5=πέρα πολύ).

Η σύνδεση με το συγκεκριμένο άθλημα εξετάστηκε με 20 ερωτήσεις. Οι απαντήσεις καταγράφηκαν σε κλίμακα 5 και 7 βαθμών τύπου Likert (1=καθόλου έως 5=πέρα πολύ, 1=ποτέ δεν ισχύει έως 7=ισχύει απόλυτα, 1=διαφωνώ πλήρως έως 5=συμφωνώ πλήρως και 1=πολύ χαμηλή έως 7=πολύ υψηλή). Οι απαντήσεις στη διάσταση της συναισθηματικής σύνδεσης αντιπροσωπεύονταν από 3 ερωτήσεις σε κλίμακα 7 βαθμών.

Η πρόθεση επιστροφής των τουριστών στη χώρα ερευνήθηκε με 6 ερωτήσεις, και οι απαντήσεις καταγράφηκαν σε κλίμακα 7 βαθμών τύπου Likert (1=απολύτως διαφωνώ, 7=απολύτως συμφωνώ).

Για την αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών στα καταδυτικά κέντρα, χρησιμοποιήθηκαν 11 ερωτήσεις. Οι απαντήσεις καταγράφηκαν σε κλίμακα 5 βαθμών Likert (1=πολύ κακή, 5=εξαιρετική).

3.3. Προσαρμογή ερευνητικού εργαλείου για την παρούσα έρευνα

Στην ενότητα (1) του ερωτηματολογίου της έρευνας για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, έγιναν οι εξής τροποποιήσεις:

- (a) Στην ερώτηση σχετικά με το φύλο (gender), προστέθηκε η επιλογή «other».
- (b) Η ερώτηση για την ηλικία (age), έγινε κλειστού τύπου με επιλογές: α) >17-25, β) 26-35, γ) 36-35, δ) 46-55 και ε) 56-65<.
- (c) Στην ερώτηση της επαγγελματικής ενασχόλησης (occupation), προστέθηκε η επιλογή «social server».
- (d) Δεν χρησιμοποιήθηκαν δέκα από τις ερωτήσεις που περιλάμβανε το ερωτηματολόγιο της κ. Πρατσινάκη, σε αυτή την ενότητα.
- (e) Προστέθηκαν επίσης οι ερωτήσεις: a) Do you have children? b) If yes, how many children do you have? c) Do you travel with your children? d) Do you travel with a companion? e) What are your family's annual earnings? f) Please put in hierarchical order your favourite recreational sport? και g) Do you have life insurance for possible accidents while doing your favourite sport?.

Στην ενότητα (2) « How much do the following statements represent your opinion?», οι έντεκα ερωτήσεις παρέμειναν ίδιες όπως και στο ερωτηματολόγιο της κ. Πρατσινάκη.

Η ενότητα (3) «Leisure sport tourism: The case of Kalymnos in Greece», περιλαμβάνει ερωτήσεις αναφορικά με την επίσκεψη των τουριστών στο νησί της Καλύμνου και αποτελείται από επτά ερωτήσεις: a) Have you ever visited Kalymnos? b) Did you visit the island to do your favourite sport? c) If yes, how many times? d) How did you arrive at the island? e) How many days do you usually stay on the island? f) How much money do you spend on your vacation destination (Kalymnos), including accommodation, transportation and food? και g) How did you learn about the island and the possibilities it has in leisure sports tourism?.

Στην ενότητα (4) «Probability that the following reasons might reduce your visit to Kalymnos again in the future:», δεν χρησιμοποιήθηκαν τρεις από τις ερωτήσεις που περιλάμβανε το ερωτηματολόγιο της κ. Πρατσινάκη σε αυτή την ενότητα.

Στην ενότητα (5) «Please evaluate the following services for Kalymnos island.», χρησιμοποιήθηκαν οι τέσσερις από τις έντεκα ερωτήσεις που περιλάμβανε το ερωτηματολόγιο της κ. Πρατσινάκη και προστέθηκαν επιπλέον οι εξής: cleanliness of accommodations, clarity sea water, variety of soil morphology, condition of road surface, road signs/ road network instructions, bus schedules, ancillary services (e.g. toilet...), waste collection process, quality of medical treatment/ hospital, quality of services provided by the local rescue team and safety in engaging your favourite sport.

Στην ενότητα (6) «How much do you agree or disagree with the following statements:», δεν χρησιμοποιήθηκαν πέντε από τις ερωτήσεις που περιλάμβανε το ερωτηματολόγιο της κ. Πρατσινάκη σε αυτή την ενότητα.

Στην ενότητα (7) «How much do you agree or disagree with the following statements:», συμπεριλήφθηκαν οι δυο ερωτήσεις σχετικά με το ‘overall satisfaction’, οι οποίες ήταν α) I am satisfied with my choice to visit Kalymnos to do my favourite sport και β) I intend to visit again Kalymnos to do my favourite sport in the future. Επιπλέον προστέθηκαν τρεις ερωτήσεις: α) Which is favourite destination/sport for your favourite sport?, β) Would you be willing to pay a tax for the use of the environmental field during you stay on the island? και γ) If you wish, please write as a comment.

Στο ερωτηματολόγιο της έρευνας δεν συμπεριλήφθηκαν οι 34 ερωτήσεις της κ. Πρατσινάκης σχετικά με τα κίνητρα για την Ελλάδα, με τίτλο « Evaluate the importance of the following reasons for your choice to visit Greece.

3.4 Διαδικασία της έρευνας

Το ερωτηματολόγιο, έπειτα από μετατροπές και αυξομειώσεις στις ερωτήσεις της κ. Πρατσινάκη δόθηκε για πιλοτική έρευνα. Η διαδικασία που ακολουθήθηκε για την συλλογή του ερωτηματολογίου έγινε με QR code σε μορφή αυτοκόλλητου. Το αυτοκόλλητο τοποθετήθηκε στην κλειστή πίστα αναρρίχησης του νησιού, του κ. Ντουρντουρέκα Λ., στο κέντρο ‘physical therapy massage Dimitris Chalikos’ και στο κατάστημα ‘ auto market – car & motor rentals- Kardoulias Nomikos’. Από τα αποτελέσματα/απαντήσεις τις πιλοτικής , έπειτα από ανάλυση έγιναν οι ακόλουθες μετατροπές:

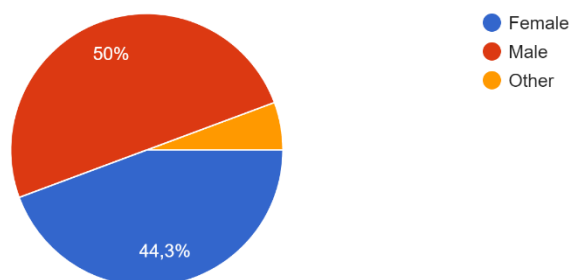
- a) Αφαιρέθηκαν οι ερωτήσεις (Do you have kids and If yes, how many kids do you have) και παρέμεινε η ερώτηση (Do you travel with kids)
- b) Στην ερώτηση 1.5 προστέθηκε το (/partners)
- c) Στην ερώτηση 1.6 αφαιρέθηκε η επιλογή (primary)
- d) Στην ερώτηση 1.7 αφαιρέθηκε η επιλογή (housewife)
- e) Η ερώτηση 1.9 μετατράπηκε σε κλειστού τύπου με επιλογές για την εθνικότητα (Austrian, Czech, German, USA, Greek, Italian, English, Polish)
- f) Η ερώτηση 1.11 μετατράπηκε σε κλειστού τύπου με επιλογές (Yes, No, I don't know/ I don't answer)
- g) Στην ερώτηση 3.4 συγχωνεύθηκαν οι επιλογές (fishing boat/sailboat) και προστέθηκε η επιλογή (other)
- h) Η ερώτηση 7.4 μετατράπηκε σε κλειστού τύπου με επιλογές (Yes, No, I don't know/ I don't answer)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ενότητα 1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

1.1. Gender

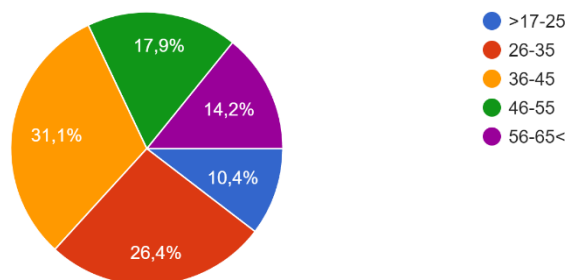
106 απαντήσεις

Πίνακας 4.1. Φύλο

1.2. Age

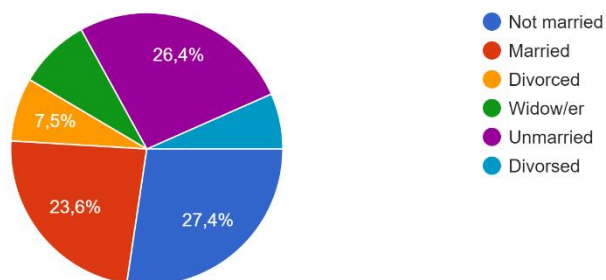
106 απαντήσεις

Πίνακας 4.2. Ηλικία

1.3. Marital status

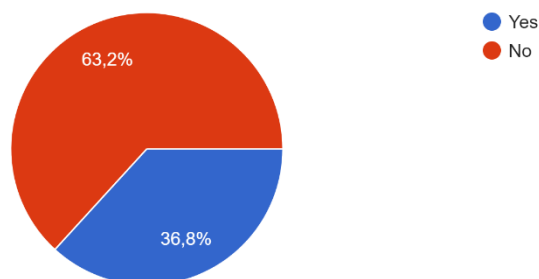
106 απαντήσεις

Πίνακας 4.3. Οικογενειακή κατάσταση

1.4. Do you travel with kids?

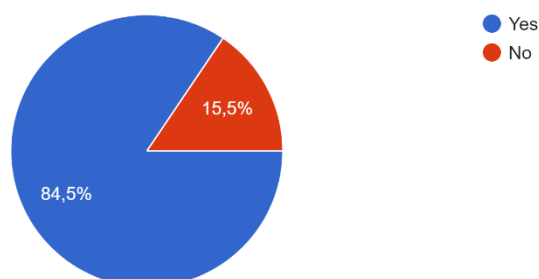
106 απαντήσεις

Πίνακας 4.4. Ταξιδεύετε με παιδιά

1.5. Do you travel with a companion/partners?

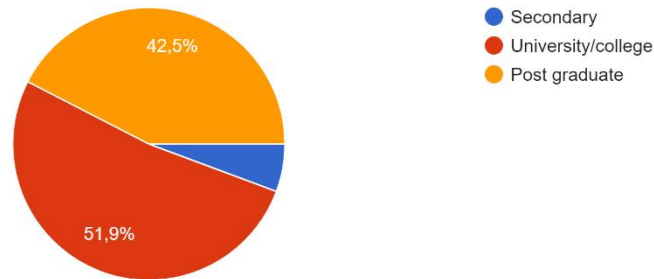
103 απαντήσεις

Πίνακας 4.5. Ταξιδεύετε με παρέα

1.6. Education

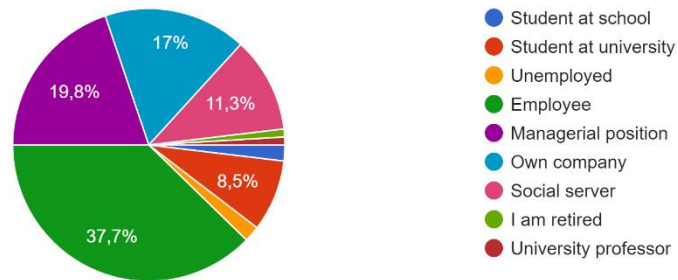
106 απαντήσεις

Πίνακας 4.6 Μορφωτικό επίπεδο

1.7. Occupation

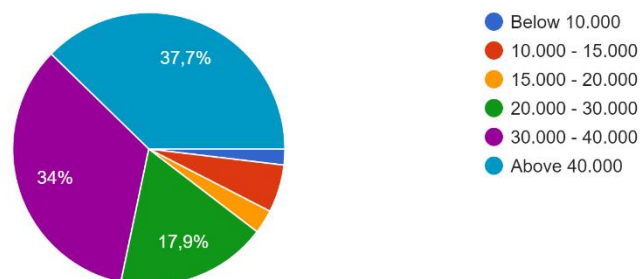
106 απαντήσεις

Πίνακας 4.7. Ενασχόληση/ Επάγγελμα

1.8. What are your family's annual earnings?

106 απαντήσεις

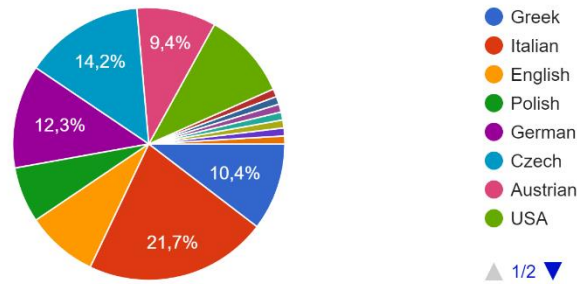

Πίνακας 4.8. Ετήσιο οικογενειακό εισόδημα

Αναστασία Κλήμη : Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού στους νησιωτικούς προορισμούς: η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

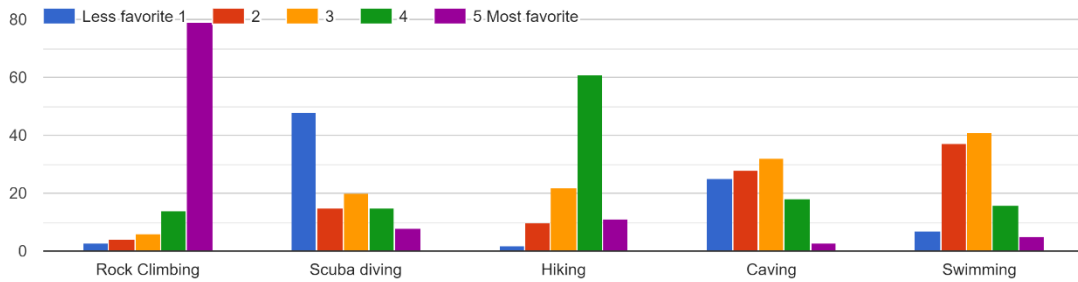
1.9. Nationality

106 απαντήσεις

Πίνακας 4.9 Εθνικότητα

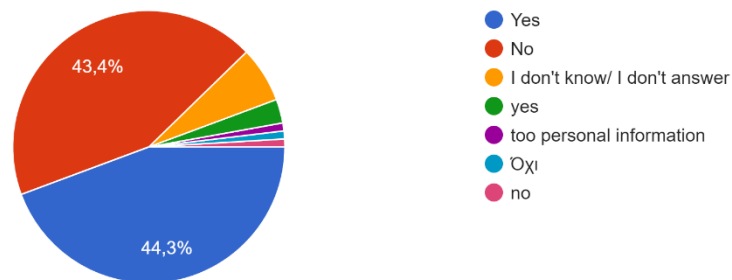
1.10. Please put in hierarchical order your favorite recreational sport?

Πίνακας 4.10. Θέστε σε ιεραρχική σειρά το αγαπημένο σας άθλημα

1.11. Do you have life insurance for possible accidents while doing your favorite sport?

106 απαντήσεις

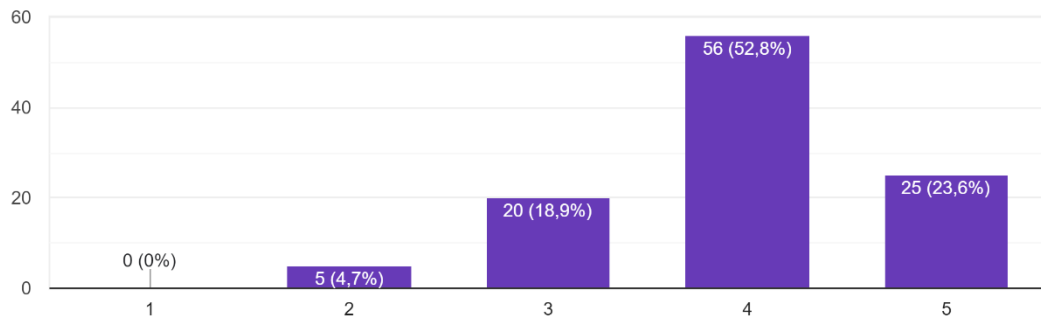

Πίνακας 4.11. Έχετε ασφάλεια ζωής για το αγαπημένο σας άθλημα

Ενότητα 2. Πόσο αντιπροσωπεύουν την γνώμη σας οι παρακάτω δηλώσεις

2.1. I get disappointed when I cannot visit holiday destinations, where I can do my favorite sport

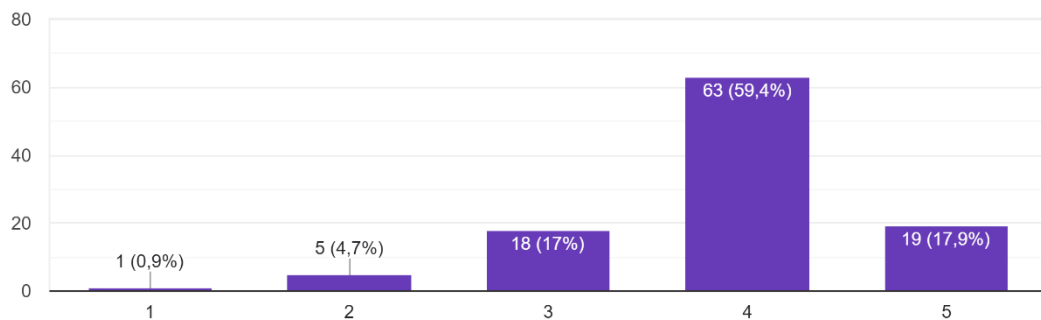
106 απαντήσεις

Πίνακας4.12 Απογοητεύομαι όταν δεν μπορώ να επισκεφτώ τους προορισμούς για τις διακοπές μου, που μπορώ να κάνω το αγαπημένο μου σπορ

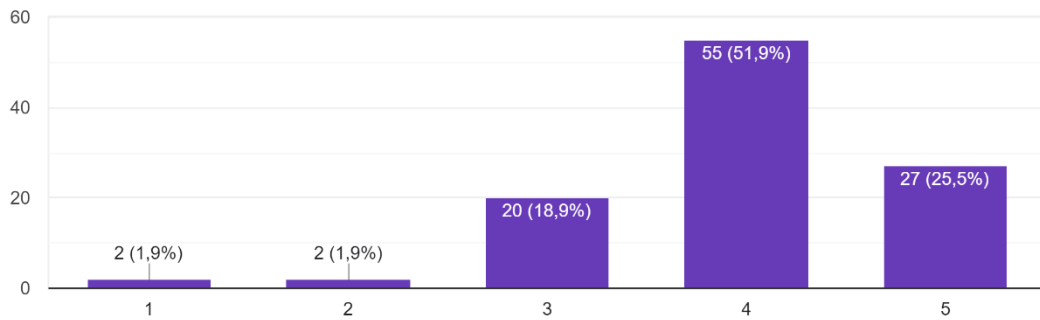
2.2. Even if my visit to destinations that it is difficult to do my favorite sport, I still try

106 απαντήσεις

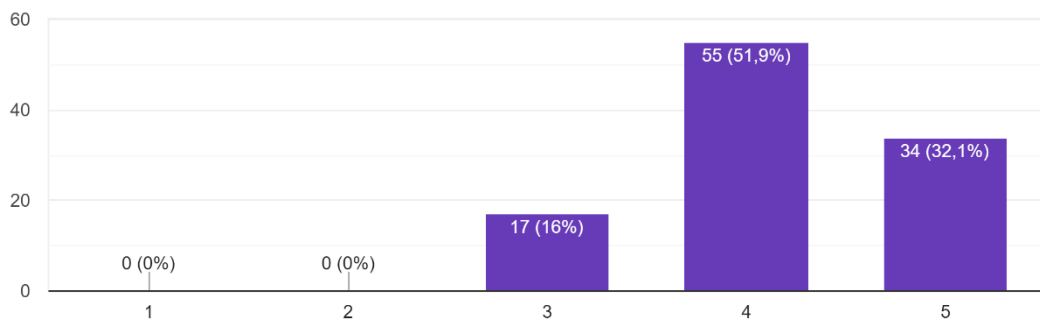
Πίνακας4.13 Ακόμα και αν είναι δύσκολο να επισκεφθώ έναν προορισμό για το αγαπημένο μου σπορ, εξακολουθώ να προσπαθώ

2.3. I consider that my visit to a destination in order to do my favorite sport is more essential for me
106 απαντήσεις

Πίνακας4.14. Θεωρώ ότι η επίσκεψή μου σε έναν προορισμό προκειμένου να ασχοληθώ με το αγαπημένο μου σπορ είναι πιο απαραίτητη για μένα.

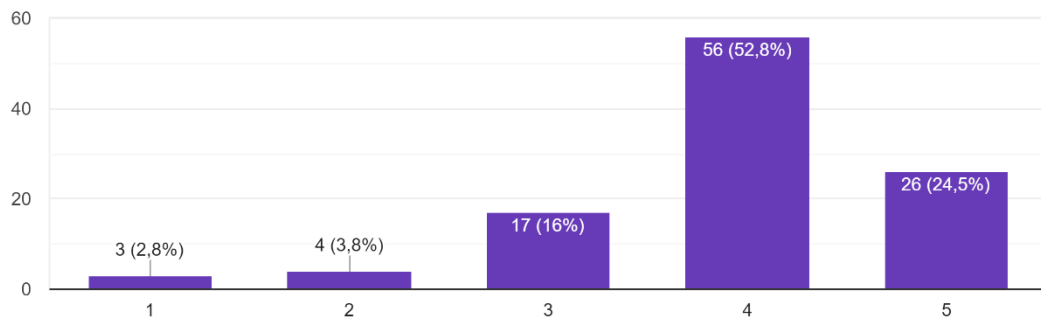
2.4. I am really interested in visiting destinations to do my favorite sport
106 απαντήσεις

Πίνακας4.15. Με ενδιαφέρει πραγματικά να επισκέπτομαι προορισμούς για να ασχολούμαι με το αγαπημένο μου σπορ.

2.5. I think that the time that I spend in destinations to do my favorite sport is more important to me than the time that I spend in visiting other destinations

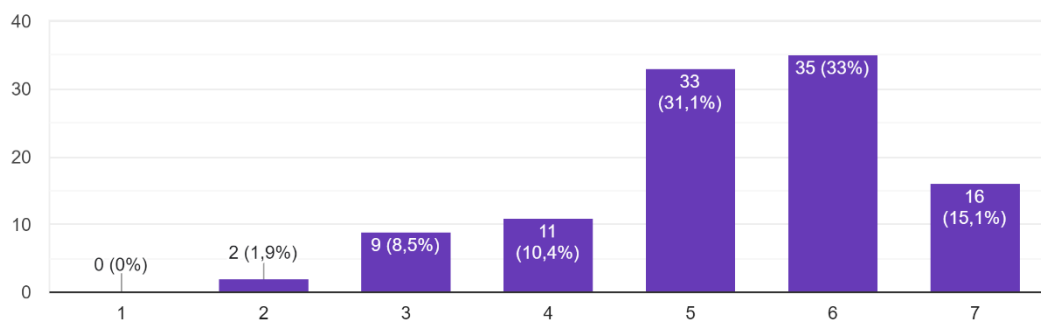
106 απαντήσεις

Πίνακας4.16. Πιστεύω ότι ο χρόνος που περνάω σε προορισμούς για να ασχολούμαι με το αγαπημένο μου σπορ είναι πιο σημαντικός για μένα από τον χρόνο που περνάω επισκεπτόμενος άλλους προορισμούς.

2.6. I will continue visiting destinations in order to do my favorite sport, even if this would limit my ability to spend money in visiting other holiday destinations

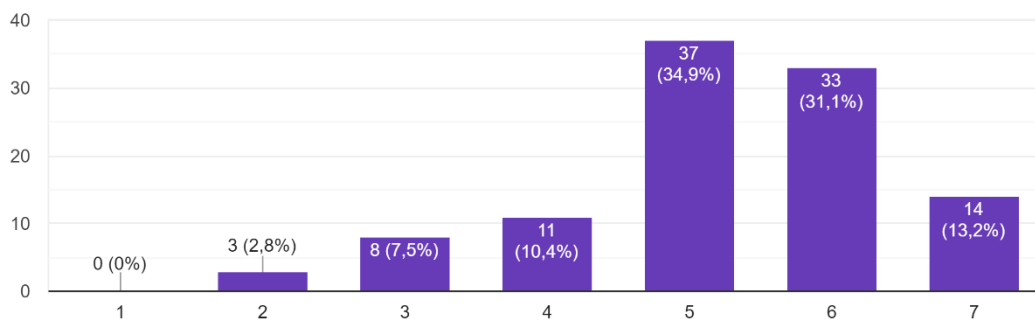
106 απαντήσεις

Πίνακας4.17. Θα συνεχίσω να επισκέπτομαι προορισμούς για να ασχολούμαι με το αγαπημένο μου σπορ, ακόμα κι αν αυτό περιορίσει τη δυνατότητά μου να ξοδεύω χρήματα σε άλλους τουριστικούς προορισμούς.

2.7. I will continue visiting destinations for my favorite sport, even if this would limit my ability to spend time for visiting other destinations

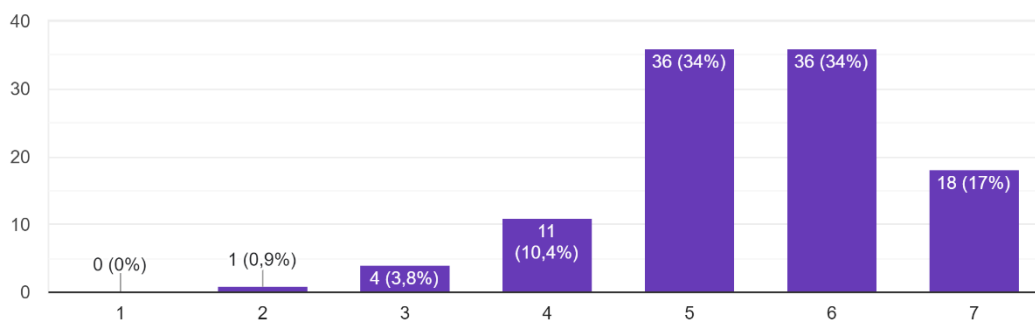
106 απαντήσεις

Πίνακας4.18. Θα συνεχίσω να επισκέπτομαι προορισμούς για το αγαπημένο μου σπορ, ακόμα κι αν αυτό περιορίσει τη δυνατότητά μου να αφιερώνω χρόνο για να επισκέπτομαι άλλους προορισμούς.

2.8. I will continue my favorite sport, even if I have difficulties in doing so

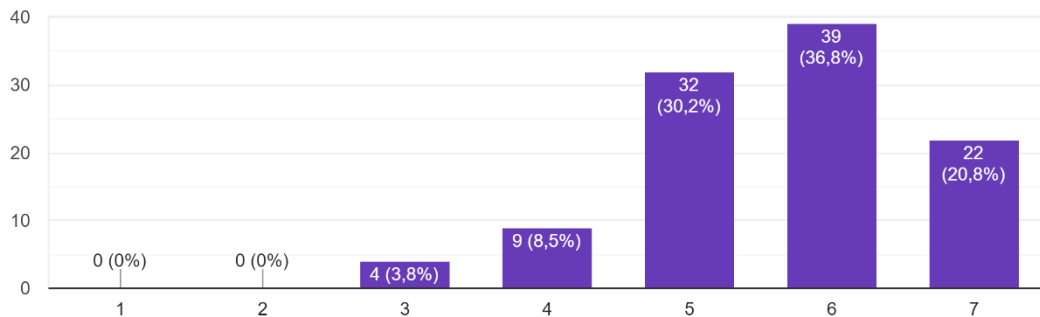
106 απαντήσεις

Πίνακας4.19. Θα συνεχίσω το αγαπημένο μου σπορ, ακόμα κι αν αντιμετωπίζω δυσκολίες.

2.9. Probability that I will continue visiting places for my favorite sport in the future is. . .

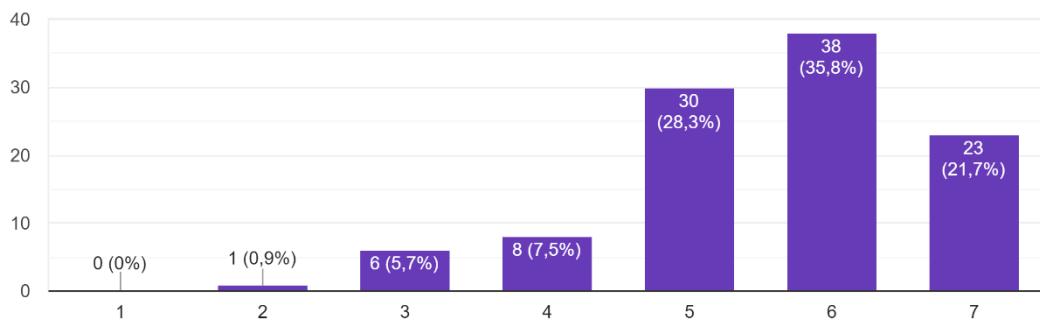
106 απαντήσεις

Πίνακας4.20. Η πιθανότητα να συνεχίσω να επισκέπτομαι μέρη για το αγαπημένο μου σπορ στο μέλλον είναι...

2.10. Likelihood that I will visit this place in the future for my favorite sport is. . .

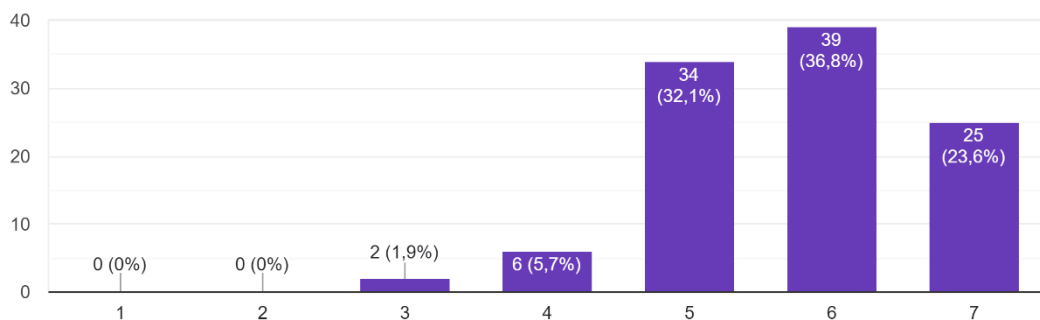
106 απαντήσεις

Πίνακας4.21. Η πιθανότητα να επισκεφτώ αυτό το μέρος στο μέλλον για το αγαπημένο μου σπορ είναι...

2.11. Probability that I will recommend this place to my friends is. . .

106 απαντήσεις

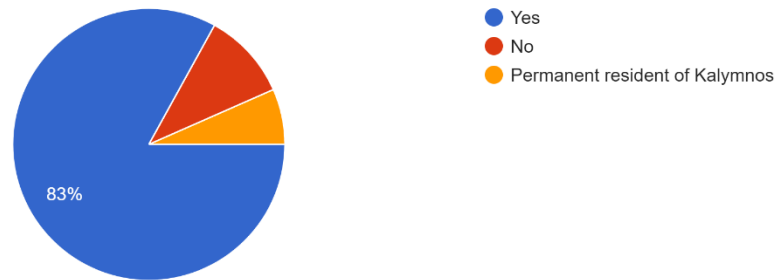

Πίνακας4.22. Η πιθανότητα να συστήσω αυτό το μέρος στους φίλους μου είναι. . .

Ενότητα 3. Δραστηριότητες αναψυχής: Η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

3.1. Have you ever visited Kalymnos?

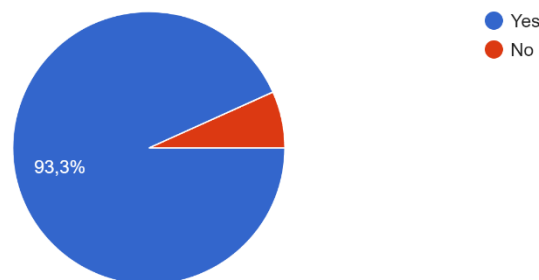
106 απαντήσεις

Πίνακας4.23. Έχετε επισκεφθεί την Κάλυμνο;

3.2. Did you visit the island to do your favorite sport?

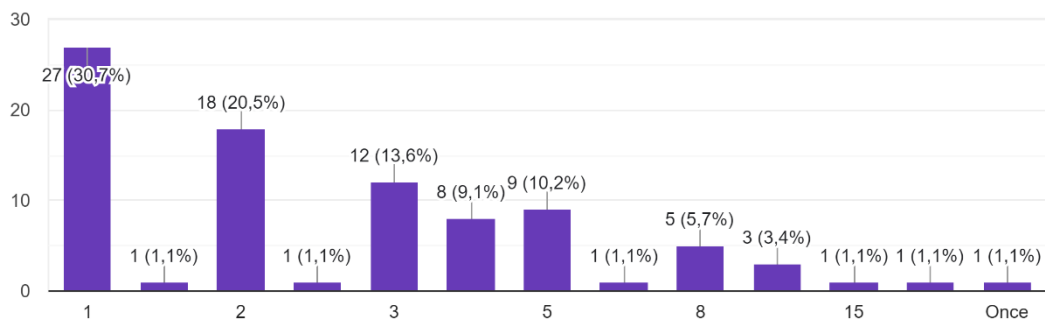
104 απαντήσεις

Πίνακας4.24 Επισκεφθήκατε το νησί για το αγαπημένο σας σπορ;

3.3. If yes, how many times?

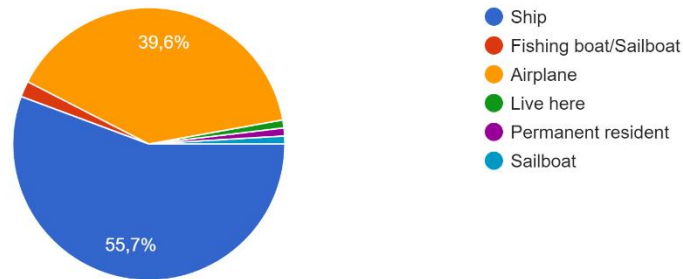
88 απαντήσεις

Πίνακας4.25. Αν ναι, πόσες φορές;

3.4.How did you arrive at the island?

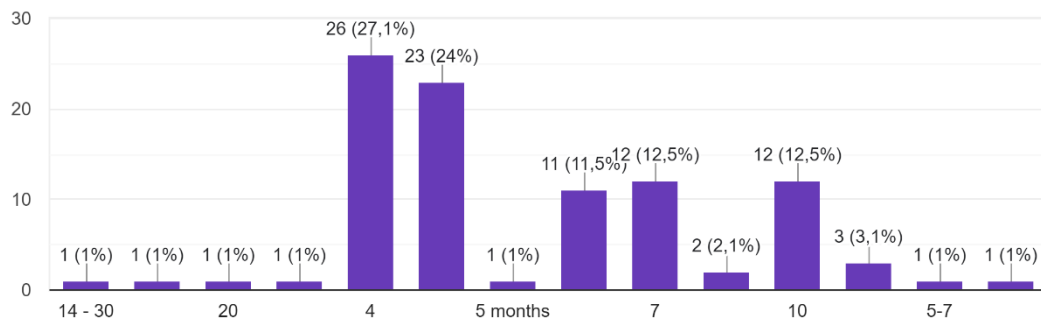
106 απαντήσεις

Πίνακας4.26. Πώς ήρθατε στο νησί;

3.5. How many days do you usually stay on the island?

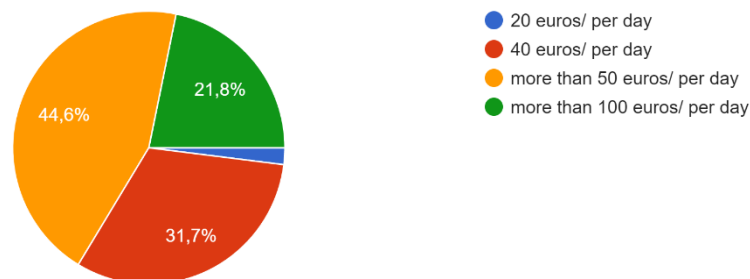
96 απαντήσεις

Πίνακας4.27. Πόσες μέρες μέινετε στο νησί;

3.6. How much money do you spend on your vacation destination (Kalymnos), including accommodation, transportation, and food?

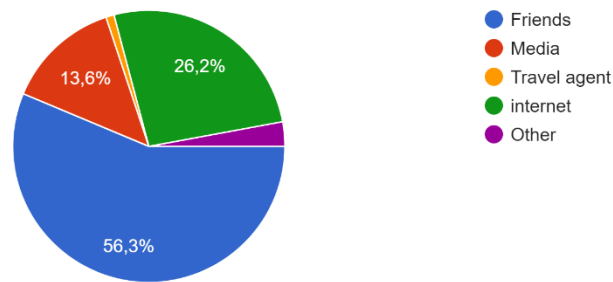
101 απαντήσεις

Πίνακας4.28. Πόσα χρήματα ξοδεύετε για τον προορισμό των διακοπών σας (Κάλυμνο), συμπεριλαμβανομένης της διαμονής, της μεταφοράς και του φαγητού;

3.7. How did you learn about the island and the possibilities it has in leisure sports tourism?

103 απαντήσεις

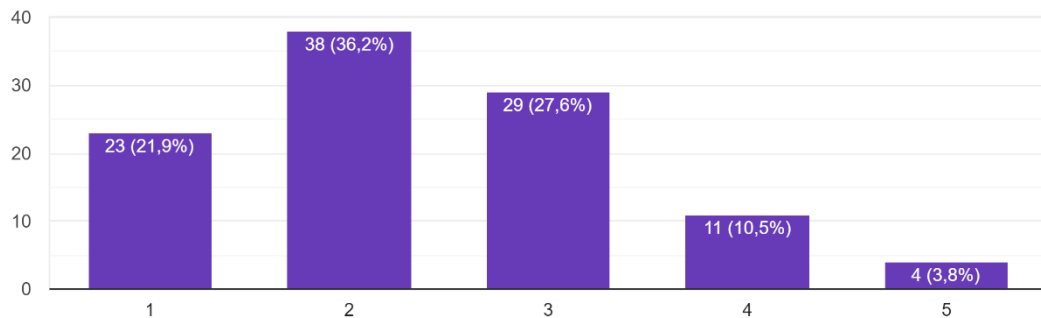

Πίνακας4.29 Πώς μάθατε για το νησί και τις δυνατότητες που έχει στον αθλητικό τουρισμό αναψυχής;

Ενότητα 4. Πιθανότητες ότι οι παρακάτω αιτίες θα σας αποτρέψουν από το να επισκεφθείτε το νησί στο μέλλον

4.1. Personal problems

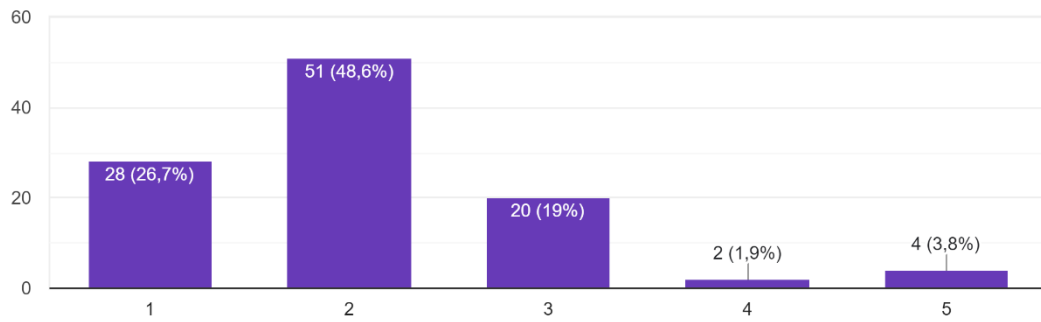
105 απαντήσεις

Πίνακας4.30. Προσωπικά προβλήματα

4.2. Cost in visiting Kalymnos

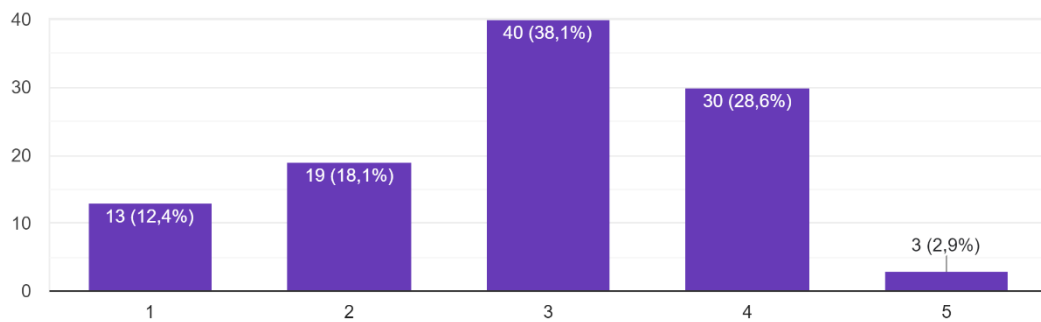
105 απαντήσεις

Πίνακας4.31. Κόστος επίσκεψης στην Κάλυμνο

4.3. Availability of time

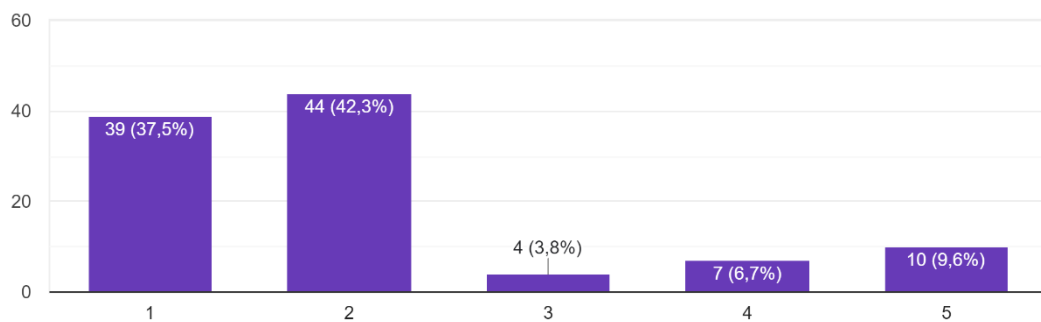
105 απαντήσεις

Πίνακας4.32. Διαθεσιμότητα χρόνου

4.4. Quality of hospitality

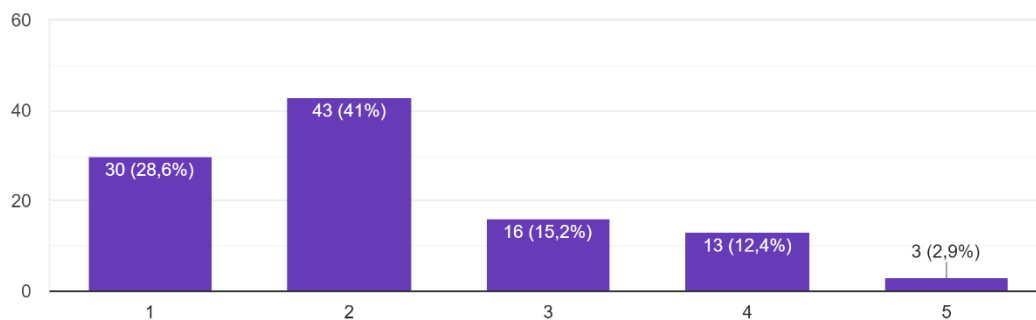
104 απαντήσεις

Πίνακας4.33 Ποιότητα φιλοξενίας

4.5. Lack of partners/ friends to come with

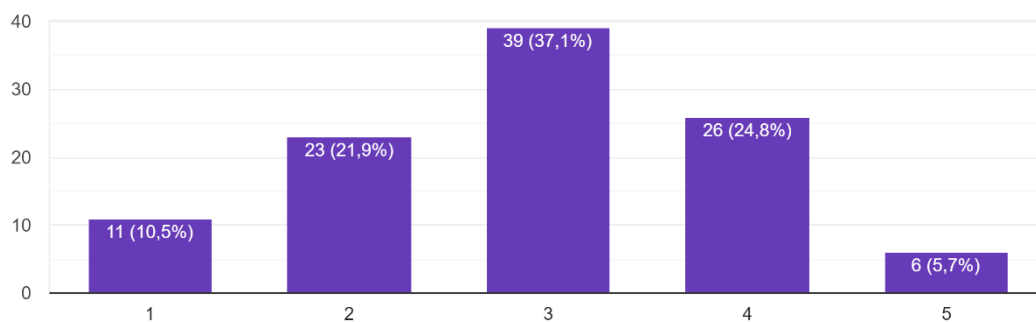
105 απαντήσεις

Πίνακας4.34. Έλλειψη συντρόφων / φίλων για να έρθουν μαζί

4.6. Availability of other holiday destinations to visit

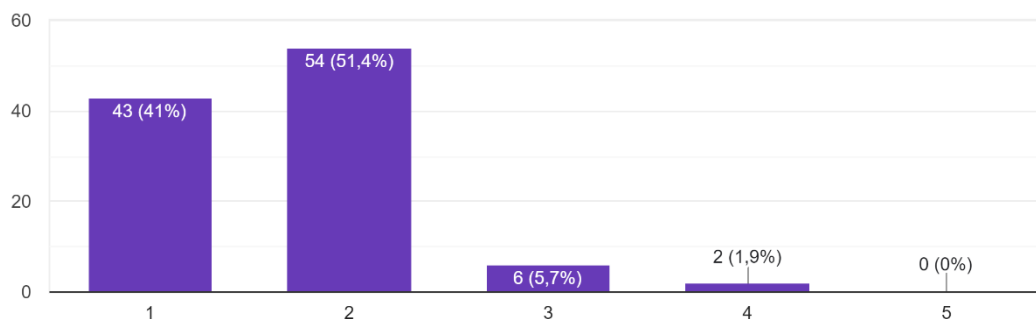
105 απαντήσεις

Πίνακας4.35. Διαθεσιμότητα άλλων προορισμών διακοπών για επίσκεψη

4.7. Difficulty in booking holiday packages for Kalymnos

105 απαντήσεις

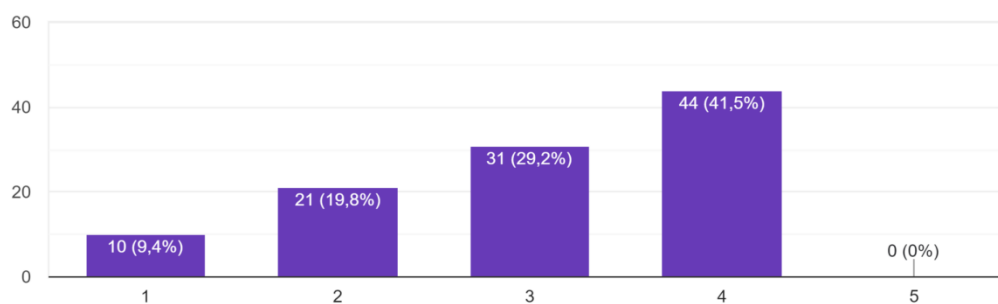

Πίνακας4.36. Δυσκολία στην κράτηση πακέτων διακοπών για την Κάλυμνο.

Ενότητα 5. Παρακαλώ αξιολογήστε τις παρακάτω υπηρεσίες για το νησί Κάλυμνος.

5.1. Η καθαριότητα του νησιού

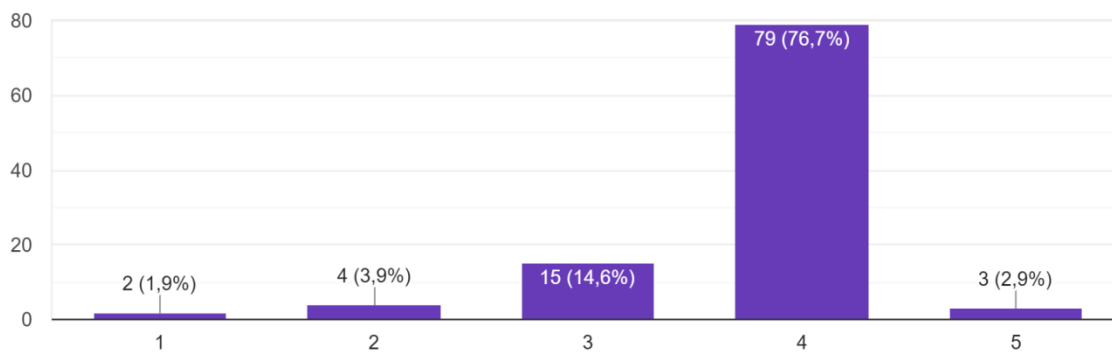
106 απαντήσεις

Πίνακας4.47. Η καθαριότητα του νησιού

5.2. Cleanliness of accommodations

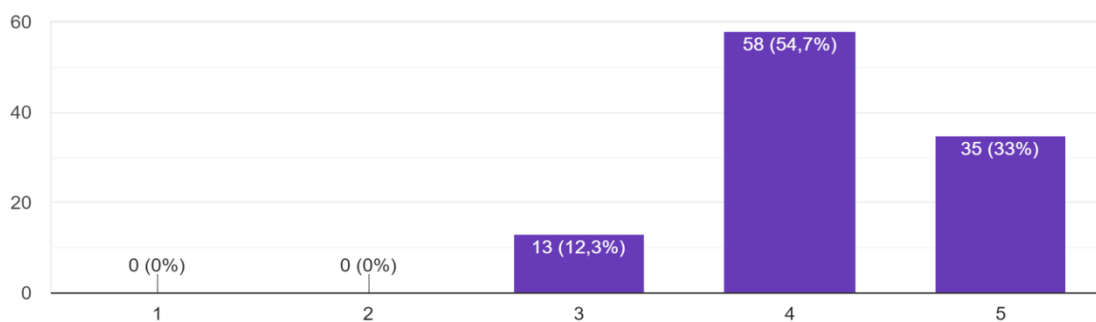
103 απαντήσεις

Πίνακας4.48. Καθαριότητα των καταλυμάτων

5.3. Clarity sea water

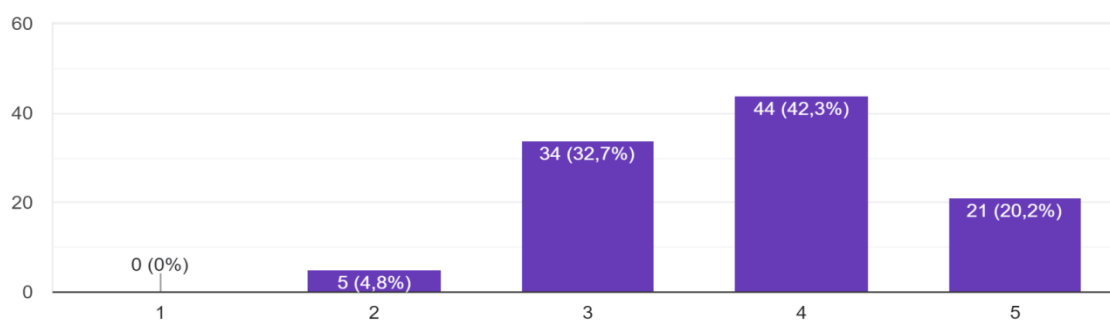
106 απαντήσεις

Πίνακας4.49.Διαύγεια θαλάσσιου νερού

5.4. Variety of underwater morphology

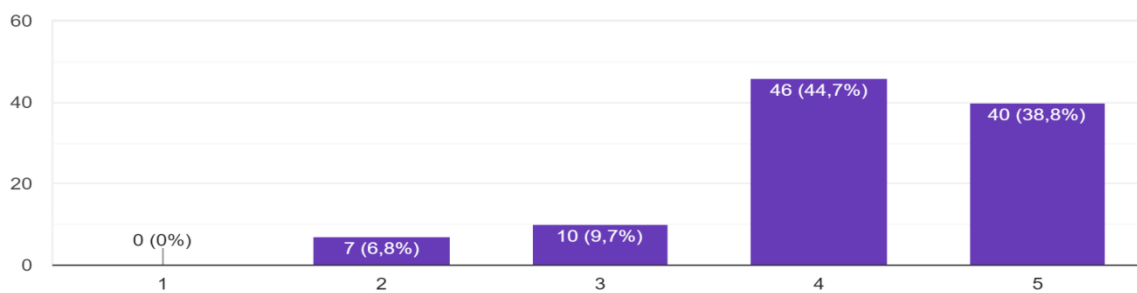
104 απαντήσεις

Πίνακας4.40.Ποικιλία υποθαλάσσιας μορφολογίας

5.5. Variety of soil morphology

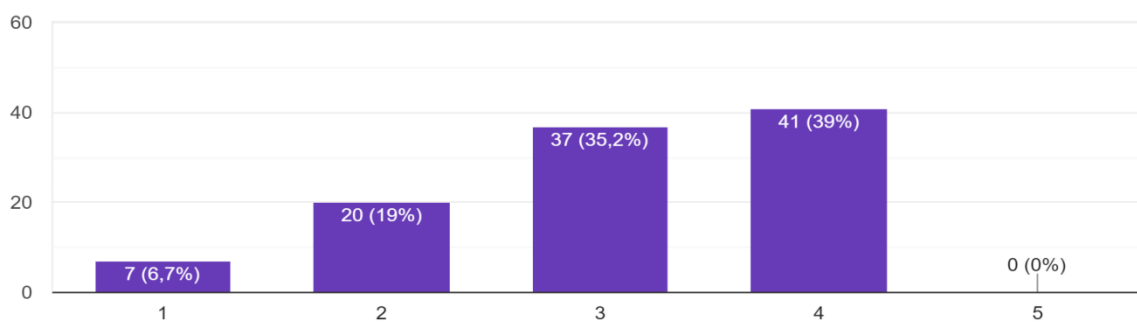
103 απαντήσεις

Πίνακας 4.41 Ποικιλία μορφολογίας εδάφους

5.6. Transportation access

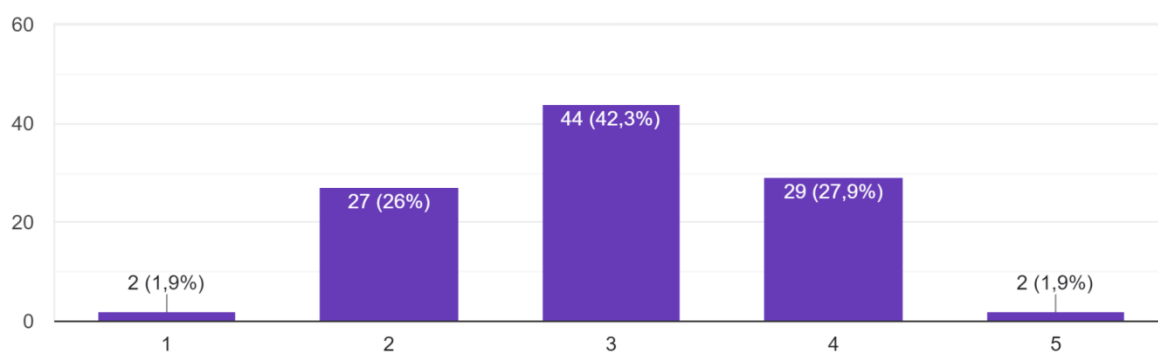
105 απαντήσεις

Πίνακας 4.42 Πρόσβαση στις μεταφορές

5.7. Condition of road surface

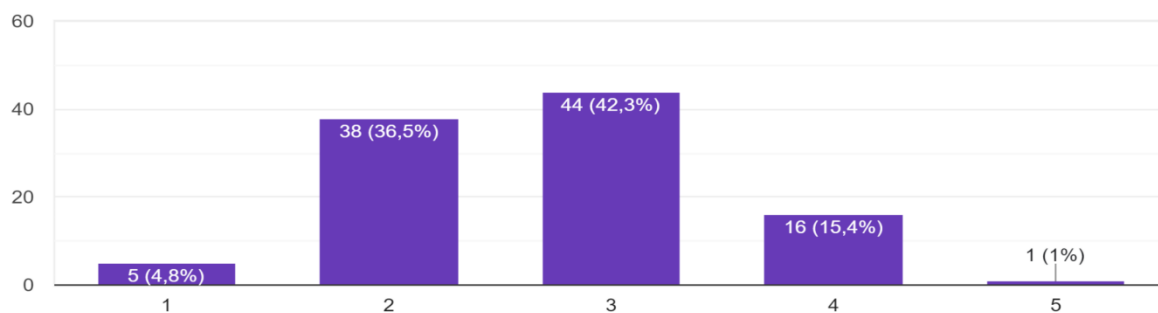
104 απαντήσεις

Πίνακας4.43.Κατάσταση οδοστρώματος

5.8. Road signs/ road network instructions

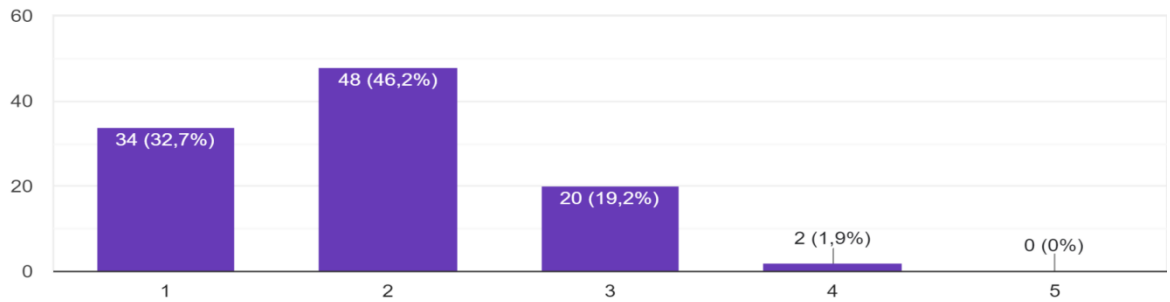
104 απαντήσεις

Πίνακας4.4.Οδική σήμανση / Οδηγίες οδικού δικτύου

5.9. Bus schedules

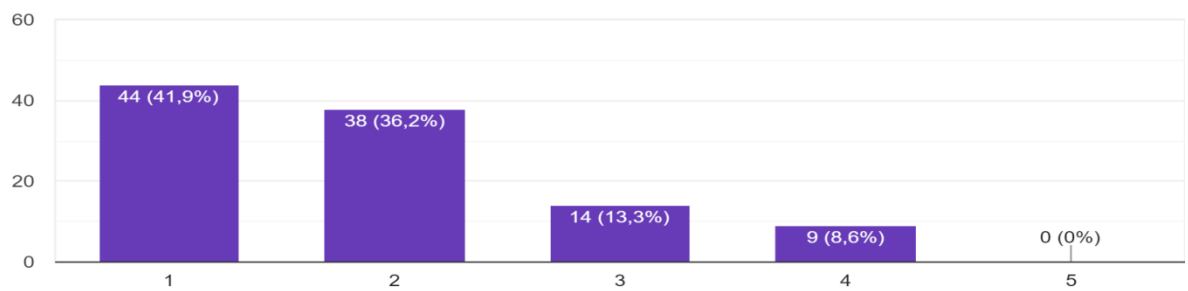
104 απαντήσεις

Πίνακας4.45.Δρομολόγια λεωφορείων

5.10. Ancillary services (e.g. toilet)

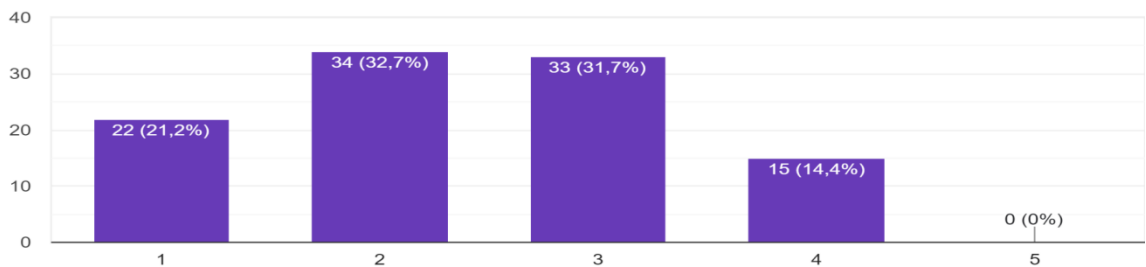
105 απαντήσεις

Πίνακας4.46.Παρεπόμενες υπηρεσίες (π.χ. τουαλέτα)

5.11. Waste collection process

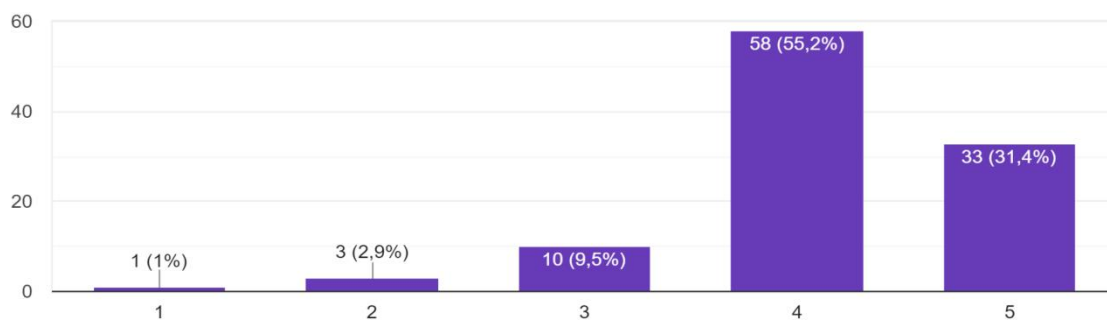
104 απαντήσεις

Πίνακας4.47.Διαδικασία αποκομιδής απορριμμάτων

5.12. Quality of hospitality

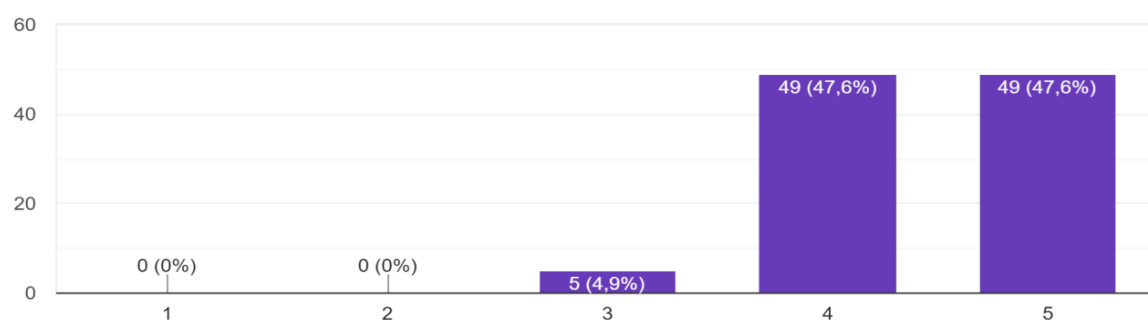
105 απαντήσεις

Πίνακας 4.48. Ποιότητα φιλοξενίας

5.14. Quality of services provided by the local rescue team

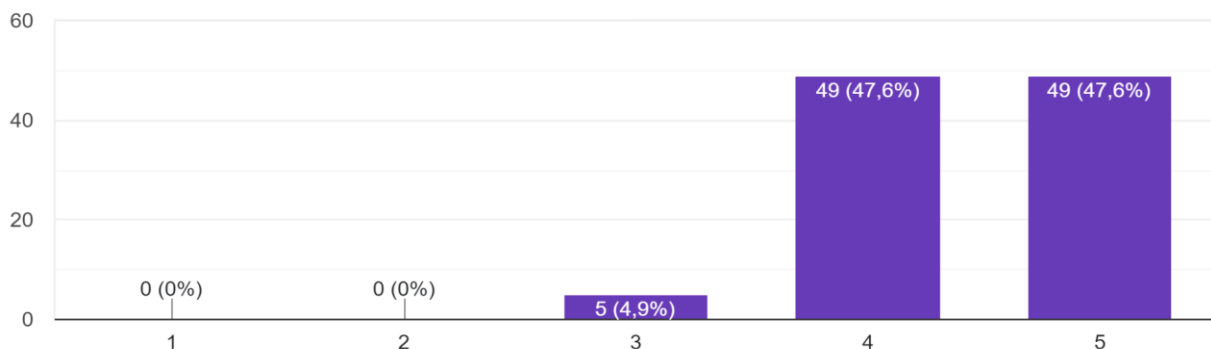
103 απαντήσεις

Πίνακας 4.49. Ποιότητα ιατρικής περίθαλψης / νοσοκομείου

5.14. Quality of services provided by the local rescue team

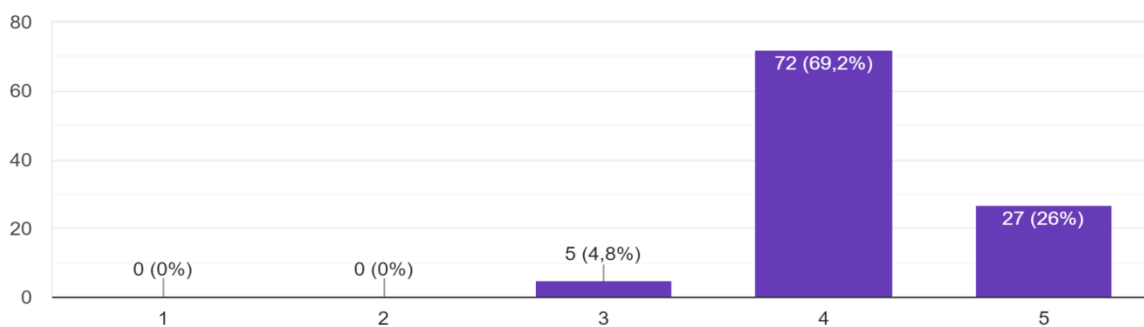
103 απαντήσεις

Πίνακας 4.50 Ποιότητα υπηρεσιών της τοπικής ομάδας διάσωσης

5.15. Safety in engaging your favorite sport

104 απαντήσεις

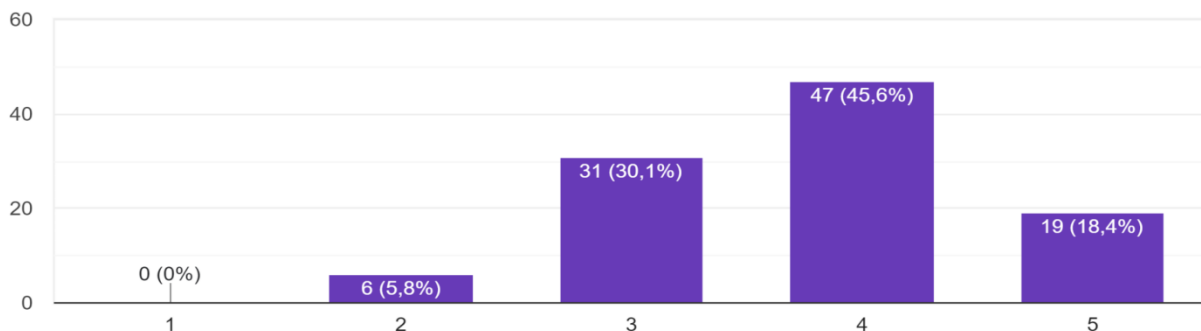

Πίνακας 4.51. Ασφάλεια κατά την άσκηση του αγαπημένου σας αθλήματος

Ενότητα 6. Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις

6.1. I have a special connection to this location and the people who do my favorite sport here

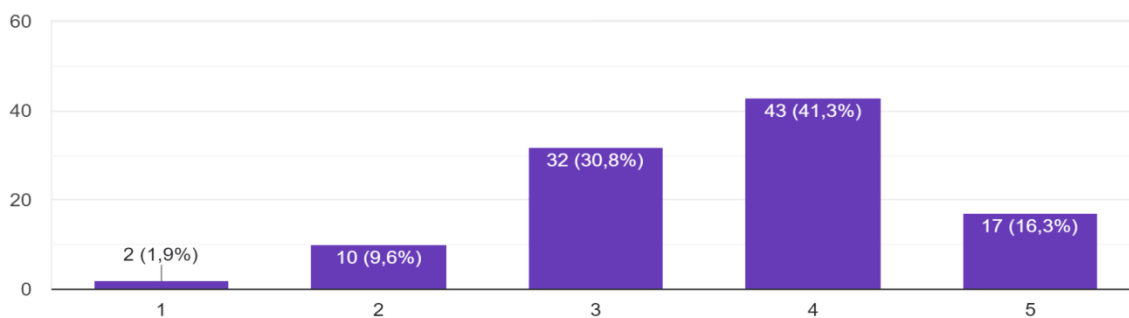
103 απαντήσεις

Πίνακας 4.52. Έχω μια ιδιαίτερη σύνδεση με αυτήν την τοποθεσία και με τους ανθρώπους που ασχολούνται με το αγαπημένο μου άθλημα εδώ

6.2. I enjoy doing my favorite sport here than in any other place

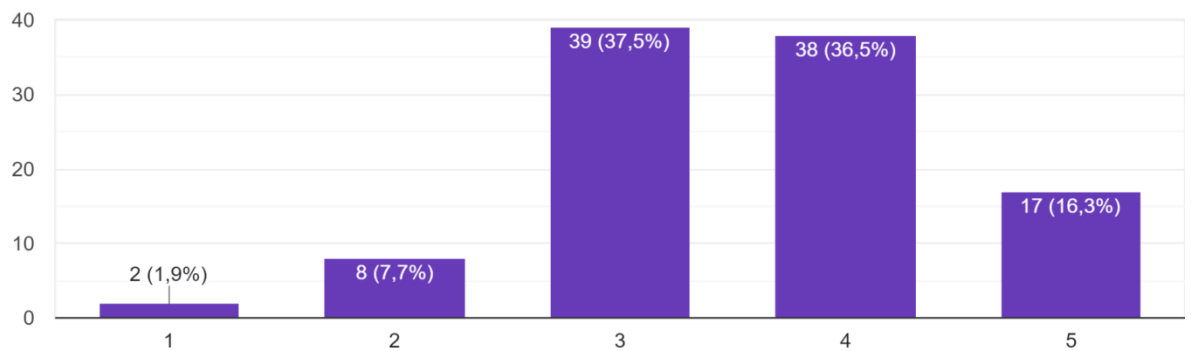
104 απαντήσεις

Πίνακας 4.53. Απολαμβάνω να κάνω το αγαπημένο μου άθλημα εδώ περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο μέρος

6.3. I get more satisfaction out of my favorite sport here than in any other place (generally)

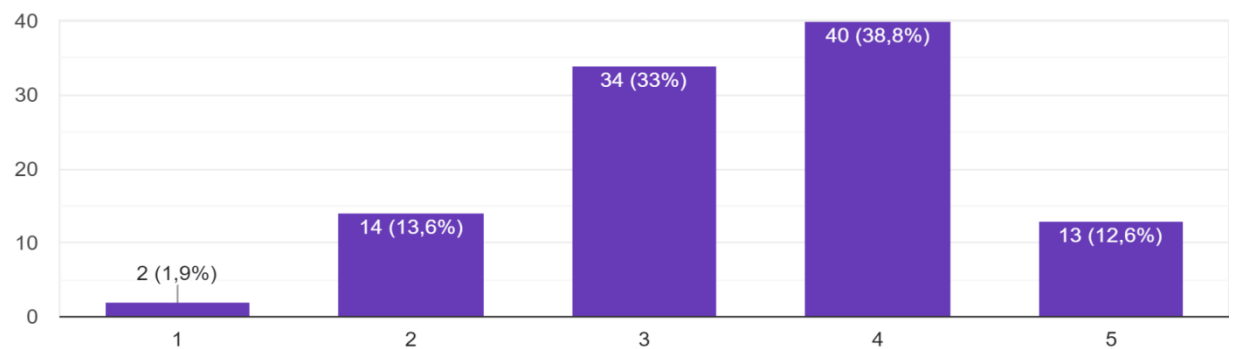
104 απαντήσεις

Πίνακας 4.54. Παίρνω περισσότερη ικανοποίηση από το αγαπημένο μου άθλημα εδώ σε σύγκριση με οποιοδήποτε άλλο μέρος (γενικά)

6.4. I would not substitute any other trail for the type of recreation I do here

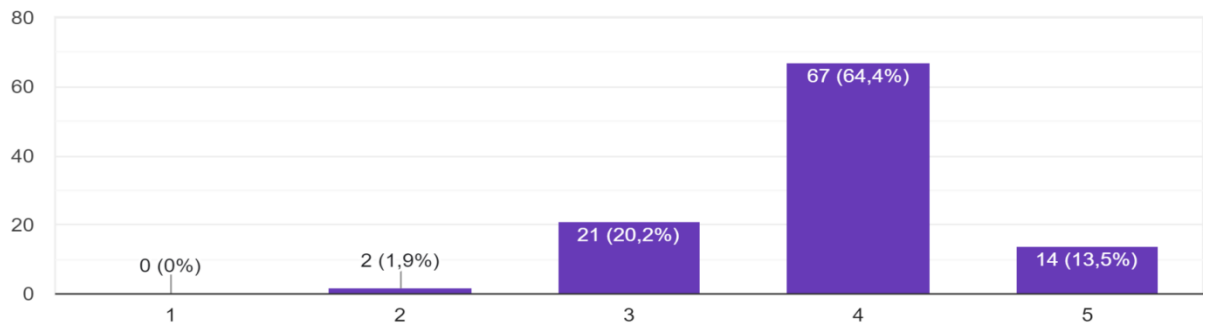
103 απαντήσεις

Πίνακας 4.55. Δεν θα αντικαθιστούσα κανένα άλλο μονοπάτι για τον τύπο της αναψυχής που κάνω εδώ

6.5. I possess a great deal of knowledge about my favorite sport

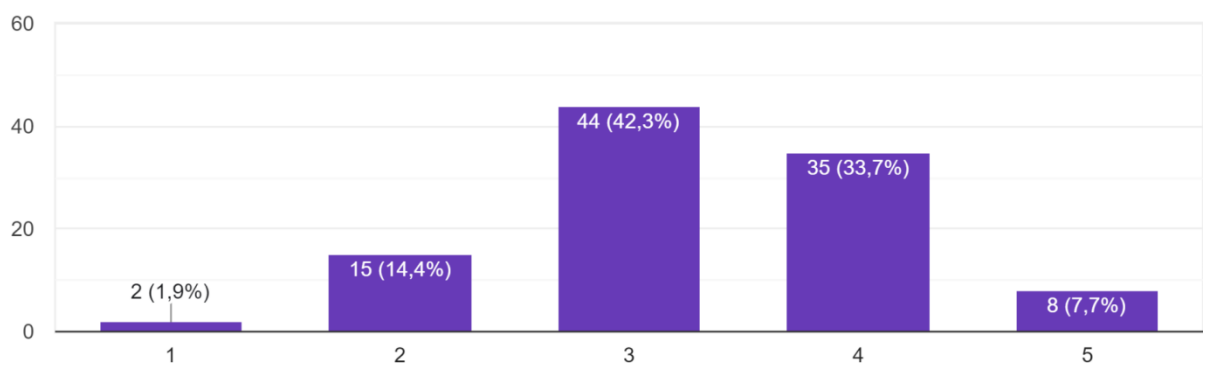
104 απαντήσεις

Πίνακας 4.56. Διαθέτω μεγάλη γνώση για το αγαπημένο μου άθλημα

6.6. Compared to other recreation activities, I consider myself an expert on my favorite sport

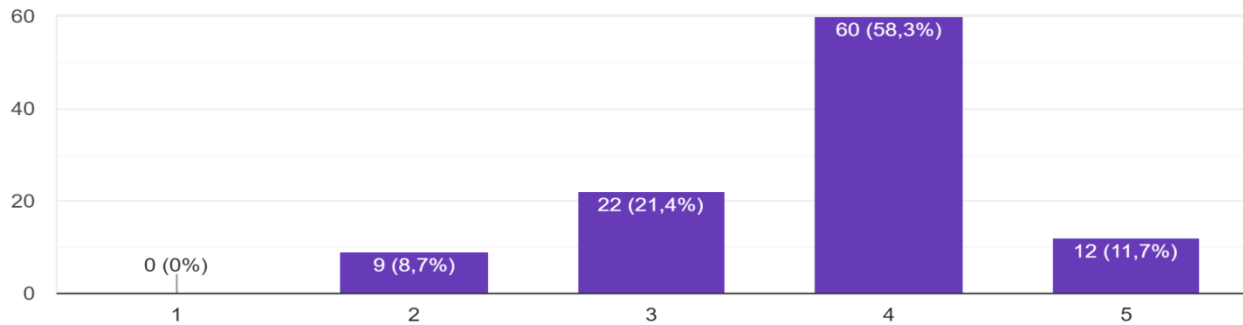
104 απαντήσεις

Πίνακας 4.57 Σε σύγκριση με άλλες δραστηριότητες αναψυχής, θεωρώ τον εαυτό μου ειδικό στο αγαπημένο μου άθλημα

6.7. If I were to list everything I know about my favorite sport, the list would be quite long

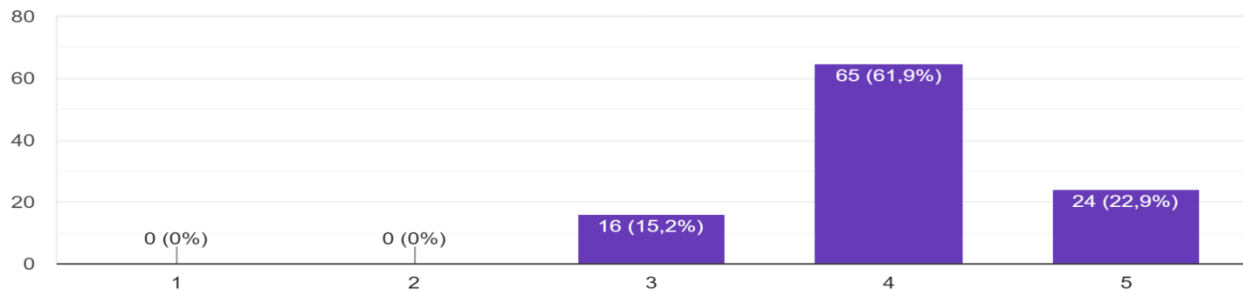
103 απαντήσεις

Πίνακας4.58.Αν έπρεπε να καταγράψω όσα ξέρω για το αγαπημένο μου άθλημα, η λίστα θα ήταν αρκετά μεγάλη

6.8. My favorite sport is very important to me

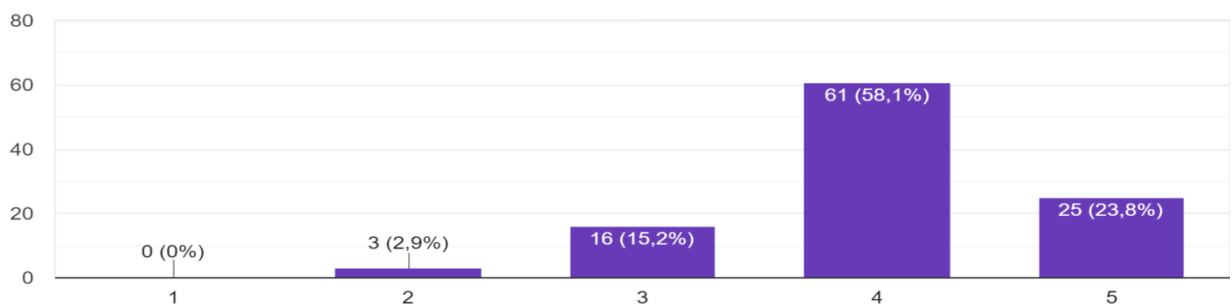
105 απαντήσεις

Πίνακας4.59.Το αγαπημένο μου άθλημα είναι πολύ σημαντικό για μένα

6.9. Compared to other recreation activities my favorite sport is very important to me

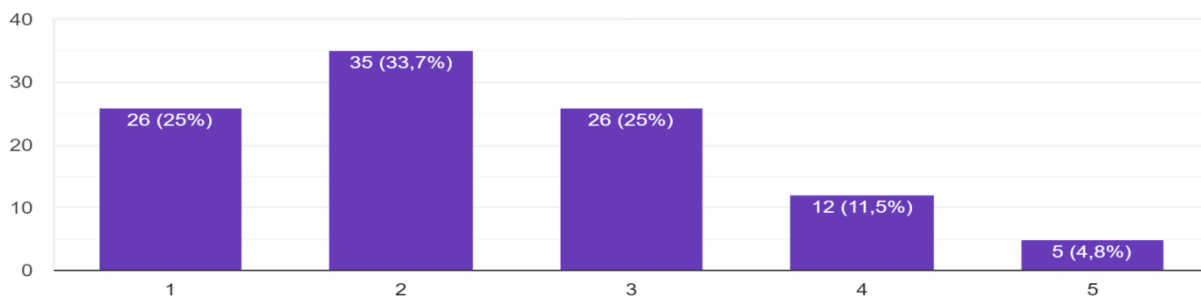
105 απαντήσεις

Πίνακας 4.60. Σε σύγκριση με άλλες δραστηριότητες αναψυχής, το αγαπημένο μου άθλημα είναι πολύ σημαντικό για μένα

6.10. Others have a nice opinion about me if they know that i do this sport (my favorite sport)

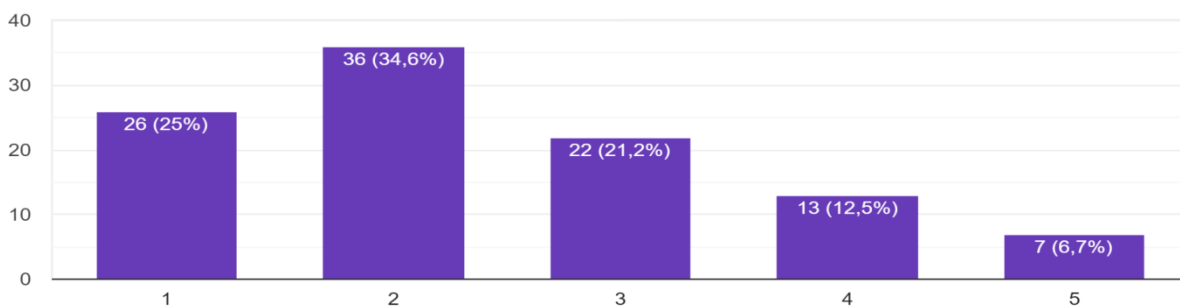
104 απαντήσεις

Πίνακας 4.61. Οι άλλοι έχουν καλή γνώμη για μένα αν ξέρουν ότι κάνω αυτό το άθλημα (το αγαπημένο μου άθλημα)

6.11. Others have a positive opinion about me if they know that i do this sport (my favorite sport)

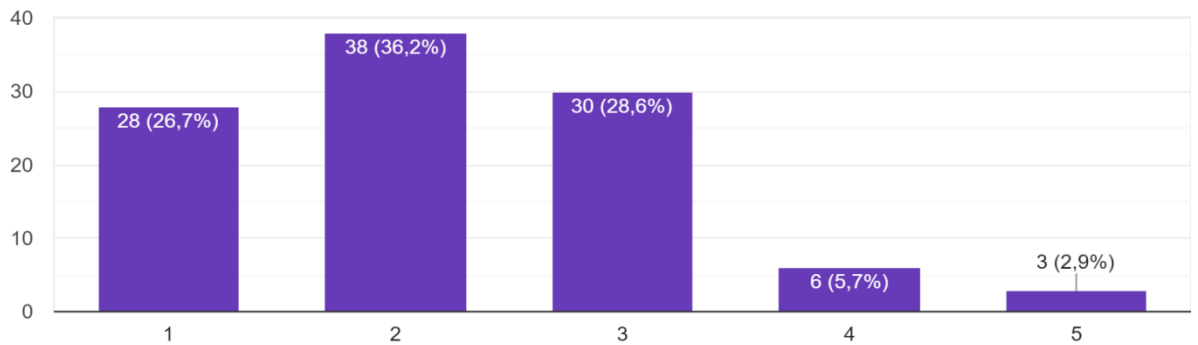
104 απαντήσεις

Πίνακας 4.62. Οι άλλοι έχουν θετική γνώμη για μένα αν ξέρουν ότι κάνω αυτό το άθλημα (το αγαπημένο μου άθλημα)

6.12. Doing this sport (my favorite sport) helps me project a good image to others

105 απαντήσεις

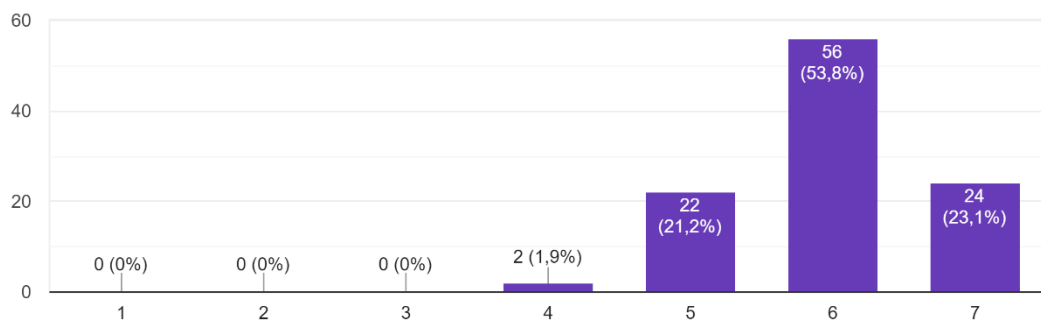

Πίνακας 4.63 Το να κάνω αυτό το άθλημα (το αγαπημένο μου άθλημα) με βοηθά να προβάλλω μια καλή εικόνα στους άλλους

Ενότητα 7. Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις

7.1. I am satisfied with my choice to visit Kalymnos to do my favorite sport

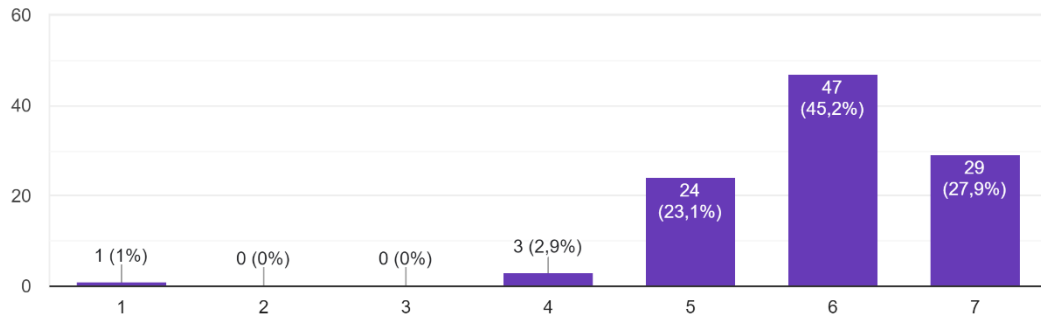
104 απαντήσεις

Πίνακας 4.64. Είμαι ικανοποιημένος με την επιλογή μου να επισκεφθώ την Κάλυμνο για να ασχοληθώ με το αγαπημένο μου σπορ.

7.2. I intend to visit again Kalymnos to do my favorite sport in the future

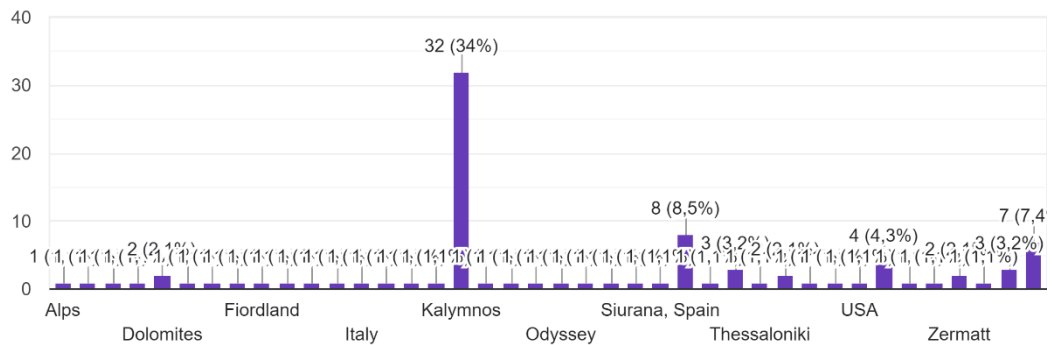
104 απαντήσεις

Πίνακας 4.65. Σκοπεύω να επισκεφθώ ξανά την Κάλυμνο στο μέλλον για να ασχοληθώ με το αγαπημένο μου σπορ.

7.3. Which is favorite destination/spot for your favorite sport?

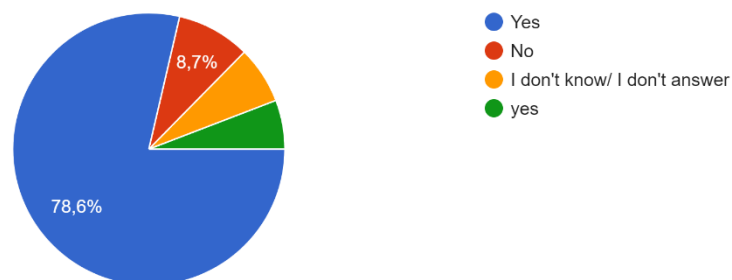
94 απαντήσεις

Πίνακας 4.66. Ποιος είναι ο αγαπημένος σας προορισμός/σημείο για το αγαπημένο σας σπορ;

7.4. Would you be willing to pay a tax for the use of the environmental field during you stay on the island?

103 απαντήσεις

Πίνακας 4.67. Θα ήσασταν διατεθειμένοι να πληρώσετε έναν φόρο για τη χρήση του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια της διαμονής σας στο νησί;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΣΥΖΗΤΗΣΗ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

5.1. Προφίλ συμμετεχόντων. Από την επεξεργασία του προφίλ των συμμετεχόντων στην έρευνα φάνηκε ότι όσον αφορά στο φύλο, οι αθλητικοί τουρίστες που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν άνδρες, κάτι που συμφωνεί με την τυπολογία του αθλητικού τουρίστα της Gibson et al, () και της Yfantidou et al. Όμως σημαντικό ελαφρώς ποσοστό λιγότερο ήταν οι γυναίκες, δηλαδή τέσσερις στις δέκα αθλητικές τουρίστριες απάντησαν στο ερωτηματολόγιο.

Όσον αφορά στην ηλικία των συμμετεχόντων φάνηκε ότι ήταν νέοι και μέσης ηλικίας ήταν κατά 60% , δηλαδή περίπου έξι στους δέκα ήταν από 26-45 ετών, ενώ κατά 15% ήταν άνω των 56 ετών, ενώ σημαντικό ήταν ότι συμμετείχαν και πολύ νέοι τουρίστες και τουρίστριες, δηλαδή ένας στους δέκα ήταν κάτω των 25 ετών. Αυτό είναι ένα νέο εύρημα και εξηγείται από την γενική προσέλευση των σχετικά νέων ανθρώπων σε δραστηριότητες περιπέτειας και αθλητικού τουρισμού που επισκέπτονται τα ελληνικά νησιά, αλλά και ότι οι μεγαλύτερες ηλικίες κάνουν το αγαπημένο τους άθλημα στον αγαπημένο τους προορισμό.

Όσον αφορά την οικογενειακή τους κατάσταση, οι μισοί περίπου ήταν ελεύθεροι, χωρίς οικογενειακές δεσμεύσεις και ένας στους τέσσερις ήταν παντρεμένος-η, κάτι που συμφωνεί με το προφίλ των αθλητικών τουριστών διεθνώς. περίπου επτά στους δέκα ταξίδευαν χωρίς παιδιά, ενώ σχεδόν οκτώ στους δέκα ταξίδευαν με σύντροφο ή κάποιο φίλο, κάτι που είναι συνηθισμένο στην αναρρίχηση και στις καταδύσεις, αλλά και στην πεζοπορία και συνάδει με κανόνες ασφαλείας για τις δραστηριότητες αυτές.

Σημαντική πληροφορία είναι το μορφωτικό τους επίπεδο, όπου πάνω από τους εννιά στους δέκα (δηλαδή όλοι σχεδόν) ήταν απόφοιτοι πανεπιστημίου, με ένα ποσοστό πάνω από τέσσερις στους δέκα να είναι και κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου. Αυτό δίνει μια νέα διάσταση στο προφίλ του αθλητικού τουρίστα της Καλύμνου.

Επαγγελματικά, σε αναλογία 4 στους δέκα οι αθλητικοί τουρίστες της Καλύμνου είναι στελέχη με υπαλληλική σχέση ενώ επίσης τέσσερις στους δέκα έχουν δική τους εταιρεία και εργάζονται σε ανώτερο επίπεδο του μάνατζμεντ. Ένα μικρό ποσοστό είναι δημόσιοι υπάλληλοι και ένα επίσης μικρό ποσοστό περίπου ένας στους δέκα είναι φοιτητής ή φοιτήτρια και μαθητές.

Όσον αφορά την οικονομική κατάσταση των αθλητικών τουριστών της Καλύμνου, φάνηκε ότι οι επτά στους δέκα τουρίστες κερδίζουν πάνω από 30.00 ευρώ οικογενειακό εισόδημα και οι υπόλοιποι δύο στους δέκα περίπου από 15.00-30.00 οικογενειακό εισόδημα, γεγονός που τους κατατάσσει στους μέσους δηλαδή σε καλή έως πολύ καλή οικονομική κατάσταση τουρίστες. Παρόλα αυτά η πλειοψηφία των τουριστών κερδίζουν πάνω από 40.000 ευρώ τον χρόνο.

Πολύ σημαντική είναι η ανάλυση της εθνικότητας των αθλητικών τουριστών με την πλειοψηφία Ιταλούς και γερμανόφωνους αυστριακής γερμανικής ολλανδικής καταγωγής. Σημαντικό ποσοστό κατέχουν επίσης οι αγγλόφωνοι, περίπου δύο στους δέκα που είναι καταγωγής από ΗΠΑ και Βρετανία και τέλος ένας στους δέκα είναι Έλληνας.

Το αγαπημένο του άθλημα είναι η αναρρίχηση και μετά οι καταδύσεις, ενώ τρίτη προτίμηση έχουν την πεζοπορία και τέταρτη την κολύμβηση και τελευταία την σπηλαιολογία . Γεγονός είναι ότι η αναρρίχηση και οι καταδύσεις είναι παράδοση στο νησί της Καλύμνου (νησί των σφουγγαράδων, αρχέγονες σπηλιές) και σε αυτά πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή.

Συμπερασματικά δηλαδή ο αθλητικός τουρίστας της Καλύμνου μπορεί να είναι: αρκετά νέος ή νέα, να ταξιδεύει με παρέα, πολύ καλά μορφωμένος και μορφωμένη, σε καλή οικονομική κατάσταση, κυρίως Ευρωπαίος, μιλά γερμανικά και αγγλικά και έχει διοικητική θέση σε εταιρεία ή ακόμη και δική του εταιρεία.

Η ανάλυση του προφίλ μας δίνει μια αισιόδοξη εικόνα και εξηγεί παρακάτω ευρήματα από την έρευνα για την ανάπτυξη του νησιωτικού τουρισμού στην Κάλυμνο. Με δεδομένο ότι η Κάλυμνος είναι αντιπροσωπευτικός προορισμός εναλλακτικού τουρισμού στην Μεσόγειο μπορούμε να γενικεύσουμε στο ότι οι αθλητικοί τουρίστες:

είναι νέοι άνδρες και γυναίκες

προέρχονται από χώρες της Ευρώπης,

αγαπάνε την αθλητική δραστηριότητα στην φύση

προτιμάν να ταξιδεύουν με παρέα

είναι ελεύθεροι οικογενειακών υποχρεώσεων, όχι παντρεμένοι

χρειάζονται οικολογική ευαισθησία από τους ντόπιους

Βελτιωμένη υγιεινή στους χώρους, καλύτερες συγκοινωνίες, καλύτερη σήμανση ενώ δεν τον ενδιαφέρει η πολυτελής διαμονή

Αναμενόμενο αποτέλεσμα ήταν ότι οι μισοί περίπου είναι αφοσιωμένοι και οι υπόλοιποι αρχάριοι στο άθλημα που τους ενδιαφέρει, ενώ

τέσσερις στους δέκα έχουν ασφάλεια ζωής και οι υπόλοιποι δεν έχουν ή δεν το έχουν σκεφτεί.

5.2. Συνήθειες και προσκόλληση αθλητικών τουριστών

Οι οκτώ στους δέκα τουρίστες της Καλύμνου φάνηκε ότι θα ήταν πολύ δυσαρεστημένοι αν δεν μπορούσαν να επισκεφτούν το νησί και να κάνουν το αγαπημένο τους σπορ, και επίσης οκτώ στους δέκα θεωρούν ουσιώδες για την

ικανοποίησή τους από τις διακοπές να κάνουν το αγαπημένο τους σπορ.

Όλες οι απαντήσεις συγκλίνουν στο ότι οι αθλητικοί τουρίστες είναι στενά δεμένοι με το νησί της Καλύμνου, είναι αφοσιωμένοι στο άθλημά τους και θα έδιναν ακόμη περισσότερα χρήματα για να επισκεφτούν το νησί και να κάνουν το αγαπημένο τους άθλημα, ακόμη κι αν είχαν περισσότερες δυσκολίες (οικονομικές ή άλλες). Επίσης έχουν προσδοκία και ισχυρή θέληση να επισκέπτονται το νησί στο μέλλον για να κάνουν το αγαπημένο τους άθλημα. Σημαντικό είναι ότι κανένας δεν απάντησε αρνητικά στις ερωτήσεις αν θα συνέχιζε να κάνει αυτές τις αθλητικές διακοπές σε αυτό το νησιωτικό προορισμό και όλοι θα συνέστηναν την Κάλυμνο για τις διακοπές τους σε άλλους ανθρώπους, φίλους, αθλητές, τουρίστες κλπ.

Στην ενότητα σχετικά με την ικανοποίησή τους από το νησί της Καλύμνου, απάντησαν ότι έρχονται κατά 94% για να κάνουν το αγαπημένο τους άθλημα, ενώ οι περισσότεροι έχουν έρθει στο νησί από τρεις έως οκτώ φορές.

Οι περισσότεροι έρχονται με πλοίο στο νησί ενώ περίπου 4 στους δέκα έρχονται αεροπορικά, κάτι που εξηγείται κιόλας από τις εθνικότητές τους: Γερμανοί Αυστριακοί, Αμερικάνοι, Άγγλοι και οι υπόλοιποι από Κεντρική Ευρώπη.

Οι περισσότεροι μενού 4-5 μέρες στα καταλύματα του νησιού και οι μισοί ξοδεύουν πάνω από 50Ευρώ την ημέρα, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό δύο στους δέκα ξοδεύουν πάνω από 100Ευρώ την ημέρα.

Η πλειοψηφία μαθαίνουν για το νησί από φίλους δηλαδή στόμα με στόμα, ενώ οι υπόλοιποι από διαδικτυακές πηγές και κοινωνικά δίκτυα. Σημαντικό είναι ότι σχεδόν κανένας δεν μαθαίνει από ταξιδιωτικά πρακτορεία για το νησί της Καλύμνου. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει μεγάλο περιθώριο για επικοινωνία και διαφήμιση μέσω tour operators.

5.3. Λόγοι μη επανάληψης της επίσκεψης στην Κάλυμνο.

Πάνω από τους μισούς επισκέπτες δεν θα ξαναέρχονταν μόνο λόγω προσωπικών προβλημάτων και οι μισοί λόγω κόστους. Ενδιαφέρον είναι ότι δεν θα τους πείραζε η ποιότητα των καταλυμάτων, πιθανόν λόγω του ότι είναι συνηθισμένοι σε όχι πολύ πολυτελείς, αλλά εναλλακτικές λύσεις διαμονής όπως ενοικιαζόμενα δωμάτια και κάμπινγκ. Από ότι φάνηκε κάνουν μόνοι τους τις κρατήσεις για τις διακοπές τους στο νησί και γι' αυτό δεν τους πειράζει καθόλου η πιθανή δυσκολία εύρεσης τουριστικών πακέτων για την Κάλυμνο. Αυτό είναι κάτι που μελλοντικές έρευνες μπορούν να το συμπεριλάβουν στα ερωτηματολόγια τους.

5.4. Αξιολόγηση των τουριστικών στοιχείων και υπηρεσιών στην Κάλυμνο

Αρκετοί αθλητικοί τουρίστες αξιολόγησαν την καθαριότητα στο νησί ως μη επαρκή, ένα τρεις στους δέκα αξιολόγησαν ως μέτρια τις υπηρεσίες καθαριότητας σε δρόμους και στους εξωτερικούς χώρους. Όσον αφορά στα καταλύματα, οι εννιά στους δέκα απάντησαν ότι η

καθαριότητα και υγιεινή ήταν μέτρια ως επαρκής. Κανένας δεν αξιολόγησε της καθαριότητα ως ανεπαρκή. Η ποιότητα του νερού ήταν για τους τουρίστες θαυμάσια, αν και το κολύμπι φάνηκε να ήταν ένα συμπληρωματικό στοιχείο στις αγαπημένες δραστηριότητες. Σημαντικό στοιχείο του περιβάλλοντος ήταν η μορφολογία του εδάφους, καθώς η βραχώδης και ξηρή φύση του νησιού αλλά και η ύπαρξη άγριας ομορφιάς ικανοποιεί όσους έρχονται από δυτικές χώρες. Η μετακινήσεις φάνηκε ότι χρειάζονται πολλή βελτίωση καθώς οι τουρίστες κινούνται με ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα, ποδήλατα και ναυλωμένα ταξί, ενώ τα λεωφορεία δεν έχουν τακτικά δρομολόγια και οι δρόμοι, όπως σημείωσαν οι επτά στους δέκα τουρίστες είναι σε μέτρια προς κακή κατάσταση.

Άλλο μεγάλο θέμα στις υπηρεσίες ήταν η σήμανση των δρόμων, τα οδικά δίκτυα και οι πληροφορίες υπηρεσιών.

Σε αυτό πρέπει να δοθεί μεγάλη προσοχή και προτεραιότητα από τις Αρχές και τους φορείς του νησιού. Το ίδιο ισχύει και για τις δημόσιες συγκοινωνίες και το πιο δύσκολο σημείο απ' όλα για τους τουρίστες ήταν η ύπαρξη τουαλετών στις περιοχές που κάνουν τα σπορ και οι άλλες υπηρεσίες υγιεινής.

Σημαντικά στοιχεία ήταν οι ιατρικές υπηρεσίες, κάτι στο οποίο οι τουρίστες δείχνουν πολύ ευχαριστημένοι καθώς στο νησί δραστηριοποιούνται δεκάδες ομάδες πολιτικής προστασίας και διασώσεων, ενώ υπάρχει κάποιου είδους πρωτοβάθμια περίθαλψη. Γενικά με την μεσολάβηση αυτών των εθελοντών φαίνεται ότι νοιώθουν ασφάλεια να κάνουν το αγαπημένο τους σπορ. Τέλος νιώθουν πολύ ισχυρή σύνδεση με την Κάλυμνο και την ταυτίζουν με το αγαπημένο τους σπορ κατά 90%, ενώ απολαμβάνουν το σπορ στην Κάλυμνο περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο μέρος του κόσμου και νιώθουν ικανοποίηση έχοντας την δυνατότητα να το κάνουν εκεί από όπου αλλού. Συγκεκριμένα το 75% θα πήγαινε και κάπου αλλού για το άθλημά τους, ενώ το 25% δεν θα το άλλαζαν με άλλο μέρος. Αυτό σημαίνει ότι οι φορείς της Καλύμνου έχουν ένα πιστό κοινό και για να το κρατήσουν χρειάζεται να κάνουν βελτιώσεις στις υπηρεσίες και στην καθαριότητα, όπως επίσης στην σήμανση και πιθανά στον να παρέχουν τουριστικά πακέτα με ολοκληρωμένες υπηρεσίες καθώς και ασφάλιση.

5.4. Προσωπικά κίνητρα αθλητικών τουριστών της Καλύμνου

Οι περισσότεροι συμφωνήσαν ότι το αγαπημένο τους σπορ τους δίνει τη δυνατότητα να ξεχωρίζουν και να απολαμβάνουν τον θαυμασμό των ανθρώπων γύρω τους και το αγαπημένο τους άθλημα τους βοηθάει να δημιουργούν μια καλή εικόνα στους άλλους. Τέλος το αγαπημένο τους σπορ είναι πολύ σημαντικό για τους ίδιους, ενώ θεωρούν τους εαυτούς τους αρκετά ενημερωμένους για το άθλημα και σχετικά εξπέρ σε αναλογία τέσσερις στους δέκα.

5.5. Ποιοτικά σχόλια

Στα ποιοτικά σχόλια, το πιο σημαντικό από τα εικοσιπέντε συνολικά, ήταν ότι οι τουρίστες δήλωσαν την ύπαρξη πάρα πολλών σκουπιδιών και την έλλειψη καθαριότητας στους δρόμους, ενώ ζήτησαν την επιμόρφωση των ντόπιων σε θέματα υπηρεσιών και υγιεινής.

Ένα σημαντικό σχόλιο προέκυψε από ειρηνιστές που αναφέρθηκαν στις πολλές γυναικοκτονίες στην Ελλάδα, ενώ τα υπόλοιπα σχόλια ήταν κολακευτικά για το νησί και ιδίως για τους ανθρώπους του. Το πιο συχνά επαναλαμβανόμενο σχόλιο ήταν “I love Kalymnos” το οποίο συμπληρώθηκε 23 φορές, ενώ το σχόλιο “nice people- όμορφοι άνθρωποι” επαναλήφθηκε τέσσερις φορές στα ποιοτικά σχόλια.

5.6. Προτάσεις για μελλοντική έρευνα και για πρακτική εφαρμογή

Αν και το ερωτηματολόγιο ήταν προσαρμοσμένο από τον καταδυτικό τουρισμό, οι απαντήσεις έδωσαν μια αρκετά καλή εικόνα του προφίλ του τουρίστα και της αντίληψης που έχουν οι επισκέπτες για το νησί.

Οι αρχές πρέπει να κάνουν απλές και βασικές προσπάθειες για να ικανοποιήσουν τον επισκέπτη και όπως διαπιστώθηκε το νησί δεν έχει ισχυρό ανταγωνισμό. Είναι σημαντικό ότι τα προβλήματα του νησιού δεν αποτρέπουν τους επισκέπτες από το να το επισκέπτονται, αλλά οι ντόπιοι χρειάζεται να επιμορφωθούν στις υπηρεσίες και να φροντίσουν γενικά την εικόνα του τόπου τους.

Αποκεί και πέρα χρειάζονται δρομολόγια και συγκοινωνίες καθώς και χωροταξική ασφάλεια για την περαιτέρω ανάπτυξη του νησιού και κάθε αντίστοιχου νησιωτικού προορισμού.

Επίσης χρειάζεται να γίνονται έρευνες σε τακτικά χρονικά διαστήματα. Φαίνεται ότι η χρειάζεται περισσότερη έρευνα καταναλωτικής συμπεριφοράς και εξειδικευμένη στατιστική ανάλυση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγώνες Ελεύθερης Κατάδυσης με Σκανταλόπετρα Κάλυμνος 20-24 Ιουλίου 2011. (2011, June 20). <https://deepblueseaseanews.blogspot.com/2011/06/20-24-2011.html>

Άρθρο 05 – Αθλητικός Τουρισμός | Υπουργείο Τουρισμού. (n.d.). <http://www.opengov.gr/tourism/?p=1447>

Άρθρο 06:ΕΙΛΙΚΕΣ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ | Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. (n.d.). <http://www.opengov.gr/minenv/?p=5145>

Δοξόπουλος Γ., (2013). ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ.

<https://ikee.lib.auth.gr/record/132811/files/DOXOPOULOSstmxa.pdf>

Κραμποκούκης Θωμάς (2022 Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας) Η τουριστική εποχικότητα και οι οικονομικές της διαστάσεις: μεθοδολογική και εμπειρική διερεύνηση. (n.d.). <https://freader.ekt.gr/eadd/index.php?doc=52304&lang=el#p=24>

Κοκκώσης Χ., Τσάρτας Π., Γκριμπα Ε., (2011). Εναλλακτικές μορφές τουρισμού. https://ikee.lib.auth.gr/record/316325/files/SOLDATOY1030_EE.pdf

Κώστα Γ., Ματσούκα Ο., Τσισκαρη Ε., Τριγώνης Ι., (2015). Αθλητική ψυχολογία και αναψυχή. [file:///C:/Users/Anastasia/Downloads/15165_master_document-KOY%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Anastasia/Downloads/15165_master_document-KOY%20(1).pdf)

Κώστας, Ν. (2014, October 14). Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας: Η εποχικότητα αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα του τουρισμού. *TA NEA*. <https://www.tanea.gr/2014/10/14/economy/ksenodoxeiako-epimelitirio-elladas-i-epoxikotita-apotelei-to-megalytero-problima-toy-toyrismoy/>

Οικονομάκη, Ε. Δ. (2022, September 8). Πηγή ζωής για το ΑΕΠ ο τουρισμός. *euro2day.gr*. <https://www.euro2day.gr/news/economy/article/2150529/phgh-zohs-gia-to-aep-o-toyrismos.html>

Ο νησιωτικός τουρισμός και η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Προκλήσεις και Ευκαιρίες για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο Τουρισμό στην ΕΕ». - PDF Free Download. (n.d.). <https://docplayer.gr/12294436-O-nisiotikos-toyrismos-kai-i-anakoynosi-tis-eyropaikis-epitropis-me-titlo-prokliseis-kai-eykairies-gia-ton-paraktio-kai-thalassio-toyrismo-stin-ee.html>

Ορειβασία - αναρρίχηση - ορειβατικό σκι | ΕΟΣ Αθηνών. (2018, April 2). ΕΟΣ Αθηνών. <https://www.eosathinon.gr/oreivasia-anarrixisi-oreivatikoski/>

Παναγιωτόπουλος, Π. (2022). Η συμβολή του αθλητισμού στον τουρισμό και στη βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη. <https://freader.ekt.gr/eadd/index.php?doc=52358&lang=el>

Περιβολάρης, Χ. (2021). Συνεισφορά του Αθλητικού Τουρισμού στην Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη του Νομού Κορινθίας.
file:///C:/Users/Anastasia/Downloads/130434_%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%92%CE%9F%CE%9B%CE%91%CE%A1%CE%97%CE%A3_%CE%A7%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%9B%CE%91%CE%9C%CE%A0%CE%9F%CE%A3.pdf

Πρατσινάκη, Ε. (2008). Η ανάπτυξη του καταδυτικού τουρισμού στην Ελλάδα.
<https://ikee.lib.auth.gr/record/106334/files/gri-2008-1557.pdf>

Τουρισμός | Θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση | Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (n.d.). <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/126/a.-%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%82>

Υφαντίδου Γ., Κώστα Γ. (2015). Η ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού.
https://www.researchgate.net/profile/Georgia-Yfantidou/publication/309398687_E_anaptyxe_tou_athletikou_tourismou_The_development_of_sport_tourism/links/580e6bc608ae47535247b51e/E-anaptyxe-tou-athletikou-tourismou-The-development-of-sport-tourism.pdf

Φουρνόδουλου, Γ. (2020). Τουρισμός 2020. Η νέα πραγματικότητα στην Ευρώπη.
<https://apothesis.eap.gr/archive/item/153200>

Administrator. (2023, July 28). *Το ποκίνημα των σφουγγαράδων της Καλύμνου*.
<https://www.kalymnos.gov.gr/el/enimerosi/announcements/item/1742-to-pokinima-ton-sfouggaradon-tis-kalymnou>

Baldassarre R, Bonifazi M, Zamparo P, Piacentini MF,(2017). Characteristics and Challenges of Open-Water Swimming Performance: A Review.
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28459347/>

Brymer E., Feletti F., Monasterio E., Schweitzer R.,(2020). Editorial: Understanding Extreme Sports: A Psychological Perspective.
<https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2019.03029/full>

Becker, K. (2020, November 11). *The World's Best Rock Climbing Destinations*. TripSavvy. <https://www.tripsavvy.com/best-rock-climbing-destinations-in-the-world-5072405>

Bosnia and Herzegovina rock climbing and sport climbing. (n.d.). <https://climb-europe.com/rockclimbingshop/rock-climbing-bosnia-and-herzegovina>

Αναστασία Κλήμη : Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού στους νησιωτικούς προορισμούς: η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

CaixaBank Research,(2020). <https://www.caixabankresearch.com/en>

Caving | *Encyclopedia.com*. (n.d.).

<https://www.encyclopedia.com/humanities/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/caving>

Αναστασία Κλήμη : Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού στους νησιωτικούς προορισμούς: η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Recreational sports questionnaire

Παραπομπή ερωτήσεων

1.1. Gender *

Female

Male

Other

1.2. Age *

>17-25

26-35

36-45

46-55

56-65+

1.3. Marital status *

Not married

Married

Divorced

Widower/er

1.4. Do you travel with kids? *

Yes

No

1.5. Do you travel with a companion/partner?

Yes

No

1.6. Education *

Secondary

University/college

Post graduate

1.7. Occupation *

Student at school

Student at university

Unemployed

Employee

Managerial position

Own company

Social server

Other...

Αναστασία Κλήμη : Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού στους νησιωτικούς προορισμούς: η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

111

1.8. What are your family's annual earnings?

- Below 10.000
- 10.000 - 15.000
- 15.000 - 20.000
- 20.000 - 30.000
- 30.000 - 40.000
- Above 40.000

1.9. Nationality *

- Greek
- Italian
- English
- Polish
- German
- Czech
- Austrian
- USA
- Άλλο...

1.10. Please put in hierarchical order your favorite recreational sport? *

	Less favorite 1	2	3	4	5 Most favorite
Rock Climbing	☐	☐	☐	☐	☐
Scuba diving	☐	☐	☐	☐	☐
Hiking	☐	☐	☐	☐	☐
Caving	☐	☐	☐	☐	☐
Swimming	☐	☐	☐	☐	☐

1.11. Do you have life insurance for possible accidents while doing your favorite sport? *

Yes

No

I don't know/ I don't answer

Μετά την ενότητα 1 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 2 από 7

How Much Do The Following Statements Represent Your Opinion? ⌵ ⋮

Περιγραφή (προαιρετικό)

2.1. I get disappointed when I cannot visit holiday destinations, where I can do my favorite sport *

	1	2	3	4	5	
Not at all	☐	☐	☐	☐	☐	Very much

2.2. Even if my visit to destinations that it is difficult to do my favorite sport, I still try *

	1	2	3	4	5	
Not at all	☐	☐	☐	☐	☐	Very much

2.3. I consider that my visit to a destination in order to do my favorite sport is more essential for me *

	1	2	3	4	5	
Not at all	☐	☐	☐	☐	☐	Very much

2.4. I am really interested in visiting destinations to do my favorite sport *

	1	2	3	4	5	
Not at all	☐	☐	☐	☐	☐	Very much

2.5. I think that the time that I spend in destinations to do my favorite sport is more important to me than the time that I spend in visiting other destinations *

2.6. I will continue visiting destinations in order to do my favorite sport, even if this would limit * my ability to spend money in visiting other holiday destinations								
	1	2	3	4	5	6	7	
Never True	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Always True

2.7. I will continue visiting destinations for my favorite sport, even if this would limit my ability * to spend time for visiting other destinations								
	1	2	3	4	5	6	7	
Never True	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Always True

2.8. I will continue my favorite sport, even if I have difficulties in doing so *								
	1	2	3	4	5	6	7	
Never True	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Always True

2.9. Probability that I will continue visiting places for my favorite sport in the future is. . . *								
	1	2	3	4	5	6	7	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

2.10. Likelihood that I will visit this place in the future for my favorite sport is. . . *								
	1	2	3	4	5	6	7	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

2.11. Probability that I will recommend this place to my friends is. . . *								
	1	2	3	4	5	6	7	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

Leisure sport tourism: The case of Kalymnos In Greece > ☰

Περιγραφή (προαιρετικό)

3.1. Have you ever visited Kalymnos? *

Yes

No

Permanent resident of Kalymnos

3.2. Did you visit the island to do your favorite sport?

Yes

No

3.3. If yes, how many times?

Κείμενο σύντομης απάντησης
.....

3.4. How did you arrive at the island? *

Ship

Fishing boat/Sailboat

Airplane

Άλλο...

☰

3.5. How many days do you usually stay on the island?

Κείμενο σύντομης απάντησης
.....

3.6. How much money do you spend on your vacation destination (Kalymnos), including accommodation, transportation, and food?

20 euros/ per day

40 euros/ per day

more than 50 euros/ per day

more than 100 euros/ per day

3.7. How did you learn about the island and the possibilities it has in leisure sports tourism?

Friends

Media

Travel agent

Internet

Other

Μετά την ενότητα 3 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 4 από 7

Probability that the following reasons might reduce your visit to Kalymnos again in the future:

Περιγραφή (προαιρετικό)

4.1. Personal problems

	1	2	3	4	5	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

4.2. Cost in visiting Kalymnos

	1	2	3	4	5	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

4.3. Availability of time

	1	2	3	4	5	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

4.4. Quality of hospitality

	1	2	3	4	5	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

4.5. Lack of partners/ friends to come with

	1	2	3	4	5	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

4.6. Availability of other holiday destinations to visit

	1	2	3	4	5	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

4.7. Difficulty in booking holiday packages for Kalymnos

	1	2	3	4	5	
Very low	☐	☐	☐	☐	☐	Very high

Μετά την ενότητα 4 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 5 από 7

Please evaluate the following services for Kalymnos Island.

Περιγραφή (προαιρετικά)

5.1. Cleanliness of the island

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.2. Cleanliness of accommodations

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.3. Clarity sea water

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.4. Variety of underwater morphology

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.5. Variety of soil morphology

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.6. Transportation access

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.7. Condition of road surface

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.8. Road signs/ road network instructions

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.9. Bus schedules

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.10. Ancillary services (e.g. toilet)

	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.11. Waste collection process						
	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.12. Quality of hospitality						
	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.13. Quality of medical treatment/ hospital						
	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

5.14. Quality of services provided by the local rescue team						
	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

...

5.15. Safety in engaging your favorite sport						
	1	2	3	4	5	
Very poor	☐	☐	☐	☐	☐	Excellent

Μετά την ενότητα 5 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 6 από 7

How much do you agree or disagree with the following statements: x ⋮

Περιγραφή (προαιρετικό)

6.1. I have a special connection to this location and the people who do my favorite sport here						
	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.2. I enjoy doing my favorite sport here than in any other place

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.3. I get more satisfaction out of my favorite sport here than in any other place (generally)

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.4. I would not substitute any other trail for the type of recreation I do here

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.5. I possess a great deal of knowledge about my favorite sport

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.6. Compared to other recreation activities, I consider myself an expert on my favorite sport

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.7. If I were to list everything I know about my favorite sport, the list would be quite long

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.8. My favorite sport is very important to me

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

Αναστασία Κλήμη : Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού στους νησιωτικούς προορισμούς: η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

6.9. Compared to other recreation activities my favorite sport is very important to me

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.10. Others have a nice opinion about me if they know that i do this sport (my favorite sport)

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.11. Others have a positive opinion about me if they knowthat i do this sport (my favorite sport)

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

6.12. Doing this sport (my favorite sport) helps me project a good image to others

	1	2	3	4	5	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

Μετά την ενότητα 6 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 7 από 7

How much do you agree or disagree with the following statements:

Περιγραφή (προαιρετικό)

7.1. I am satisfied with my choice to visit Kalymnos to do my favorite sport

	1	2	3	4	5	6	7	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

Αναστασία Κλήμη : Διερεύνηση της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού στους νησιωτικούς προορισμούς: η περίπτωση της Καλύμνου στην Ελλάδα

7.2. I intend to visit again Kalymnos to do my favorite sport in the future

	1	2	3	4	5	6	7	
Strongly disagree	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Strongly agree

7.3. Which is favorite destination/spot for your favorite sport?

Κείμενο σύντομης απάντησης
.....

7.4. Would you be willing to pay a tax for the use of the environmental field during you stay on the island?

- Yes
- No
- I don't know/ I don't answer

7.5. If you wish, please write us a comment

Κείμενο μακροσκελούς απάντησης
.....

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του/της φοιτητή/φοιτήτριας («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.